

כוכבי יצחק

כולל

פרי מחקר וילדי מליצה מחכמי הדור ומנעימי
השיר בזמננו.

להועיל וללמד בני יהודה קסת הסופר

ולחדריכם בנתיב ההגיון, להבין דברי חכמים משליהם וחידותם, לעורר
קנאתם לשפת קודש, ונחתה קסת נחושה ורועותם, לאמת ולאמונה,
ולחרים קרנה במקדם.

נאספו לאנדרה אחת מאת

מענדל בר"י שטרן.

Vierunddreißigstes Heft.

KOCHBE JIZCHAK.

Eine Sammlung

ebraïscher Aufsätze, literarhistorischen, philologischen, exegetischen und poetischen Inhalts, zur Förderung des ebraïschen Sprachstudiums,

herausgegeben

von

M. G. Stern,

Mitglied der deutschen morgenländischen Gesellschaft zu Leipzig und Halle
und Inhaber der k. k. österreichischen goldenen Medaille für Wissenschaft
und Kunst.

Wien, 1867.

Gedruckt bei J. Stöckholzer v. Hirschfeld.

Verlag: **M. G. Stern**, Kohlmessergasse Nr. 10, 2. Stock.

Zu beziehen durch die Buchhandlung Herzfeld u. Bauer.

KAUFMANN
DÁVID
KÖNYVTÁRA

B. 354. 34.

112685715

כוכבי יצחק

כלל

פרי מחקר וילדי מליצה מחכמי הדור ומנעימי
השיר בזמננו.

להועיל וללמד בני הוודה קסת הסופר

ולהדריכם בנתיב ההגיון, להבין דברי חכמים משליהם וחידותם, לעורר
קנאתם לשפת קודש, ונחתה קסת נחושה זרועותם, לאמת ולאמונה
ולחרים קרנה כמקדם.

נאספו לאנודה אחת מאת

מענדל בר"י ששטערבן.

Vierunddreisigstes Heft.

KOCHBE JIZCHAK.

Eine Sammlung

ebraischer Aufsätze, literarhistorischen, philologischen, exegetischen
und poetischen Inhalts, zur Förderung des ebraischen
Sprachstudiums,

herausgegeben

Dr. C. Stern,

Mitglied der deutschen morgenländischen Gesellschaft zu Leipzig und Halle
und Inhaber der k. k. österreichischen goldenen Medaille für Wissenschaft
und Kunst.

Wien, 1867.

Gedruckt bei J. Stöckholzer v. Hirschfeld.

Verlag: Dr. C. Stern, Kohlmeßergasse Nr. 10, 2. Stod.

Zu beziehen durch die Buchhandlung Herzfeld u. Bauer.

אל שר הזמרה שלמה זולצער נ"י.

Meinem theuren Freunde Prof. S. Sulzer, zur vierzigjährigen
Subiläumfsfeier seines Amtsantrittes, als Obercantor.

Aus Leipzig zugesendet.

שומע זמרת פיה, צורף קולך הנעים,
למנצח ומטיב נגון כמעט בן עשרים יחשבך;
מאות לך ימן, בשחקו גם לארבעים,
המונה לצבאות ממעליך, שמת יד גם לשמך;
שם עולם לא יפרת בבית אל ובחומותיו,
צפון רק לבחירי אל למנצח בנגינותיו!

• Vierzig Jahre, Freund! Ist's schon so lange,
Seitdem des Heiligthums Ornat Dich schmückt? —
Man meint fürwahr, so uns Dein Sang entzückt:
Du zähltest zwanzig erst im Lebensgange!

Wißt man als Meisterschöpfer Dich im Range,
Mit wie viel Schönem Du die Welt beglückt,
Wähnt man zu hundert Dich schon vorgerückt. —
Doch ist's 'mal so — mein Theurer, so empfange

Du junger Jubilar, aus weiter Ferne
Denn heute aus der Freundschaft Gluthzisterne
Des vollen Herzens innigsten Erguß;

Begleitet von der Wünsche bestem Kerne,

Von einem Dir ergebenen Wandersterne,

Den glühnden Freundschaftsgruß, den Bruderkuß!

Leipzig, den 21. März 1866.

M. E. Stern.

1867

Immortelle
פַּרְחַת אֶזְכָּרָהּ
auf das Grab des gefeierten Orientalisten

SALOMO MUNK s. A.

Professor an der kais. Universität, Mitglied der Akademie
der Wissenschaften, der Societé Asiatique zu Paris etc.

Gestorben den 6. Feber 1867.

Von M. C. Stern.

לידי שמואל הוד עוד ינעמי באנחתם
עוד נפשי בי הזמה ועלי לחיי דמעת
"אי מל יה אימלא!" לקרא לא תלא
והנה זה קול קורא: מה לך ללוצאטא?
לשמע חרדת מות קום לך צרפתה
שם אבדה חכמת חכמים הפלא ופלא
שם קרא מות מועד לאבל ודאבה:
שם נפל חכם רזים, שם גר אל בבה
אור פהיר, בשחק מחקר מידו קרנים:
שר אור, מכה פנור, עור במשלים,
מגלה עמוקות בין, בם צופיו עורים פלים,
באופל הוא מבשש — ניהי לנו לעינים.
ובלא עת האסף יד מות בו נוגעת:
אסוף ידיך, הפהו!" "כהן גדול בדעת!"
ונגף עליו פתאם חרבו הזוללה —
והנה זה בלא יומו ארו אדיר גדוע
נפל שרוד שתום עין — אור לו זרוע —
שא קנה לו, איש עמי — כמעט עמי לכל צלע!

איך אָקויגן לשלל מוֹת? ואַזכּי דל שפּה
 מתִּיפּח על עֶרֶשׁ דָּוִי וְיָדַי עָלַי רַפְּהָ,
 וְלִקְוֹל חֲרָדַת הַשְּׂמוּעָה עֵינַי מְקוֹר מַיִם —
 ואִיךְ אַחֲרִישׁ? בְּמוֹת עָלַי יָדִיד רַב תּוֹפְאֵרֶת,
 אִם מִפְּלִיטַת אֲדִירַי מֵדַע נִפְלָה כּוֹתֶרֶת —
 אִיךְ אֶבְלֹם פִּי קֶסֶת מִנְשׂוּאָה וְלֵיל פְּשָׁפִים?

אִיךְ אַחֲרִישׁ? וּנְפִשִׁי מִתּוֹנָה בִּי מָרָה,
 בִּי בִּגְוָה גְבוּנִים פֶּתְאֵם הַסִּתְפָּרֶה,
 קֶסֶתְהוּ לְמִשְׁרַת מְחַקֵּר אֶבְלֵי תַחֲטִיא דוֹרְכַת —
 אִיךְ אַחֲרִישׁ? בְּרֵאוֹתַי בְּנִפְשׁ נִעְכָּרֶת,
 בְּנִפְּוֹל אַחַת אַחַת עֲנַף הוֹד מִצְמָרֶת
 עַץ הַדַּעַת בִּישְׁרוֹן — פְּאַלְהָ בְשִׁלְכַת!

אִיךְ אַחֲרִישׁ? לְאַרְוֹן בְּלִיל כָּל מֵדַע נִלְקַחָה,
 מִפִּיק פְּנִינֵי אוֹר מִבְּנִפּוֹת מִזְרְחָהּ יָדִיד
 מְעוֹפֵף לְמִרְחָקֵי מִצְפּוֹן בְּאַבְרוֹת הַרוּחַ,
 וּמִמְחַקְרֵי חֲבֵמֵי קֶדֶם בְּעַרְפְּלֵי חֲשֵׁבָה
 הַסִּר סִיגֵי נְשִׂיָה, קֶרַע הַמַּפְסָכָה —
 וְלִכְּל שׁוֹכְנֵי תַבַּל אוֹר חָדָשׁ זְרוּעַ —

אִיךְ אַחֲרִישׁ? לְעוֹמֵד בְּהִיבֵל חֲכֵמָה לְמִשְׁמֶרֶת
 כָּל יְמֵי חַלְדוֹ, וְגַם עַת עֵינֵי עוֹרֶת
 בְּחִצְרוֹת הַמְּחַקֵּר עוֹד בְּחַר הַסְּתוּפָה —
 לֹא נָח וְלֹא שָׁקַט, וְלֵעֵינָיו אֵין תְּנוּמָה,
 עַדִּי הוֹצִיא לְאוֹר יוֹמָם סִתְרֵי תַעְלוּמָה —
 וּבְגִבּוֹר צוּלַח כְּבוֹד אֵל עָלָיו חוֹפֵף.

אִיךְ אַחֲרִישׁ? לֹא אַרְיִים מִסְבִּיב תְּאַנְיָה,
 בְּנוֹעַ אֲבִיר תּוֹרַח, גְּבַר רַב תּוֹשִׁיָה,
 לְעוֹרֵר אֲבָל לְבַת עַמִּי לְקוֹל הַיָּד הַצּוֹתָה?
 יְדַעוּ, כִּי שֵׁר וְגִדּוֹל נִפְּל בְּיִשְׂרָאֵל,
 אֵין שְׂאֲרִית כְּמוֹהוּ, לֹא בְּאַחַר יוֹנָאֵל,
 יְדַעוּ וְיַעֲטוּ מִסְפַּד בְּעַמֶּק הַבְּכָא!

יְרִימוּ נְהִי סְבִיב עַד בְּלוּ הַשְּׁקֵט,
כִּי לֹא כְמוֹת כָּל אָדָם חֲכָם רֵוִים יִפְקֹד;
בְּהִנָּזְרוּ מֵאַרְצֵי חַיִּים יִפְקֹד מְקוֹמוֹ
צְדִיק פִּתְמוֹר יִפְרַח: אֵין לְגִזְעוֹ תְּמוּדָתוֹ,
וּכְיוֹם פְּקוּדָה הוּא לְגוֹ יוֹם פְּקוּדָתוֹ —
יְדַעוּ, כִּי יי נָתַן חֲכָמָה לְשִׁלְמָה!

יְדַעוּ, כִּי יי נָתַן חֲכָמָה לְשִׁלְמָה,
עַדִּי כָּל חֲכָמֵי עַמִּים בְּרַעוּ לְהַדוֹמֹתִי
וּגְדוּלֵי אֲרָצוֹת קָדָם שָׁחוּ לוֹ אַפְסִים;
כִּי אִישׁ מוֹפֵת הִלְזָה בְּקִצָּה תִּבְּל מִלְּתוֹ,
עַל כֵּן בְּכָל הָאָרֶץ יֵצְאוּ קוֹי תְּהַלְתוּ —
הַאִיר לְאָרֶץ וְלָדָרִים — וְהוּא אֵין עֵינַיִם.

וְעַת נְשִׂיא אֵל כְּמוֹהוּ נֹעַ בְּיַנְיָנוּ,
גְּלָה כְבוֹד מִיִּשְׂרָאֵל — פֶּס פְּאַרְיָנוּ,
וּמִנְזֹר הַתְּהִלָּה כָּל רֹאשׁ גְּדוּעַ;
נְעַדְרָה פְּנִינַת חֵן מִגִּלַּת הַכְּתָרַת,
נִפְל כְּתָם פִּזוּ מִפְּלִיטַת סוֹפְרִים נֹחֲרַת —
וְקוֹדֵר הוֹלֵךְ בְּאֵין אֵב לֵב הָעַם נִנְוַע.

לֵב עַמּוֹ נִנְוַע — שַׁח לֵב נְבוֹנֵי עַמִּים,
כִּי הִכִּין לְמוֹ בְּרוּחַ קִדְשׁוֹ מְטַעְמִים,
וּמִגְּדוּת נָתַן לְאַחֵיו פִּי שָׁנִים;
לְאַלְהָ וּלְאַלְהָ שָׁאֵב בְּדָלֵי מְחַקְרוֹ,
לְהוֹצִיא מִבְּאֵר חֲכָמָה הָאֵמֶת בִּיקְרוֹ —
עַדִּי מִחֲנָה מִפְּעֻלָּיו הִיָּה לְמַחְנִים.

אֵלָיו נִבְעוּ מִצְפוּנִים, בְּכָל סֶמֶר חֲתוּם,
אִישׁ אוֹמֵר: רֵזִי לִי! גְּלוּי כָּל סְתוּם!
וְהוּא חוֹקֵר בְּלִי נֶחַם — גַּם בְּפִידוֹ לְהֵן שׁוּעַ —
עֲטוּ אֵבֶל לוֹ עַד שָׁפֵם, כִּי חָדַל פְּרוּזוֹן,
שָׂאוּ סְבִיב קִנְיָה, כִּי עַמּוֹ שָׁבַת חוּזוֹן —
עַמּוֹ נֶאֱטַם מֵעֵין חֲכָמָה, נִסְתָּם הַמְּבוּעַ.

על ספרי בן מימון אור חדש הופיע,
 וזרוע עז מחקרו עד להפליא הודיע,
 מטמוני אמריו למש מהלדי הנשיה;
 בם התעשקו רועי בין לעשות פגמים,
 ובשלמה למו שלום בגרשו המדינים,
 בגוללו אבן כבודה מפי באר תושיה. —

ובכה הניח ידו בעים רוחו לגלות,
 ולהוציא יקר מזולל, אמת ממתלות,
 בין קופאי שמרי שוא ושומרי אמונים —
 ומה עוד אספר מעוזי גודל מחקריו?
 הלא המה חקוקים בעט ברזל בספריו
 לעיני עם יי אלה הן המה נתונים!

מה אספר מפעליך, אה נפש עדינה?
 ערל שפה הגני בלעג לשון אין בינה
 בתתי כמו מהלל, הלא אהן מגרעת!
 כבד פה, כל מליץ ואלם בהגיוני —
 איך יעוז לפארך חסר דעת כמוני —
 ותהלתך למדי בקצות תבל נודעת!

ובכל זאת לשום מחסום לפי כל אוכלה,
 מהשתפך מרי שיחי עלי כבוד כי גלה,
 לאבדן במקשל מדע שר רב פעלים;
 למות נזיר אחיו בהדרת רב תפארת,
 לגפן פרית תנוכה מאדמתה נעקרת,
 בעוד לא רד יומו — טרם פנות הצללים. —

אך בעדינו אתאונן — לא בעד נפשך הטהורה —
 כאסורה מבית בלא היא שבה שמי אורה,
 תמור שבתה פה במחשך בעלשת ערוזן —
 שבה אחרי נשאה פרי הלולים נצח —
 שבה בציץ גור התפארה עלי מצח —
 ולשמך יד תהילת עה בהיכל תזכרוני!

כאום שלל מחלה ונעדרה חלקות, כיוצא בזה נעכל ונחמו, שמו"ק פה ויען יוס' ח' ה'
 חרד כחשון חכ"ז לה"ק. מענדל ברי שטערן.

ספר גנזי המלך לר' יצחק בן אברהם לשיח זיל:

(תוסף)

Mittheilung von Dr. Adolf Jellinek, Prediger in Wien.

ספר ל"ג צפרשת נחלה שנות המראה הגדולה שצפנה בצרה העיוותי אל
 תנושל צפנה צוקונו קלת הערה אונס כל המראה בכלליה וצפרשתה הוא קוד
 עמוק מאד לך ק שכל אונתי ועיון זך ובוני האי ואלוי ועניין אהיה אשר אהיה
 קוד גדול ונפלא ונבוסה אעיר עליו קלת הערה על פי קולך הצנתי וחולשת
 דעתך אחרי אשר אקדים ואומר כי האל ית' תלה תשובת שאלה זו צעתי
 וזה רנוז לנפשה רצונו ע"ה אהיה צלשון עתידי צהצנחתו א"כ לעתיד וחת
 שם קדשי אודיע צחוק עניי ישראל ואיפשר היות ידיעת השם רנוזה לראיית
 פנים שזה עלם זה השם הנעלם הקובץ וליחות זה העולם וההערה לזה
 א"כ הוא מאמר הנביא ע"ה ציוס הוא יסיה ה' אחד וטונו אחד ואחיה אז
 אהפוך אל עמים שפה צורה לקרוח כלם צפם ס' והוא קוד השפה צרוס
 צאוה שטיח כלי הצדור ר"ל כי ולת (?) שפ"ה בגיוטוריא שבי"גם וולת
 שכינה בגיוטוריא שם י"ד ה"א ואל"ה ית' טונו הגדול ויתעלה זכר שם
 עלבוהו שו"אל הפשוט העליון וזה אתר העליון וצחצוקן שפה א"כ קלת
 הערה יסיה כי הצנחה היעודה לאותו זמן יסיה חל היות כלן יודעין השם
 ידיעה שלימה כעבור השגת המשיגים השלמים צאותו זמן שג' כי כלם
 יודעים אותי ואמר כלי ונלפת הארץ דעה את ה' והדעת האמתית הנושגת
 צאותו זמן הוא השכל ידיעת וליחותו ית' על דרך האונת לפיכך יחסידי
 שתחדש צאותו זמן ידיעה שלמה אלל השלמים והיא השגת השם הנדל
 הנתואר צפנים וצכוד כנאמר צקוק ע"ה כי תנולל הארץ לזיעת את כבוד
 ה' ואחל הדקדנה זו הנמשכת אחר פשוט הוללה ק"ל ולת אהיה אקוב לצחה
 כונתה הפנימית הנעלמת ואומר כי וכלל הקורות הכרוזים צזה השם הוא
 שטור רנוז אלל עניי ראשון ית' ואל קדמותו ואל אחדותו ואל וליחות הנצח
 הראשון עם היותו כולל כל הנצחים צנולוחותו לאלף דוק ואל ל"צ כתיבות
 חכונה הנמוחרות צנתיבות אלה הנושפעות צלצ ונל"צ לרות שכליות אלהיות
 הכרוזות צפרשת ועשה צראשית וכוללת אותן ולת כבוד ווהס וזהס כולל
 הכל ואין וצין וזה קוד השם ועיר א"כ אל הרחקת מהות האל ית' ואל
 היות שפע כחו והסגתו ותלכדים ונדקים צכל העולם וצחלקים עם היותו
 כדל וחס צחכלית ההצדלה ורשעים אלו וולתן וקוויין א"כ צחצור אותיותיו
 על סדרן וצנקודו וצננושותיו וזה השם ר"ל אהיה אי אפשר לשום כדל
 ליחס אורו לעצמו לפיכך כתיבת אל הנלווי הראשון צלצד והנעטכלים יצונו
 וריצו"ע הצבור על זה השם כנולל א"כ כנעיר קלת הערה אל האונת הנוצנת
 השגתה צאותו זמן ה"ה ה"ה צבליון ה"ה כי כל הנצדלים הם וחדשים
 אחר קלא היו וכל וחדש לו ראשית וכל שיש לו ראשית יש לו חכלית וקוף
 והכל בפי חפץ השם? אם ירלה להשאיר הנצדלים או להטוים להפס כשהיה
 ולכן אין ציכולת לשום כדל לשמו ולת אהיה כי הוללה תזאת תורה על
 קיום לעד ולנלם כלחים עד לאין קץ וחכלית וקוף וזכה לא יאמר כי אס

על הקצה הראשונה ית' שנו ויתעלה זכר שם קדשו עד כאן ועל זה השם
צפרע לאורה קלח האורות זה שני לעולם ואמר דוד ה' שנוך לעולם אמנם
השם הכבד של יו"ד ה"א ו"א ה"א כתפרסם לדש צעולם לפי שהוא קודם
לעולם צדק וצוועלה והוא מורה על קצה ראשונה פועלת בחפץ פשוט המתאר
באמירה ר"ל אומר ובעשה ומורה ועמוד ונעיר אל וקפד המזרחים הכלליים
על פי קדר המתוקן במראות יחזקאל ע"ה ואל קלח תכונותיו הטבעיים ולורתן
ואל נדת ענוידתן ואל נדת השמאל צנושל צתכות המזלות הדיוניים
והכפוניים וכל זה קוד מופלג ואחר שבלה הקצ"ה קוד אהיה נחלה צעמיד
הסיעו לזה השם הכתב ולא נקרא והודיעו כי צהנחת זה השם נכראו אבות
הראשונים לידמות ונזי ראשון פועל כל זה שזולתו צהפלו ידיעה נוספת
על עיונם הנוחייז היותו קצה ראשונה כמו שאוסף לו ציאור תכף זה צפסוק
וארץ והוא אומר ויאמר עוד ואלהים אל ונשה כה תאמר אל בני ישראל ה'
אלהי אבותיכם אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב שלחני אליכם ואל זה
השם צפרט העיר צאורו זה זכרי לדור דור וכן אומר דוד ע"ה ה' זכרך
לדור דור והודיע ג"כ בקריאת זה השם נקראו כל הדורות ונראש ועד סוף
ואמר הנביא ע"ה ויי פעל ונשה קורא הדורות ונראש ונשי שנות אלה
נקשרים ונחזים זה בזה לדעת מה זה ועל מה זה ונשי האותיות הנפרדות
רמוזות אל מרבז קציז כי גם זה לעונת זה והתבונן בזה פרק ל"ד צפרשת
וארץ אל אברהם ואל יצחק ואל יעקב באל שדי דלה צו קשה הסיגר ונז
עיונם וחקירתם שים אלוה נאלא וכי הוא קצה ראשונה נחשפת צעמנה
וזהו ענין שדי הכונה שדיו צו ליחותו ואמר שהוסף להם ידיעה והיא ששמו
ה' דלה בזה שאתה קצה ראשונה פועלת כל מה שזולתה בחפץ פשוט לפי
שאותה ידיעה מושבת ונז זה השם ואורו לא ידעתי ענינו לא נודעה
להם מהותו והו' משנוע נוד עתי ולא אור הוד עתי ורלית להענין קלח
עיון בזה הפרק צעניני החלונות והנצורות ודיעת קצותיהם צרונים כפוניים
כלליים וצדק קרה ולא אשית לצ אל החלונות הנקריים המשתמים צסויני
המחבלים וצחצרות הליחות והצרות יסוד ון היקרות כי חן מה שאור
אני בזה יותר נכון ומה שדצרו צו הקדוים וגם לא אשית לצ לכל דצרי
החלונות כי אם אל קלח החלונות הנצחים עמידות צלצד והם שני וינין
המין הראשון הם החלונות הצאים על שום ענין שקדמה לו שום התחלה
ושער הדיון ויניר אחרית הדצר ונראשיתו כי זהו פעל הדיון הכבד
והשיעור החק אם צהקן אם צתמוה אלא טכחו ונחזק צעת התמוה צהפרדה
והרגשים המערידים וזה מצואר אלל כל צעל טכל צאנור רעיון על
משבצד קליקו מה די ליהוי אחרי דנא ואנור דז"ל הכהו ונחזק המין השני
הם החלונות שלא קדמה להם התחלה צדעת החולם ולא שום יניר ולא
הרהור ויש לנו לחקור על קצותיהן ועל אמתת והותם ואנור פני פעולות
ההקבש ופעולת הטכל ופעולת הדיון ופעולת הנצוחה הם ארבעה וינין
מוצדקן זה וזה צעלס וציאור זה כי הטנת הראות יש לה נדת ונחזק צין
הרואה והנראה וצחלונעות האור והאור לפיכך הוא תועה תמיד צהטנת
הנראה החוקים ר"ל הכוצים אינו ונסיג מהם כי אם אורם צלצל לפי
שהאור קצת הראותו ולפעמים תועה ג"כ צכראים הקרוצים היסודיים כל

שכן צרחוקים וכן אינו מוסיג לכל הכרחין כי אם לצעוקן צלצד לפי טבח
הראות ומטבע ומתעבט זהם חונטם צלורתם לא בגשמיים וזה יבעשה
המוסיג מוויין המושג ופעולת השכל האנושי הוא הוויין השכי בקדר הצחור
צמקור זה לא בקדר מליחותן בחדם הוא הטב שכל כדל צלי חמלני טחם
תחמיצ לשכל הכדל חמלני גשמי כמלאת מחייצ לו ונקום וזהתחייצ לו
ונקום תחמיצ לו גוף ויהיה אז בדמויין טלחצת טנפרד אש מן הגחלת ומתנובעת
לסוד אל מוקווה הטבעי דרך האוירי וגם אין השכל הכדל צעל גוויין השכל
האנושי מוקרה השכל הפועל לו עלמי והטגחו לשכל הפועל ג"כ לפי טהיה
מוייו ומתעבט צו כמו טקדם לו הציחור צמחמרי זה וכי איין מוחזרין
ומהפכין ומתחיים צמורכצים הגשמיים היסודיים שהשכל הפועל משפיע והשכל
האנושי מושך ומולא כל אחד וזה מושך ומושך מולד היות טהיהם עלם
השכל לפיכך יתחייצ היות צחורם תמיד. והמין השלישי היא פעולת הדמויין
והיא שנירת המורגשות אחר היותן נעלמות מן ההרגשים והטבת הזרות
הפשוטות ועל החומר אלם שאינו יכול לליירך כי אם צמחיהן לפיכך כמל
חמלני צין המורגשים והמוטבלות ומכלל פעולותיו הם הדצרים המדוויים אם
טהיו אפטריום או מנועים ורנוני צאיפטרים הוא שמו קיר נטוי טנדמה
שיפול עבלי וכן צטאר החיוניים המכוצים ואלו הן פעולותיו וצלצד כי הדמויין
אינו רואה ועל ואינו משכיל והצן זה לפיכך הוא טועה צנקלת הדמוינים או
צרוצן מן האיפטור הוא טירחה צחלוט דמוינים איפטריים או מנועיים ומן
האיפטור ג"כ טיקרה ומקרהו צנקלת דצרים מולחים צבה והמוטח זה הכח
הוא כלל המליחות היסודיים טתחת בגלל צנה וכחילו הם מתלכדים צאיר
העולם והוא קוד עמוק והטבת הדצרים ההם היא הטבה רוחנית לא הרגשית
לפי טעדיין איין מולחין צפעל (עדיין) אלם טהן מולחין צבה עמידין להיות
ומתרגשים צעולם והדמויין ירח אותן מרחוק כמשפן קלת הדמוינים טצצעלי
חיים ומטככל צהם על ידי מטלים קרוצים או רחוקים וזהו קוד אמרו כי
עוף השמים יוליך את הקול וצעל כנפים יגיד דצר ואיני יכול לפרע כי
חתום הוא ואיפטור ג"כ טייליר זה הדמויין דצרים ומנועים טחין להם ומליחות
לא צפעל ולא צבה לפיכך אין לשכל עסק צהם כלל ועל כיולם צזה אמר
הכציא החלומות שוא ידצרו ואמרו ז"ל דצרי חלומות לא מעלין ולא מורדיין.
המין הרביעי הוא עמיין הכצוזה חנותית ואנותת מהותה הוא טהיה הכציא
טלם צמדותיו ויהיה צו הדמויין טלם צתכלית השלימות ר"ל צתכלית השטוה המוגית
לא ילייר כי אם הדצרים המולחים אם צפעל אם צבה ומנקלת המולחים צבה יליחתן
לידי מנעשה איפטריית לא הכרחת ויטיגם הדמויין על ידי מטלים קרוצים
או רחוקים ואחר הטבה זו יטיג הכציא הדצור צחלוט שהוא פתרון המטל
צחיה לורה טיגיב אליו הדצור צחמלעות המלחך הממונה על חיה פועל
טהיה לפי שהשכל הוא החוקר על הפתרון לא הדמויין וזה קוד גדול מוטל
ומכוסה צוה טקדם צזה המולחור כי יש צרוחניים כדמות טופטיים וזהם
כדמות טוערים חונטם ונה טיט צבה לידי מנעשה וזהו קוד אמרו וחדעה
מה חנעה לך ואם לא חדעה והטעם צהם כנעם עמוד ואטמעה וכן כמור
כי לא חוכל לעשות דצר וכמור פדעהו מרת טתה מלחתי כופר וכן רצ
עתה הרף ידך ורצים כהם וצגשמיים ג"כ כדמות טלוחי צית לין והם הכציאים

וכולן ר"ל הכדלים והגשחיים עושין את מלאכת הקודש איש איש ומלאכתו אשר הנה עושים זה היא ועלת הכזוה הכללית והיא כוללת מעלות הדעה כפי שלמות הכחות הדנוויים ושלמות השפעת השכל על כל אחד ואחד והמלאכים מודיעין לכזאים לורות ושמורותיהם ולורות שליחותיהם כל צד צדדים העמידין לכל כזיא כפי שלימותו איש על ידי דמות שופט איש על ידי דמות שומר והכזאים מביעים להמון עם כפי לורת הכזוה המוגעת להם כל צד על פי המומים על נתינת השכר והמומים לנתינת העונש ונחלת ילירתן והרשות ציד הצורח ית' וגם הכזיא יודע כן וענין יעקב ע"ה וענין יונה ע"ה יוכיחו לפיכך אמרו חז"ל תשובה ונעשים טובים כתיבם לפני הפורענות ונעצתה הטובה כאשר ב"ב שאל יגרום החטא רק בהצטת היעודות לעמיד כבר הצניחתו הכזוה האמתית כי אקלח לאשר אשאר וכן אקלח לעולם וטעמא לא אזכור עוד הרי לך שאין לפחד עליהם מגרמות החטא ואע"פ שקלת הכזוה יליחתן לידי מעשה איפשרית והיא ציד הצורח ית' צבל וקום שני' צו איני ה' או פי ה' דבר אין להשיב כאמרו ההוא אמר ולא יעשה וכן לא ימול ודבר ה' ארצה והוא ושלל ירויהו ע"ה כי שוקד איני על דברי לנעשותו ואמר כן יהיה דברי אשר לא נעו לא יסוב אלי ריקס והתצוק צו היעז ועד כאן מוגעת נצוהת כל כזיא זולת משה וצוה ע"ה שאין אנו מוקיפין מומנו לזולתו וכל זה לריך עיון דק ושכל זך ודעת מיושבת והנכתרות לה' אלהינו ית' שמו ויתעלה זכר שם קדשו. פרק ל"ה בצרעת ויהי צלח פרעה, ויסע ונלך האלהים הוא עמוד האש המורגש שהוא שלוח של האלהים המתחרר באש העליון הרוחני וסוד זה כרוז קלח רוז צחצון השלוח שהוא שיה לחצון השולח לפי שהשולח המורגש ונשפע ונשפע השולח המושכל מחפץ הצורח ית' ורומזי צבאן לתוספת ה"ה צולת האלהים צעבור תהיה לי לעדה צבל וקום אשר תצוה שמה וכן השם וכנויו כשצאים סמוכים זה לזה יודע כי שם ונלך כאשר צכיניו לכל עושה שליחות איש רוחני או גשוי וכאמר ג"ב צעיתוק על שמונה לורות כדלות זו מוז ונקלתן צעלם ונקלתן צועלות ונהן רוחניות ונהן גשמיות ונהן כחמות לשעתן צעצעת המלך וסודן ג"ב חתום וכל אילו הלורות משתנות זו מוז אלל המשיגין פעולותיהן כפי השמות לורות השליחיות והכחוצים הנועירים על סתרים אילו יתנו עדיהן וילדקו, ה' נקי הוא קוד גדול איני יכול לפרשו רק אמקור מומנו ראשי פריקס כמגלה אלצע ומכסה נפחים ואומר כי הנס הוא הדגל שחויים המוחנות קניצו וכולם פונים אליו צוה יקעו צנקעו ויחנו צחנותו ואליו רוז דוד ע"ה צאמרו וצסם אלהינו נדגול והחכם צנו ע"ה כשתארו צלח ואדום הוקיף דגול ורצצה והצן זה וכאמר שרש ישי אשר עומד לנס עומים והקוד צשרט אחד שתאמר ג' ל' ו' הגשמי צחטר וצנלר וציטי ג"ב קוד והוא שהוא כופל חלת ישי ומונחת השרש כצוד וכאמר ונשא נס לגויים ואסף נדחי ישראל ואמרו יד על כס ית כאמרו יד ושם ודמיון זה ונה שאמר באשלוס צעצוק הזכיר שני וקמד לו ויקרח לו יד אשלוס וכאמר ויד ה' היתה אל אליהו ותהי עליו שם יד ה', והוא הכאמר צה וצני ישראל יולאים ציד רוה וכאמר ה' רוה ידך צל יחזיון והפעלים המיוחסים אל היד וזה קוד, והאמור הכולל הוא הנה אשא אל גויים ידי ואל עוני ארים נקי, ואמר דוד ע"ה נסה

עלינו אור פניך ה' וזהו קוד ואל חליני בני ישראל לא טלח ידו והכונה
 שהם לא השיגו למעלה זו שהיא יד ה' והעד ויחבלו וישתו לא כוונתה ש'
 זו והיא טס עם ה' חרצעים יום ווי' לילה לחם לא חבל וניס לא טתה
 ואמר מדור דור כזר קדוה לו ההערה כאמרו זה זכרי לדור דור, וזה
 זכרי תושק ההערה אל וזה שכתוב כתוב זאת זכרון צפנר וכס ים כזר
 העירותי אליו צוה שקדם צחצורי זה צזכרון לרוב צערות ציה טמו וגם
 השם והבסא הנרומים צצרח וצלעשות יהיו שלמים צצחרית הימים ר"ל לקץ
 הינוין צצלמותם צציקר הצריחה צצולת צרשית ואיזה צית הרואה, כזר
 העירותי צזה המומר אל קלת ענינים הנתלים צצועוד הר סיני ואלותן
 טריתית טריתין לעתרון ועוד אוקיף להעיר אל סתרי עשרת הדברים צצוקם
 המיוחד אשר הכיותי צצ"ה ית' ואכלול צם קוד עשר ספירות הכולל וועשה
 צרשית וועשה ורובצה על פי קדר הנשב צהעיר אליו יחזקאל הנביא ע"ה.
 פרק ל"ו צפרשת ויקחו לי תרומה קוד טנים כרובים והדוד הפלח וניין
 טניהם ונפלא ונכוסה והניין קוד כינוי השם וקוד הפנים ואחור אפס
 קלהו יראה והתורה עץ החיים והוא צמוך הגן והכפורת על לצו והכרובים
 פורטי כנפים סוככים צכנפיהם על הכפות וכזר הקדושי הערה לזה לורת
 המורה טעשה ושה ע"ה ולורת המורה טראה זכריה ע"ה צמורה הנצוהה
 וטצעה כרותיה וקוד הגולה והזיתים והטמן וקוד כל הנמשל צהם כזר ציחרתיו
 צחצורי הידוע ועוד הגדלתי והוספתי לו הערה צוה שקדם צזה המומר
 חונס יערוך אותו אהרן וצניו וכן צהעלותך את הנרות פטעם ידוע והכונת
 הענין הפנימי הנרוץ צהם תלוי צחילן בצוה וקוד הכהן גדול כזר העירותו
 חכמיו ז"ל אליו והוא המדליק הנרות והמתחרת הלורות העליונות הטכליות
 והבטחיות על דרך הסוד הנרוץ צוה שקדם וטעם ונורה צדרום לנטיית
 השמש והירח כגדו ר"ל אל הינוין זה סתר עליון, וטולתן צלפון רוזו אל
 המתדת הישזו צו שהוא לזר הלפון והנם הטולתן ולחם הפנים הכרמיים
 לתשלים צניין המליחות והמתדת היישזו וזה אמרו לפני תמיד ענינו טנפתחו
 לא כנסר לטליה והצן זה, וענין פנים רוזו לרזו ויני וזונות כאמנם טצעים
 פנים וקוד פרכת המסך כזר העירותי אליו צקוד המודיל צין הקודש וצין הקדש
 הקדשים חונס תקון האפוד והחוטן והתקשרם זה צזה לצל יזח החטן ועל האפוד
 הוא קוד עליון ונפלא רוזו אל קוד הפנים ואל קוד אחור וצטתי אצני האפוד
 שהם אצני הזכרון ו"צ אצני הקטן קוד סתום כזר העירותי אליו צוה שקדם
 צפרק ופרקי זה המומר צקוד השם הנכתב ולא נקרא. פרק ל"ז צפרשת
 כי טשא את ראש בני ישראל אור ולא יהיה צהם נגף צפרוד אותם איפער
 היות סבת הנגף הראש הגורר וגם הוא סתר תורניי ונתלבד צבעיון טצעי
 דק טכזד העיר הנצבע על כיולח צו כזון לחש יולאנו, ראה אתה אומר
 אלי העל את העם הזה ואתה לא הודעתני את אשר תעלה עמי, לפי טכזר
 הצטיחו האל ית' טישלח לפניו ואלך וזה המלך הוא עלמו המצניחו צסם
 האל ית' כי הטליח מודר צצורת דצרי הטולה כאילו הטולה עלמו הוא המדצר
 אל תדנה זולת זה, ראה העירותי כך כי עלם הצורא ית' לא ילוייר צטום
 דמיון ולא צטום טכל ואומר לא הודעתני כי הכונה טלא הודיעו זה המלך
 עלמו ידיעה טלינה ר"ל טתעלים ומוני לורתו העליונה המתחרת צפנים אס

להימין או להשמאל הוא זה שכבר בקש לראות מה שאחר חקן זה, ואתה
אזרת ידעתך צעם הוא כענין הצדלתיך כאמרו רק אחכס ידעתי וכל
משפחות האדמה ויודע חוקי זו צערם אלך צצטן ידעתיך והעד הקדשתיך
שמשמעו הצדלתיך בדרך כל קדוש שצמקרא שמשמעו כדל, ואמרו צעם רומז
צו אל העם הכולל וזלחות השכלים הנפרדים ר"ל אלהים כוונ שצחתי צמה
עקדם וזהו הצבור והודעתי שהשלמים שצצני אדם נקראים צעם זה וכונת
העניין הוא שיסודו והצדלו צעם זה ושאר צני אדם שלא קצלו הצורה
העליונה האלהית אשר היא ללם אלהים ודמותו והראיה המעירה אל קלת
זה העניין הוא אמרו ראה נתתיך אלהים לפרעה הרי יסודו צעם מלאך ואמר
ואתה תדבר את כל אשר אלך כדרך שהמלאך מביע לכציה מלות האל
ועלימותו וההרן אחיך ידבר אל פרעה כוונ הצציה המביע עלימות המלאך
לצני אדם וזהו אמרו אהרן אחיך יהיה נציאך וענין אמרו והוא יהיה לך
לפה ואתה תהיה לו לאלהים זה רומז צמקלת דמיון אל קוד מאמר הנציה
המלאך הדובר צי ורוח ה' דבר צי ואל קוד פה אל פה אדבר צו וקוד
צחלוס אדבר צו והמשביל יצין וגם מלאת חן צעיתי מלחות חמן מנשכת
אמר הצדלה צעם צלי ספק ועתה אם מלאתי חן צעיניך, הודיעני כח את
דרכיך כיון צעללה זו לדעת השגחתו בצרוהיו והנהגתו להם פני ילכו זו
היא תשובתו של עאלה ראשונה והוא אמרו ואתה לא הודעתני את אשר
תשלח עמי והודיעו כי מלאך פניו ילך לפניהם אותו טי' צו ומלאך פניו
הושיעם והוא קוד טר צבא ה' והוא הנותחאר צפנים ואחור ואמרו פני ילכו
הצטיחו צהליכת הפנים צלצד לא צראיתם ואם אי אפשר להיות הפנים
כדלים מן האחרים צנתחאר אחד אונם ומאמרו הנה מלאכי ילך לפניך וכן
ועלמתי לפניך מלאך יחטיצ על דרך העשל להיות הפנים נסתרים ממונו
והאחרין נראין והוא רומז ג"כ לידיעת דרכיו ולהמטיך אחר מודותיו כאמרו אחרי
ה' אלהיכם תלכו ואע"פ שהשגה זו השנית מתוארת צאחרים היא השגה
העליונה שצהשבות האיפשריות ומה מאוד הפליא הכתוב הקוד צאמרו אם
אוכלה ואמר הוא העובר לפניך והניחותי לך אכי לך צאלעמותו מן היגיעם
שאתה מפחד ממונה כאמרו כי תאמר אלי שאתה צתיקך ואמר לא אוכל אני
לצדי לשאת את כל העם הזה גם את אה דצבר הזה אשר דצרת אעשה זו
היא תשובתו על שאלתו השנית שהיא הודיעני כח את דרכיך והוא שנענה
צספור הי"ג מודת המעירות אל ממות השכר והעובש המכוונים המוקודים
צחכלית היסוד עם הנטיה כלפי חקד והרחמים וכל אחת ואחת מהן קוד
עמוק והוצין אותו יצין קלת הצנה צפעולות קונו ית' וגזרותיו הנעלמות
מדעות קוד צני אדם ותנוח דעתו ולפעולו יתן לך, הראני כח את כבודך
אמר שנענה על שאלותיו הנקדמות העמויק שאלה והצציה למעלה והוא שצקש
להשיג ממות העלם זה המלאך הראשון המתואר צכבוד האל ית' אותו שהצטיחו
שעל ידו ילך לפניהם וכונת צקשתו זאת האחרונה היתה להשיג מזה המלאך
הענין העליון המתואר צפנים וזהו קוד חשול מוראה מותניו ולמעלה והיתה
תשובתו צפרט לא תוכל לראות את פני ונתן סצה מניעת הראיה מפני
היות שכלו כח צמוור וזה אמרו כי לא יראני האדם ומי ראה צו מדבר מי
והענין השכלי ג"כ מוטיצ מניעת השגת ממות צו כלות אל הסתר העליון

שכבר העירותי עליו אמנם הצניחו צראיית אחוריים ותוח סוד ומרחא מתניו
ולמטה שהיא המוחחר צמרחא חש חכי אעציר כל טווי על פניך העיר אל
המושב וזה הכזר הרשון הכולל מליחות העולם הכלמר בכללו הנה טוב
מאד וקראתי בטם ה' לפיך דע כי השם הפשוט המזויר ששכל כלכל הוא
המיוחד לצורח ית' והוא המעלם שספן שליבו דבר חוץ מעלמו והוא המרומז
בדמונה דקה והשם השני הרשום בחותיות הדבור המעיר אל מליחות הפשוט
הושאל על הכזר בקלת המקומות ומד היות מלך הכזר פועל באומלעות
הכזר וזה השם השני המוחחר צקול וצקורח באומרו וקרא זה אל זה אלל
שהקול הוא קודם לקריאה בקדימות פנים לאחור באמרו קול אומר קרא והתצוין
בזה היטב ויעבור ה' על פניו ויקרא בצר הזהרתי והתרחי בצבורי הקודם
שלא תגע צו יד רק צפרקים ומפרקי זה המוחחר העירותי אליו קלת הערה
אמנם חס נא ומלתי חן צעייך ילך נא ה' צקצנו שני שמות אלה ככתבם
ובלשונם קוצלים קלת הכונה העלמות הנשואה ששאלה העליונה ששאלות
אלל שהנשואים ומתחלפים, הנה חכמי כורת צרית הוא מוחחר העוצר צין
הצתרים הראשונים וסמרי התורה והנצואות יתנו עדיהן וילדקו. **פרק ל"ח**
צפרשת ויקרא אל נשה אור המוצר מוחך ידיעתי צעלוי שלא הגעתי לנקום
נתינת טעם וכזה עקריית צענין מעשה הקרצנות מולך לצי צקצי לנוס אל
עיר מקלטו והוא נתינת קלת סבה כללית לא נפלאות ולא רחוקה אלל
שפרטיהן אלא מונני ושערי השבתן נעלמים צפני לפיכך נסתרו מעיני ואומר
כי טעם התיחד הקרצנות צויני צעלי חיים העהורים הוא להיתסם צפרע
העונות צלורת נתינת צני אדם כופר נפשותם על לז אורס ז"ל זה תמורת
זה באמרו ועשית עולותיך הצטר והסם נאלל הצטר כופר ותמורת הצטר
החיותי הנשואה צדם באמרו כי הדם הוא הנפש ואמרו כי הדם הוא צנפש
יכפר והעד הנאמן ילך אצרהס ויקח חס האיל ויעלסו לעולה תחת צנו
וכאמר צחיו והשכים צצקר והעלה עולות ומספר כולם וכן התיקש צשאר
העולות כל אחת ואחת צנוקומה כפי ענינה ועל דרך הסכמותם על אכלות (?)
התמורה שהצטיחה צה התורה אמרו ז"ל אל הנלרך לפי השעה דרך עלה
לייח הכי עיזח דצי נצחח שמיכח ומכחי ואמר הכחצ ומתנו איש כופר נפשו
לה' צפקוד אחס ואמר ומסן פדיון נפשו ואמר החכס כפר נפש איש עשרו
וזה היא הכוונה צכל פדיוני אדם וצערביה, וזהו להיות הנקרצים שלמים צעלם
כדי שיהיו הפדוים שלמים צמותס והצן זה נמלא קרצן כל אחד ואחד כפר
נפשו כפי לירך הענין המתחדש אמנם קרצנות לצור שהס התמידין הס
כפרתם, ופדיון נפשותם הכוללים ומאלא תמיד של שחר לפדיון ולכפרת העונות
שאיפשר הזדמנס צלילה הקודם ותמיד של צין הערצים לפדיון ולכפרת העונות
שאיפשר שיזדמנס ציום הוא ומוסף שצת לפדיון כללי ולכפרה כללית על מה
שמתחדש צכל יוני שצוב ומוסף ראש חודש ג"כ פדיון כללי על כל חולדת
יומי החדש וכן התיקש צמועדים ומוסף יום הכפורים ג"כ פדיון כללי וכפרה
כללית לכל חולדות השנה אמנם מואמר הנציח ע"ה החפץ לה' צעולות
וצחסים כשמוע צקול ה' הודיע כי מלות שמיעה קודמת לעולה כדן מלות
פדייה לעריפה (עריכה) וזה היא הכוונה צכל כיואל צואמר זה אמנס טעם
נתינת הקרצנות לאש הוא להודיע שהעונות כלין ואצדין גמריי עד שלא

יצויר להם רושם ונזיחות בללי ונזלת אש כוללת שני מינים איסיים מוצדלים
 זה מזה צעלם זהו אמרו ולאש הראשון וזהם הוא מוטפע מן האש הרחמי
 הפשוט העליון טצעליונים וזה המוטפע הוא הצל על ידי קום המורה על
 התרבות השם ית' צחות קרצן רזוי טלם עד טלח טשאר שום רושם לאותם
 העובות בלל כאמרו ותלח אש ונלפני ה' ותחבל את העולה ואת העלים ואת
 האצנים ואת הפחם והאש השני מוטפע מן הראשון והוא הנזוי אללנו לפי
 טצח על ידי נם אינו נזוי אללנו תמיד לפיכך לוח הכחוז לתת אש על
 המוצח ולערוך עלים על האש להיותן חלו למזון תמיד כאמרו. אש תמיד
 תוקד על המוצח לא תכבה וזה כדי שיהיה האש לאות ולזכרון אל האש
 הצל ע"י נם חלח שאי אפשר טלח ישאר שום רושם ונזיחות מנחת העולה
 הנטרפת ע"י זה האש השני הנזוי אללנו והרושם הנרוז אליו הוא הדשן
 הנטשאר דמיון חלוי ועמוד ועתה התצוקן זו. ואמרו לחזוי כאמרו אשי לפי
 שהעולה מואכל לאש והריח המורגש טמודע מוטצעו והושאל זה השם להטבת
 שום עניין פשוט צלי מורגש נזוי צבח ומצלי שידצק המטיב צמוקג בלל כאמרו
 מרחוק יריח ומלחמה ויותר מופלח מזה ויותר דק והוא סימאר דבר צלי כולל
 בלל צריח כאמרו וצריח מים יפריח ואין לנזים ריח לא צפעל ולח צבח ודעת
 ח"ל ריחח לאו מילתח הוא כיחות הוא שהעניין הרחמי ר"ל הרוח העליונה
 הפשוטה נוחה הימנו חונם צח הטלנזים אחר העולה הטובה זו אחר הרזוי
 וקצלת הקפר והפדיון כדמיון מאמור ההכס כך חכול צמוחה לחתך וגו' ותתן
 קצת הטמחה כי בצר רזה אלהים את מעשך וחולם עניין קטורת הטמים
 רומז אל הקיטור העולה ומפיהם של ראשי צממים טצערוגות הצוטם טצצטתם
 הדוד יורד לגבו ואין כך פדיון גדול מזה כאמרו וכטלמה פרים טפמינו ואמר
 דוד ע"ה תכון תפלתי קטורת לפניך חונם עיקר טוד זה ענוק מאוד והמזין
 טוד ענן גדול ואש מתלקחת וטוד מרחיחם כגחלי אש וטוד השטגם העליונה
 שהטכל הנצחוי נתעורר אליה מתוך הטבת האש העליון צין טעם האש טעל
 מנחת הקטורת וטוד קיח כיחות וטעם ענן הקטורת המושך טפע עליון אל
 אטר לנזטה מומנו וכדמיון צעלי הריח המקצלין זה אל זה מנזטה למעלה
 ולנזש ומחטצותיך לזה. פרק ל"ט. צפרטת צהעלותך עניין חס יהיה נציחכס
 טוד קחום איני ראשי לצחרו חונם בצר קדמה לו קצת הערה צמאצרי זה
 רק הטוד הראשון צמארה וצחמודע אינו נוכח כי חס לצני עליה צכל ציתי
 נחמן הוא הוא העולם הבטמי מוחאר צצית וראש העולם טוכן צתוכו
 טכינה רוחנית הנרוז צולנת צראשית לפיכך הצית מיוחס אליו והצן זה פה
 אל פה פחרונו הצדר צו וצמארה ולא צחדות הטובה צלח חנלעות הכח
 הדמיוני הטושל מוטטלים ועניינן הוא טחמי מרחח הדצרים חליו כאטר הם
 מרחח פשוט טחין צו וטל ולא חרה שיהיו לריכין לפחרון כאמרו והקננות
 את המטכן כונטפטו אשר הרחת צהר ואמר ככל אשר חגי מרחח חותך
 חונם מזה טכאמר וידבר ה' אל משה פנים אל פנים ענינו ג"ב צלח חנלעי
 הענין המכוון הוא מזה טכאמר צקוק טצחוי טל וטקה דצינו ע"ה אשר
 ידעו ה' פנים אל פנים הטובה צלי חנלעות הכס הדמיוני והצן אמרו אשר
 ידעו ולא אמר טיידע הוא את ה' פנים אל פנים כי לא יצויר טרהה הוא
 את פני ה' אחר טל לא תוכל לראות את פני ומנחת ה' יצינו דע כי

וולת תמונה אינה נופלת בלשוניו על עצם הדבר המצוקש שהכוונה אליו
כי אם על שום דמיון שמדויק אליו בשום דבר וכן הלדדין אם צענין וועיני העלמים
או בשום מקרה עומקרו או בשום יחס שמיחסין אליו ועלמו לא שאתה תמונה
היא העלם המצוקש כי הדומה לזה אינו זה באמרו לא תעשה לך פסל וכל
תמונה ועשיתם פסל תמונת כל תמונה לנגד עיני ואחרי אשר פתחתי לך
זה השער אומר כי עניין ההצטה צמקלת כחצי הקודש או צרום לאמרת
על מי שמתכבד היטב צמה שאין הרגש ראותו יכול לשלוט עליו וזהה
צלא זון ונכריה ראות עיניו ומפליג בהצטה ובהשתכלות עד שיוכל לראותו
ראיה שלמה כאמרו הציעו וראו והעורים הציעו לראות כנאל מקדים ההצטה
לראיה וכן כאמר צלשון בני אדם הצט משמים וראה ואיפשר שיהיה הכראה
בעלם ונכוסה או ואל קטנות הכראה או רחקו או ואל חסרון הכראות שלם
ישיגהו כלל שאפילו שיפליג בהצטה שתכלית ויה שאפשר לא יוכל לראות
כמו העור שאין לו שום דרך להשיג שום כראה ואפילו יפליג בהצטה וכמוהו
הצט לא השמיעוהו הכומר להצטתם אצטו ע"ה צמראה הכזוה ענינו המתכל
והתחכם אם חוכל לקפור הככזים מהם גופים צעלי גודל ומקפר וכן אמרו
ללבו אל תצט אחריך ענינו אל תהרהר ואל תשים לבך למה שאתה וניח
אחריך כי אין דרך להזילו ותהיה כונתך להזלט על נפשך צלצד וכן כי
ירא ויהצטו אל האלהים וכן אמרו ותמונת ה' יצט ענינו וועיין היטב
ומכריה ומשצטותיו ולועט שכלו לדקדק ולחפש אחר ידיעת קוד הענין המופלא
המתאר צכצוד האל ית' כאמור הראני נח את כבודך עם היות כונתו
אל העניין העליון המתאר צפנים לפי שלם נשאה לו ומחילה שלם קרעה
זולת זו והו אמרם ז"ל ושה ראה את השם ית' אחר ומחילה צהירה אסת
ואונקלום תרגם ותמונת ה' יצט דמות יקרא דה' יסתכל דמות יקרא דה'
היא דמות כבוד השם והצט זה והודיעו האל ית' שאתו ידיעה שהוא וכוון אליה
ר' ל ראיית פנים שהם ומתארים צתמונת האל ית' נונכעת מהשגת השכל האנוסי
צאמרו כי לא ידאני האדם וחי ולזה כיון דוד ע"ה צאמרו איני צלדק אחזה פניך
הכוונה לעתיד לא צהיותו צזה החומר וזהו אשצעה בהקיץ תמונתך לכך כאמר
ותמונת ה' יצט ולא אמר ותמונת ה' יראה והדקדוק צאלה העניינים האלהיים
הנעלמים וההפוש אחר העולות הקוצלות כוונותיהן הפנימיות הוא מראה שאין
הפע יכול לדבר ואין האזן יכול לשמוע ומצקטי ה' יצטו כל . פרק מ' וירא
צלך צן אמור צענין דצור האתון כצוכו צו המפרשים ומשצעה עלתם שצוט
גדול קלתם נהפכו צו ואלד אל לך וקלתם גזרו כי הענין כפשוטו ושדצרה
האתון צרשון האל ית' צדרך ועשה נם וקלתם אמרו כי הכל צמראה הכזוה
ופני שאמר הכחצו ואלדך ה' לפיכך היה קשה אללם להעמיד הענין על פשוטם
פשוטו על דעתם שאין העולדך גוף שסיג צהדגש הגוף וזה אמות צלי ספק אלל
שאוילי יהיה צהם ודומה כי העולדך הוא סם ראשון לשכל הנפרד והדבר אינו כן
כי הוא מושאל אללו ואלד היותו שליט לעשות ונות קונו וכל עושה שליחות
מקרא ואלדך כמו וישלח יעקב ואלאכים וישלח ואלאכים אל צלעם צן צעור איני
תמה תימה גדולה על אמרם כי הכל היה צמראה הכזוה אחר שהעיד הכחצו
ותרא האתון את ואלדך ה' ואמר העולדך ומראני האתון עם היות צלעם צלתי
ורואו בשום פנים כי אם צקוף הענין כאמרו ויגל ה' את עיני צלעם ואלמר כי

לא ידעתי כי אמה כלל לקראתי צדקך ואולי גזרו ואמרו כי האתון היתה נביאה
כי ראהה את ואלאך ה' ואיני נשים ונכת הכוננת היות הענין כלו חלוס או
נבואה כי כל זה קרוב צאיפטריות אלל שאיני יודע איזה הברת נביא אמתו לזה
האם ידעו שזה הנכס הגדול ויופלא ונקריעת ים סוף ונוצליעת הארץ לקורס ועדתו
ועוידת השמש והיהושע ושאר הנסים היואלים וחק הטבע היזיה רחוקה והתחייבו
להתחכם על כס זה ולהולילו ופפטו וזה שלל נעשה כן בשאר הנסים וואחר
שעיקר חורתינו ואמונתינו היא האמונה בנעשה נס וכי לא יפלא ויהאל ית'
דצר איזה הברת נביא אמתו לדקדק אחר זה הנכס החזק הוא או רפה אם קטן
או גדול כי אין שום נס גדול ונס אחר לנגד החפץ האלהי אחר שכל אחד ואחד
נס ר"ל שכולן יולאין וחק הטבע לפיכך האמונה הנכונה אללי היא שהדברים
במשמען ושהאתון דברה ע"י נס ושהואלך היה איש וצני אדם וצלי ספק כי לא
היו וננוח ואסתו נביאים והנה אחר שגראה להם נתבקה ונעייניהם אלל שגראה
כעולה בלבת המוצח ואיפטר שנסתר ונעייניהם נקצת להנח המפסיק ציניהם
וציבו וכן אמר בגדעון ואלאך ה' הלך ונעייניו ואולי קצלו אלו השלוחים אורות
אנוסיות חדשות נשעתן כרונן צדפוס העליון שכבר העירותי עליו והוא קוד
עווק מאלד ואטצו לכונתי ואומר כי ונה שאמר כי אלהים ראינו איפטר נכנח
ולא ידע ונה נכח כי אלו היה איש וצני אדם כבר צא שם האלהים על האיט
השלס שצצני אדם שקבל הגורה העליונה שהיא אלס אלהים כונו שקדם לנו
הציאור בנאמר זה לפיכך לך באמרו כי אלהים ראינו על פי דעת כל אמת
ואמת נשתי הגורות שזכרנו ונונה שהעירותי אליו צה הענין תוכל להקיש
אל ונה שלל זכרתי והשכל יענה את הכל. פרק מ"א ואחר שעיווי הגס
הכריחני לראות נצנות לו בית ראיתי לנוסר המפתח ציד הגז צסם ה' המעיין
צגורת הצית וצתכונתו עיון זך שכלו צעין אהבה ורלון כי על כן אמרתי עור
ופסח לא יצא אל הצית ואחר הקדמה זו אומר כי השגת ונליאות האל ית' היא
סוג עליון כולל שלשה יניי השגות והן השגה עיוניית והשגה נבואית והשגה
נעלמות עד יצא ויורה לך הנוין הראשון הוא השגת ונליאות קצה ראשונה אל
הכל כונו שצאו עליה המופתים החותכים וזו היא הקגה עיונית-פילוסופי' ונשגת
וולד ידיעת ענייני המולאים שהם זולת הקצה הראשונה הנוין השני היא השגת
היות הקצה הראשונה זו פועלת צחפץ פשוט המותאר דצבור רוחני והיא השגה
נבואית ונשגת וולד השפע האלהי האלל על הנביאים באנלעות ידיעת יקוד
שמותיו הנכבדים כפי השגת כל אמת ונהם וכפי שלמותו ונעלה זו היא שאין
לצעלי המחקר העיוני שום דרך ליכנס אליה הנוין השלישי הוא השגת ידיעה זו
וולד השם הנעלם צתכלית ההעלמה המותאר צפנים וזו היא תכלית ההשגות
והעליונה שזהם והיא היעודה לעתיד ליראי ה' ולחוצני שנוו ואליה ייעד הנביא
ע"ה ציוס ההוא יהיה ה' אחד וקונו אחד כונו שהעירותי עליו צזה החצור
צפירקו לנולת אהיה וזהו הקוד הנרנן צתתינות הצריאה באמרו אשר צרא אלהים
לנשות כונתו הפניוית רונות אל יליאה השגת הקוד הנעלם וון הבח לידי
נעשה ואמרו צרא לנשות רונן צפרט אל חלק ונחלקי הנליאות שככת צסם
הנוך ולא נחתם עדיין והוא קוד האחרון שצשלש ספרים והם ספר וספר וספר
המעירים אל השלש העולמות הערה ונזארת כפי ונה שהם כרוננים על סדרן
צפרשת שנוע ואל האחרון צפהם כרונן וקורי צארץ יכתצו ואמרו רז"ל וכל ונעטיך

בספר נכתבים ואזרו מלך יתב על כסא דין וספרי חיים וספרי חיים מחוץ
לפניו זהו קוד כל המלאכה כחזו בספר, וספר תולדות אדם לעד ואליו כיון אשה
רצונו ע"ה באזרו ונחני כל וספרך אשר כתבת לא לזולתו חלילה לו באזרו
הרבני כל הרוב והאיש לצד הצדדים אשר קסת הסופר צונתיו לעד נאמן והמטכילים
יצונו וקוד היליאה לדי מעשה הכרוז באזרו לעשות הוא כשימים הכתב
הכתב צעם המלך וחחסו בעצמה המלך צונתהפך כחומר חחסו כמעט המעט
צאורים ותוים אשרי העזכה ויביע הן אלה קלות הענינים השגבים הנקראים
סחרי תורה שראיתי להעביר אליהם באזרו זה והן כטופה ען היס לכנד שאר
הסחרים העליונים שהנחתי מקלתן בכונה לשתי קצות האחת מהן היא קולר
הצנתי ורוב ירחתי אנשח אליהם אף כי לדון דינם על דעתי שלא הגעתי
למקומן והסגה השכיח היותי מכוון לחפוס המועט כלי טאהי לחפס מירחתי
ג"כ שלא חקה מהלך שאין לו חכלית בחלוקה זמון טיש לו חכלית באורך
וואפי טיש צונקלתן קודות ענוקות ונבאים עמידות קחומות שלא נחמו
לפרסם כמו שכבר הקדמתי גבוי דעתי בקצת העלמחס ואולי בקצת הערתי
זו יטוטנו רצים ותדעה הרענת המלמד לאדם דעת ינחנו בדרך האונת ויגלה
עייניו להציט כפלאות מתורתנו יורנו דרך זו בלך לעצדו כלב טלם ובנפש
חפלה ולהשיג רגונו ונדעה כדעה לדעת את ה' כשחר ככון מולאו.
פרק ט"ב ואתה אהט כעריכי איש שלווי המתחוק עמי טים פניך להצין
את אשר לפניך ואל תלא צרעט וצרעט להנער כפעט צפעט הכדז וטז
ציתך ואל תשען על ציתך למען תחכם באחריך דאה גס דאה כי אם
יסדת לא ציית ואם קרית לא שנית ואם שנית לא שלשת ואם שלשת לא
שששת ואם שששת אולי לא הרגשת ואתה על וי צעחת כי מודת הידעת
חקות שמים וקוד שמו השמים והצדלת צין וים למים ואם פנית למעלה
בפעמים בחזיונות לילה ווי העולים ווי ווי היורדים בחזרבות הקולם
ווי הוא זה ואיזה הוא אז לכלם השונת לבד אל האחרים ואחר שהפנים
כסחרים הנחת צבל שערך שופטים ושופטים ונתן דצריך לשיעורים השאלת
לנתיבות עולם ומפלאות חכמתם ונשחת את וספר שמוחם ואם הסתכלת
באספקלריא המאירה ומעמנה והצנת דרכה וידעת את וקוונה הצחת אל
תח הרזים אשר טם עליוני הכפשות גנוזים ואם ידעת לורות העולם בכללי
ותלקיו ותכליו ותוקיו ואם נטית עליה קו הצחת באש וצמים אם דצר צד
הרוח המכריע צינתים ואם עשית לך אפריון וישנת בנחר עליון החצין
כתיבות ציתו ואם הציחך צונקורת ציתו ואיזה דרך ישכון אור ובאיזה דרך
ישלק האור ואם צחת בתוך הצאים אל חדרי הרוחים ואל חכונת הנראים
ואם שונת לבד אל העליונים המשרתים לפני ולפנים הצחת בקוד הקורא
והנקראים ובקוד שני השמות הנשגבים והנוראים הרמים והנשאים הרחיים
את כבודם ואת אמותם איש על ונחנהו ואיש על דגלו לכאוחם ובכלל
דורתי לשונות שדרשת שום רועט בקוד הנקודה והקו והשטח והגשם היסופר
לך עשר ספירות אשר הבינום עשר מאורות גדול שמו להם כל יעצורוהו
על פי הדבר אשר יגידו לך ען המוקס שהוא ואם הגידו לך תעלמות
חכמה צונתך הלצנה צדושה עם הדצקה שנית עם החמה ויש אחר יודע
עד מה ואם לציית אציק ככסוף ככספת ואל גנת אגוז ירדת הצחת עד

נצטוי ים התעלומה הנמשלת צשיעור קומה ואם נאלח צרוז הימים קוד
 אורים ותווים צלמת וצתמים ואם רוח ספר וספר וספר על פניך עבר
 והנחת דבר ומוך דבר ה' אלהיך עמוך לא חסרת דבר וה' אלהים חמת
 הוא אלהים חיים ונלך עולם צורה הכל יולר הכל עתה הכל יצרך ויתרומם
 ויתנשא שמו הגדול והנורא והגבור הנוטל צרחויו וצחקדיו על הכל לך
 ה' הנומלכה והנמשח לכל לראש והעושר והכבוד ונלפניך וחמה מושל בכל —
 נשלים ספר, הכותן אמרי ספר, נקרא גנזי העלך צדו החכם ה' ילחך צן
 חן לטוף ז"ל.

Talmudische Geesele von Q. Gorowitz, Rabbiner in Wien.

ואת תורת העולה, תני רשב"י אין העולה באה אלא על הרהור הלב.
 רבי לוי אמר מקרא מלא הוא והעולה על רוחכם ממי אתה למד מבניו
 של איוב דכתיב והשכים בבקר והעלה עולות מספר כולם כי אמר אולי
 חטאו בני וברכו אלהים בלבכם, הרה אמרה העולה אינה באה אלא
 על הרהור הלב. (ילקוט ט' י"ו)

הנה כל איש דורש נשכיל וזהו החקוק על כל מולא פי חז"ל
 צעצרו על צדתי הנחמר הזה התכרח יאללשו לשמו צלדק הנדרש הזה
 חומר דרשני כי טעם נפלאו ונוכי, א' בפי פשוט לשון המחור העולה
 לכפר צאה, על נחשצה רעה, לכל עון ופשע וטעמה, וזה סחירה גמורה
 לתקנת הש"ס צום' צמים ז' ע"א צסם רצח דעולה נחפרת על חייבי
 עשה, והיינו אם לא עשה האדם צפועל כפיו, כחק המורה המועלת עליו?
 צ' מה זה שאמר ר' לוי נקרא נולא הוא וכו', אשר כפי הנראה לכל היומר
 אין כאן רק רגז צעלוא וז"כ איך יתכן לומר נקרא נולא הוא? ג', אם
 צב"ז כהן צעינו להזיח נקרא הזה ענין דרשתו, למה זה שאל חס"כ שנית
 מניי חמה למד, והלא כבר נלמד נקרא דיחזקאל והעולה על רוחכם?

ואשר חמה לי צהיתר אלה השאלות וצחור דברי הנדרש הלו אדברה,
 ונקודם יהיו לצאר דברי המגל האלהי ר"ע צום' חגיגה י"ג ע"צ צצרייחא
 ארבעה נכנסו צפרדס וכו' חור להם ר"ע כשאחם עגיעין אלל אצני שיש
 עהור אל תחונרו חיים חיים ונשום שנחור דובר שקרים לא יכון לנגד עיני,
 והנה רבים ראו וכן תננה אלה הדברים ולל מולאו להם חזון, ולפי קט
 שכלי יש לפרסם צדרך נכון, כי יתכנו להזיח ונצ אלה הנצקרים אשר
 צעים רוחם ויפיו חרוע שקירתם החפסיות על כל קמה רעה צדה תרונח
 חורמינו הקדושה, צחורם בי הרעות נחונה ליתן עין צקורת [קריעין]
 צודע החורה כמו צכל מודעי החצל, וכי גורל אחד לכל ענין אשר צסם
 מודע יבונה להזיחו תחת כור הצקורת, והדצר אשר יקשה ותקלר יד השכל
 להשיגו צלי חוננה יעלה עליו הכורת, ואולם לו חכמו ישיכלו יכירו וידעו
 כי שגו צרוחם, עין הפרש גדול יש צין העניינים אלה, הנה לדכות ולחקור
 צעין צקורת ולטקול צפלטם השכל כל ענין וענין מודעי החצל, הוא דצר
 סכרתי יחייצ אחור שורת הדין והלדק, ויען מה? יען וציען לכל מדע ומדע

יש מנצח קפזר כוללת את כל הקורות אותה [בנטיכטע] מולאה ומוצאה
 ומעמדה ומלצה בכל חליפות הזמנים ועודה ועד היום הזה, ואחרי כי כותבי
 הקורות תעמים לא מעט יאללם העבין להשען על השערות רחוקות ודמיונות
 כוזבות וידרכו את לשונם קתסם שקר, על כן לכל ספורי הקורות יתכן
 הצקורת, להוליח יקר קושט חזרי אמת מוזלל ומחה כזו ומשחת טוה, להסיר
 מעל גבול שדה תרומת העדעים כל חרולי השגיאות וקושטוי ההתעבות, אך
 לא כן צמדע תורתנו הקדושה, לא כן צדיה כי היא אכן הרשעה, הלוצה
 מרשפי אש טלהצת יה, הנה היא כולה כליל נחלת שדי ומורומים, חלילה
 לנו לחטוב כי עלו זה קושטויים, הן אין על עפר משלה, טהורה היא מכל
 מחוס אין זה טבולה, קדש מלצתה זרע אמת כולה, והנה מודעת זאת אשר
 קדושת צה"מך נעלה ומקדושת צ"הב, כי כן חק הלכה ציטרחל ומ"הב ויותר
 לבעשות צה"מך אצל לא צהפוך, וצהיות כן יתכן לומר דצ"הב יש לה גדר
 קדושה, אך צה"מך יש לו גדר נהרה, ומסו דחורר טהרה גבוה יותר ומחור
 קדושה, גם נודע למסגב דרשת חז"ל ע"פ הוי כל אמת לכו למוס, אין מוס
 אלא תורה, כי כאשר המיס יורדים ומצוה למווך, כן ידיעת החורה תפון
 ותפרוך ומעיינות חלופיה הגדולים אל כל אחי אמת הקטנים, וצהיחה זאת
 גם כל מדע ומדעי החבל תחיל צטס מוס, יען גם מעיינותיה נמשכים
 ומצרכה העליונה, ומעתה י"ל דז"ס ר"ע להציריו כשחטם ומיעין אלל אצני
 שיש טהור, ר"ל כשחטם ככנסים לצ"מך ללמוד וללמד תורת ה', אל תאמר
 מוס מוס, אל תעפילו ותצללו צדוחכם לאמר, כלום יש הפרט צין מוס הללו
 מימי החורה לצין מוס אחרים מימי מדעי חז"ל, כלומר הרשות נתונה חקור צעין
 צקורת על כל העניינים מודע החורה כמו בכל העניינים מודעי החבל, כי
 מדה אחת לכל הידיעות, לזרות ולהצר האמתיות ומוך השגיאות, חדלו לבס
 ותהרו על נפשותיכם ומלומר כן, ומסו שכאמר דוצר שקרים לא יכון לנגד
 עיני, וא"כ אין יעלה על הדעת לתור ולצקר, ולהציא אמרותיו הטהורות
 תחת כור המצקר והמחקר, הן ה' אלהים אמת וגם נחא ישראל לא יסקר.
 והנה וקוס אחי לפרט דצרים הללו עוד צדרך אחר, עפ"י הנודע
 אשר אחד מהזקים היותר גדולים צהם נקשו ונלכדו צני האדם הוא, צהשצס
 שחשפיק להארם היות נעווע צלצצו חפץ נמרך ורלון גמור צענין בעצרת
 צורחו, וצהיות לצצו נאמן ושקם צאהצת ה' וצהכרת רוממותו כי אין זולתו,
 לא יטרך עוד אל העצדות החילונות, ואל הפעולות למיניהן שונות, יען
 מחשבת הלז היא התכלית הנרלה אשר ה' אלהינו טוהל ועמנו, ואם היא
 זבה וצרה, צהכרת ואהבת ה' צלתי טרה, אין יתרון עוד צעמלו, ואין הכשר
 עוד צמעמלו, ואונס כן לא באלה חלק יעקב, אשר רק אמת חבל נחלחו
 ואונסו אזור חלציו וקובלתו, הנה מלחו על לטונו וצרות שפתיו ימלא לאמר,
 אך שקר נחלו אלה התועים והמתעשתים, בי לא חספס והרלון לצד הוא
 תכלית האושר, אלא העיקר וטרש דצר להציאו לידי ועטסה, וככה הורונו
 חז"ל צונס אבות שצ"כ כל תורה שאין עמה מלצה קופה צטיילה, יראה כל
 עסק צחורה אשר לא צח צקשורים עם הפעולה החלונית כאין ולאפס יחס, צ
 כקט קדק וכעלה מוצלת נדוה. הן אך שקר נחלו אלה התועים, כעדרים
 כן הרועים, יען לא מלחו אחרי דצריהם, לממור ולנעמור ולקיים מולא

*

שפתיהם, וזהי פעולתם וחפצם צחי וגוריהם וקרבן ונחיהם, כי הם יצחו לשכל מליהם צחי וקדשיהם.

ועפ"י זה לא נפלאה ולא רחוקה כונת דברי ר"ע לחזיריו, כשחטם וביעין אלל אצני שיש טהור, היינו לבה"מ להבות עם צחורת ה' ככ"ל, אל האורו בלצבם ואל תחטשו ברוחכם מים וים, כלומר יש די וספוק בלמוד החורה, המעולה לנים, להפיק רצון וזה' אף אל לא יכנים הלמוד ההוא עם המעשה אשר נעשה בקרב ונחיהנו וצחצח צני האדם, כי לא נאה לשאריח צני ישראל לדבר כזו ולחלל דצריו, ככאמר מפי נעים וזמירות ישראל צעם אדני, דובר שקרים לא יכון לנגד עיני.

ואחרי האמת והדברים האלה יש למלא פתרון בהכשר ויתרון לדברי הילקוט הכ"ל כי הנה נזכרים מושג ומוטבמים וכל לר לדברי הש"ס צום' זכרים דעולה צאה לכפר על חייצי עשה, ואומם חכמי המדרש השכיבו ללבוש הלכה זו צועטה אחרת להודיע קצת המעיבה ועשות צפועל חק המורה אשר לזה ה' והיא מוסם שהאדם ונצרך בלצבו כי יספוק לו הספך והרצון צענין עבודה ה' ואינו מהאורך אל פועל הסוף, ועל כן צהרו לשון ערומים צנה שאומרים אין העולה צאה אלל על הרהור הלצ, והיינו אל נפתה האדם לדברי המסית כי יש די וספוק ללאת ידי חוצמו חוצת מלה צנה שמהרהר בלצו, ולהאמת דבר הזה ולחזקו צומסנרות כל יעוט אור ר' לוי וקרא מלא הוא והעולה על רוחכם, ונ"ס וקרא מלא הוא, מנרת כונתו לקיפא דקרא היו לא תהיה שופרש זה שכאמר צרישא, ור"ל להנציח הורה צדצרים הללו הוראה גמורה כי העולה על רוח איש וכתוב על לוח בלצו בלצד, בלתי אל יאל נכת אל הפועל, כאין וכאפס יחסז וכלל היה הוא, אל כלו יקח העל ישא רוח, ואולם לפ"ז עדיין לא נשמע עלם הדבר שהעולה צאה לכפר על החזל לעשות חק מלות החורה אשר נעל עליו, לכן שאל לו צושפט ממי אמה למד? והציצ מצינו קל חיוב כלמד דכתיב והעלה עולות וקפר כולם כי אור אולי חטאו צני צימי העשטה והשמהה צנה שחלנו מעשות אל אשר לזה ה' לעשות צפועל צאשר שגו צרואה להצרך בלצבו לאור, אחרי כי צרכנו אל האלהים בלצבו, לא כאור עוד אלהינו יבקש למעשה ידיו, על כן הציא אציהם עולות וקפר כולם, למען כפר צעדס ולמען לא יזידון עוד להקל עולם.

עבודת המפלצת (דער פארלוסקולטום) רמוזה בירמיהו הנביא.

Von Dr. M. Gildemann, Prediger in Wien.

גדולה המצובה צפירוש מלת תאנתה מוצאה צירמיהו צ' כ"ד צפסוק פרה למוד מדבר צמות שאפם רוח תאנתה מי יצינה וכו' רצו כנו רצו הפירושים אלל אין גם אחד צהם אשר יכנים אליו שיקול הרעת הישרה. וצטרם אענה צה אף אפי סלקי לחוות דעי גם אני אסדר לפניך קורא נעים

הפירושים הנמלכים ציינו כבר הראשונים הנה צאו וחדש אני מוגד. ואל
 תדבר גזוה גזוה למוח וזה נחשור צולה אחת זרה צלתי מוצנת אם
 המושך הדברים יעיד על הוראתה צפה מלח. דקדוק עניות הוא זה! — אל
 תדמה צנפוך כן אדצה פירוש הנכון של זאת העולה יפיץ אור גם על
 מלות אחרות מוצאות בצנפוחה זו ועל עיקר תוכן בוונחה באשר יתבאר.
 והנה יונחן תרגם מלת תלמחה ירודא כלומר אונגעהייער צל"א באשר
 מלינו צנפוחות מ"ט ע"ב ירוד ילדה ואצני ותא שדיא, וזאת העתקה נמלחה
 ג"כ בתרגום סורי הכקרא צפי כל פשיעתא (אך לריך להיות גם ירודא, ולא
 כמו שדפסם צפאליגלאטטע של הח' וואלטאן ירודא) ושיניהם לדבר אחד
 נחכונו צעשוחס העולה משרש תכין (עיי' רש"י שם). ואין הפירוש זה שווה
 כלום לצעל לשון דקרא ודייק ואינו לריך לרצו דברים צות. שבעים הזקיים
 תרגמו *παρεδόθη* וצטתס עמוד הערצו צתרגומו אסלנח וס עשו העולה
 משרש נתן. גם זה רחוק וצלי סנך צנימוסי הלשון. יריניווס תרגם *amoris sui*
 כלינו היה כחצו תאותה. איצרא שהוא כוון אל האמת מלך הוראת
 העולה אצל לא מלך קרי אתה באשר יתבאר. וזאת ההוראה קבלו או המליאו
 רצם בכלם גם שאר המפרשים באחרם שטעם העולה כמו עדנה וזה (צל"א
 וואללוטקט) רק שלענין דקדוק העולה נגררו אחר הרד"ק (שם) אשר לפי דבריו
 נצתה על שורש אנה כמו והאלהים אנה לירו (שמות כ"א י"ג). אצל גם
 זה הפירוש חולה צאיר ואינו נטוע היטצ צונקמרות הדקדוק ואם איננס בודה
 שדצרי הנצו יתנו עדיהם כי טעם העולה כמו זמה ותאזה אך נימוסי הלשון
 לוחו ככרוכיא נגדו כי מלבד שלא מלינו מלה העשויה משרש אנה עם
 נקודות האלה והיה לריך לומר תאנתה צחולס על דרך תאזה הוא מצקס
 (שופטים י"ד ד' וגם זאת העולה אין לה רע צת"ך) איך נסתעף טעם זמה
 ותאזה משרש אנה אשר כל הוראתו כמו קרה או פגע או פגש ואין לו
 אחוה ורעות עם הטעמים האלה כלל. ראה שגם הח' געזעניוס טעבזוירוס
 שלו עמוד ומתיגע לקרצ שתי ההוראות זו לזו צאמרו שונות תאזה רונות
 אל *occursus venereus* וצאמרו סכן מלינו צל" ערצו מלת נבח אשר
 טעמו העיקרי כמו אנה צל"הק מושאלה על המשגל. אצל לשוא יגע החכם
 והשערתו נצוזה צעלוח היא צלתי מוסכות עם דתי הלשון וכרחוק צל"א
 מלות צבענכען, פיגען צטעמן מולת וואלליטטיג זיך בן רחק צל"הק טעם
 אנה מנעם זמה ותאזה והמקשרם עושה קשר צובדים ותלי תינא צדלח תניא.
 ומה שכתב הח' פירסט צערך שלו אינו רואה לו יתרון על דצרי געזעניוס.
 רק שהוא מוסקי שחולי נעשה העולה משרש אנה זיפלען צל"א. גם זה
 הדרך ירט לבדדי. מוסקס מיון יוצא דם יוצא חם לזכר ויוצא
 על כן אמרתי אלכה כל ואחורה לי דרך אחרת קלולה אשר אצוזה
 זה אל תוכן כונת העולה. ואומר אני כי מלת תאנתה מורה צאנת על
 זמה ותאזה אצל היא עשויה מולת תאזה צל"א פייגענצויס. ואל
 תצהל את פיך לומר ווי פתי יאמין להזיה זו? איך כאמר כי הוראת זמה
 ותאזה היא נסתעפה ומצלת מתאחה? אכן שמועני כל ואחר תשפט.
 וזה הסלי למרש. שם ד"ר רש"י הרמז ב"ה י"ח ע"ב ג"ל צ"ב י"ח י"ח
 כבר ידעת כי רוב עניני עבודת אלילים הנמלכים אלל היונים צאו

אליהם ואחרץ בני קדם אשר ישבו עם אבותיהם בתחלה. זה צדור אלל כל
 חוקרי קדמוניות. וכן אליה הכפל אשר עצרו אותם הוא גם כן האלייל
 הנקרא אללס דיוניקוס (*Aionios*). הוא היה לפי אמונתם כח המערה ונאמית
 ומגדל כלל, וצפרט דמו אותו זהבליהם למחנה על הגפן ועל התחנה.
 (עיי' 438 §. 1. *Steller, Griech. Myth.*) וכל עניני עצמותו מוריס על
 זאת ההתננות וצפרט מה שנהגו ביום איד שלו להציג לפני זכרות הגבר או לשאת
 אותם צעירים וצמחלות ברחובות העיר. ראו לרמזי צה אל כח היצירה אשר
 בו הגפן נתן פריה והתחנה חננה פניה. ודמות זכרות כזה נקרא כלשונם
 הפללוק (*gallós*) ומאז החזיקו בשיקוף הצלים האלה נעשה הפללוק מע"ס
 התחנה עד אשר על כן נקרא האלייל גם כנוי *Synteris* כלומר הנעבד
 בפללוק של תחנה. (*Gerhard, Griech. Myth.* § 443, b) הכל השייך
 קורא נעים כי נוקם נולדת של זה הכנוי אינו צורך יון כי אם עיקרו מלה
 פיניקית *Θωαυιδας* אשר הוצלה עם כל עניני העבודה אל חרץ יון ושם
 העתיקה ללשונם. ראה מה שכתב העזיכוס: *Θωαυιδας, ὁ Αἰώνιος*
παρὰ Ποδλος: τὸν σκίτους φαλητας. Θωαυιδας אשר ערך
 ר"ל מלת *Θωαυιδας* אם היא כנוי הגוף (כאוינחטיף) הורחתה עם כנוי של
 דיוניקוס כאשר נמלא אלל יושב רודוס האי. חר הורחתה — אם הוא כנוי
 הפעול (הקקחחטיף) — לפני זכרות העשויים מעלי תחנה. ועל דקדוק מלה
 זאת כבר זה הכס לדעת ה"ה החוקר הגדול מפואר צין העמים מאווערס אשר
 הוכיח בראיות ברורות ונאמנות כי נכנס על שורש תחנה ואשתי רודוס קבלה
 מחרץ פיניקית אשר נשם נחישו האי (*Moder, Phöniz. I, S. 26*) הרי לך
 מפואר שכל עבודת דיוניקוס נקשרה עם התחנה בקשר חמיץ עד שזאת המלה
 נקחעף עם כנוי לאלייל ואחר הוצעה זאת כבר תחבוק צמה שבוותי אלייל באומי
 שונלת תחנה נעשה ושורש תחנה. כאשר צנו מונס עם כנוי לאלייל ואללמים
 שעבדוהו צהם כך נתגבל הדבר וזכרות הימים נגזר מונס בלתי ספק גם עם
 לכל עבודת הדיוניקוס בכלל. וזה השם הוא לפי דעתי מלת תחנה שהשתמש בה
 ירמיהו ויען כי עיקר עבודה זו היה זנות וכאמפויס וכמוצו לז העם צין הזנה
 הזנו עם הקדשות זילי להו שפויי להו פריצי להו על כן ראוי שיקונו צונלה זו
 כל המעשים הרעים האלה והוא אשר דברתי לעיל שונלת תחנה אף אם אמנם
 נגזרה מונלת התחנה מורה על זמה ותחנה. ואל תקשה לומר צונלה הכינה הנציח
 מונלת הנודעות האלה והשתמש צונלה זמה — לא תישיב לשאלו זה, פרי כל
 מנחת היתה לרמז אל העבודה המכוערה של דיוניקוס — אור הצעל צל"הק
 והוא הוא. — צעלמה וצני ישראל הברוכים אחריה יודעים כל פטרותיה
 ודקדוקיה הם צלי ספק הצינו את דבריו ויותר הבה אותם שצטט פיו צרמזה
 חדה וכחלה זו מונה שהוביחם צמוט מלות ידועות כמו זמה ותחנה וזכרונה
 וצטרם אצור העשך הדברים נצוזה זאת אזכירך קודם לעים כי עבודת
 הפללוק ומה שנקשר עמה וכן זנות וכאמפויס כבר נתפשטה בתוך העם היווני
 קדמוני. ראה מה שכתב צד צני היווני צ"נ"ז וגם מעבה אם אקח הקירה
 מנצירה אשר עשתה לאשרה מפללת ויכרית אקח את מפללתה וידק וישרוף צמל
 קדרון ע"ב ומלת מפללת כבר פירשו בגמרא ע"ז ו"ד ע"א על נכון באמנם
 כתיב זכרות עשתה לה והיתה נעל צו צכל יוס. (עיי' עוד מלכים א' נ"ו י"ג)

ואם גם אסא המלך הקיר עצודת המעלה וחדך צבי ישראל לא הועיל צוה לדורות
 כי אחרי וותו חור העם לסורו רע ככלצ טז על קאו וגם ציווי יראיהו עודם וחדזיקים
 צטוואחם. ואולי רמז הנציח אל עצודת הפאללום גם בפסוק פללמך השיח חותך
 (מ"ט ע"ז) וכבר מציח רש"י (טס) זה הפירוש צטס יש אומרים. יהיה חך שימה
 חין פקח בי טעופים העם ציונים ההם צעצודה וכווערה זאת, ראה טגם יחזקאל
 מוכיח את העם ותעט' יך ללמי זכה וחזני צס (ע"ז ז"ז) ואם גם נראה מדצרו בי
 יציע חדות מני קדם חך לכל הפחות זכרון המעשה הרע הזה ע"ן לא חזד מאנשי
 דורו, ויען טעצודת הפאללום נקשרה צתולדתה וצרוצ ענייניה עם הפמן והתחנה
 (כאשר צחרנו) על כן אהצו הצו הנציחים צמליחם היקרה ל'חת ועשלים מן
 הלמחים האלה או לרמוז אליהם צדצר וזה צכל מוקם טמוכיחם את העם על
 עצודה זו ועל מה טעז עמה וצמות ונאמופים. והועיל להם לימות מליחם צזה
 הענין כי גם על ז' הטועז נמשלו צבי ישראל לגמן ולתחנה מיומים קדמונים כאמרו
 גמן ומלרים תסיע (תהלי' פ' ע') וכאמרו כרם היה לידידי (טעי' ה' א')
 (וחם ומני הדמיון טציהם צמעלות טווצות) וצזה התבוררו הנציחם לפעמים
 להליב ועברכה מול ועברכה על דרך ההתנגדות (אנטיטעצוע) עה שנתשלו
 צבי ישראל לגמן ולתחנה ע"י נציחי העם ו"ה וצמה התדונו להם צלכתם אחרי
 הצעל ושיקולי עצודתו. ואם טשים עיך על דצר זה אז חצין כמה פסקוקים מדצרי
 הנציחים על ז' היותר יפה ונחמד לדוגמא אזכיר הוטע ע'י' כענצים צמדצר
 ונלחתי ישראל בצבורה צתחנה צרלשיתה רלחתי אזותיכם ומה צזאו צעל פעור
 וינצרו לבשת ויהיו שקולים כהעם עכ"ל לא צחנם וצביר הנציח כאן את הגמן
 ואת התחנה אלא בוונתו לומר אוננם כוונתם לנאמים האלה צענין זה טנלח
 הטם ית' אהכס כגבירי חחד קטן וגצזה ופריחם ורציהם חך אחם צדרכסם
 הרטעה הפכה את המשל לענין רע צזונתכס אחרי עצודת הצעל אשר גם
 היא נקשרה עם הגמן והתחנה כאשר צחרנו. וידוע טצעל פעור וצעל סתם
 (והוא טמכסם אותו הנציח צטס צטת כאמרו ירוצט, איש צטת צנקום ירוצעל
 איש צעל) חחד הם רק שהרשאון חליל מלרי והטני חליל פי'יקי. ועתה כוכל
 להצין גם דצרי ירמיהו על דרך הטועז והכבוץ. הנה אחר שהתחיל להוכיח את
 העם על רוע מעלליו צכלל צזאמרו חיסךך רעתך וונצודתך חוכיךך וכו' צל אל
 הזות צפרטי צפסוק בי על כל גצעה וצזה וחת כל עץ רענין את לוגה זונה
 ואקר שריז צזה אל עצודה וכווערה של צעל-דיויטוסק ווסין צזוללה נצגצה
 ונלח ונכבי נעבעךך שורק בלה זרע אמת ואיך נהפכת לי סורי הגמן ככריה ר"ל
 לרוע הפכתם ומל הקדמוני כי אהם כרם ד' אתם ולחשוצ טצגפנים נדמיתם
 למען היות נכר ומעבו ועעשה ידו להתפאר ואולם הלבתם אחר הצעל (אשר עצדו
 אותו הגוים להיותו למי אמונתם צורה מלי הגמן) וצזה נהפכתם אל סורי הגמן
 ככריה *). ונלת ככריה צכאן הפך של אמת (אינלענדיש) על דרך טבוץ ארץ

*) ולפי פירושו הנ"ל כיון לפרש טעם זמורה ציחוקאל ה' י"ז כמו אשר השמים
 והיה ח"כ כוונת הנציח טצני ישראל שולחם את האצר כלפי שכניה או שירמוח
 חל ללמי פאללום או שירמוח אל הזנות שזנו עם הקדשות צנקום קרוש כנהוג צין
 הגוים טציונים ההם. ומה שיקומו האצר צנלה זמורה אשר עיקר הוללה ימור
 על גמן הוא נצנה על ההתקשרות טצין עצודת הצעל וצין הגמן כאשר צחרנו
 צפנים. ואולי רמז יחזקאל אל זאת ההתקשרות גם צקמעעל ע"ו. והיחמו לנו

ורבם אמונה (תהלים ל"ג). ודברי ירמיהו צבאן ודברי הושע שהזכרתי כמעט אחד הם בתוכן בוונתם זה צדור.

ועדין לריכין זהו למודעי ט"ס עצודה אחרת אלל היוונים דומה לעבודה הנ"ל זכומה עכייים זהו עצודה פריאפוס (*Πρίαπος*). גם אליל זה ממונה זעזליהם על תנועת הארץ וצפרט על לונחי הגנות ופרדסיס וכן מוכנה אותו אווידיוס אל ומגן של גנות (*Ovid. Met. I. 415 hortorum deus et tutela*) והוא גם הוא נעבד זללמי פאללום לרמוז אל כחו המערה ומלמיה ויט לו טס כנוי *Ιεὺφαλλος* כלומר אשר טלו זקוף. וגם זה אליל מילידי בני קדם הוא ומזה קבלוהו היוונים עם פרטי עצודתו. וצפירוש טס פריאפוס נקטבו מחד החוקרים ועד היום לא עלה זידס, רק זזה הכל מודים שהטס איננו מלה יווכית כי אס תולדתו זאחת מלשונות בני קדם. וכזר כתב אחד מן הכווי אשכנז הקדמונים, מנטהיאס מלרטיני, צערוך טלו שהטס מורכב משתי זולות העבריות אז ופרי ותרגומו זל"ח פאטער דער פרוכט, אך החכם מלחוערס דחה זה הפירוש זלמרו טל"ב היה לריך להיות אז פרי ולא פרי אף והלדק עמו. (Robert a. a. D. S. 661. Ann.) ונראה צעיני זלל המפרטים לא הגיבו אל נקודת האמת יען אשר טמו עינייהם רק על מה שדמו את האליל לא גנות ופרדסיס וכל אשר עניינו וקורותיו השליכו אחרי בווס ולא הציאו אותם צבור זעמינה. ולפי דעתי ענין אחד קטן טעל צפמורי קורות אליל זה הוא מורה לנו את הדרך נלך זה לזוא אל תוכן בוונת טמו. כנלא צפמרי היוונים טאכני העיר ללממזאקוס היו רגילים לשחוט חמורים לפריאפוס זיום איד טלו וכזר תנוהו קדמוני יוונים ורומיים על זציהה זרה זו ולא מללו לה טעס קרוז לדעת יטרה והנה כתב אווידיוס לזאר זה המנהג כי מעס אחת כאשר התחטפו האלהים על הר אחד זארץ בני קדם לשמוח זמטחה ויקס פריאפוס זנשק לילה לזוא אל אחת מנכות אלהים (כיומפען) להיות עמוה לטכז אלה, ויהי כאשר קרז אליה חרש וטנוע פתאום טאגת חמור לועק זקול גדול ותזרח הזתולה והאל לא יכול לנללח תלוות לזו. על כן טנח פריאפוס את החמורים וחין לו זצח אהוז ווקודל יותר מנח זטרס. (*Ovid Metam. I. 415, I. 438, VI. 319.*) וספור זה אע"פ שאין לו לכאורה טייכות כלל לטיצו של האליל הוא כראה לי עיקר זצאור טמו בי כל עלמו של ספור זה הוא נכנה לפי דעתי על טס פריאפוס אך זצרות היוים נטחכה הורחת הטס והספור עלה לזכרון ועתה נכרת מעיקרו וחין איט מודטי קדמוניות יודע להגיד פטר דבר מה זה ועל מה זה. ולזאר הענין אומר שהחמור לפי דעת בני קדם טנוף זמה הוא זלוהב את המטגל יותר מכל הזחמות וכן מלינו זיחזקאל כ"ג ב' ותעגבה על פלגטיהס אשר זטר חמורים זטרס הורחת קוסים זרמחט ומלח זטר זפסוק זה כזר פירש רס"י על כזן אשר טמויט זולוי מורה על טעצו זה טס חמור זעלמו זאשר נטעפה הוולה מלשון ויין חמור (תלים ע"ה ט') או מעי חמוררו (איכה א' ב') וכדומה כל זה לשון אדונימות וחונימות ויהיה ח"ב עיקר הורחה של מלת חמור זתמה זטחמורו וזחמו מעייה מלש התלוה העלורה זקרבה. ואס זולוי תפקק

זכומיני מקום לפרט מלה זמורה זענין זה זאשר כזר זינים קדמונים אגדה זננתו ועיני ילקוט רמז טע"ה לפי טלא היו ישראל יודעים מה טיבה של זמורה וכי

בזה הפירוש אבידה לך עד כאן והוא ואלת פרא או פרה שיקוץ זה חמור
 הצר אין ספק שגלה זאת נכנתה ונתחלת תולדתה ונשרש פרה וקראו לחמור שם
 זה עבור גדול תאוותו לנשגל ולפריה ורציה . ובה יתבאר לך ההתקשרות שמיני
 לפריאפוס צעזודתו ובספור קורותיו עם החמור . אונס עיקר ואלת *περα* הוא
 ואלה עצרית פרי (פרוכט) אצל הדמיון שצין ואלת זאת וצין שם פרא (עזעבל)
 צהזרה וצטעם העיקרי הוא היה הסבה הראשונה שייחסו לפריאפוס שייכות
 וזה עם החמור הן צושלים טעטלו עליו . הן צאזה מכהגים של עצדותו . ואולם
 כחזוק קשר זה צמה שכתצנו שהחמור כוח לנשגל וגדול צטצבו כה הנפחה
 ומוליד שייחסו לאליל כאשר כתצנו ועמה העמדנו ג"ס השערת הקדמונים שאלת
περα היא פרי . על ככה .

וצטרם נקיים צאור ואלת פריאפוס נחזור לעניננו . כי כצד ראייתך מחריט
 ונשתאה ומתעיה מה לחקירה זאת צצאור דצרי הנציא . ואולם אם זכור תזכור מה
 שקדמו שהנציא צכאן מוכיח את העם על מה שכרוכים אחרי עצדות צעבל
 דיוניקוס אז שצין שלא צחם קרנו מן הדרך לחקור על שם פריאפוס ועניניו .
 כי עצדות שני האלילים האלה דמות זו לזו צכמה עלניים וגם שניהן השיאו
 את העם לנטות ודרך החומר ולגנות עם הקדשות ורחוק הוא שידצר הנציא מן
 עצדות צעבל דיוניקוס וישוק מן עצדות פריאפוס כלל כלל . על כן נראה לי
 שהנציא כיוון אליה צמה שאומר פרה לומר מדצר וגו' וכאשר רנו צונלת תאנה
 אל עצדות צעבל דיוניקוס כן רנו צונלת פרה אל עצדות פריאפוס . ראה שהנציא
 צכיוון טובה את משלו כי ונאחר שדעה את ישראל לצברה קלה ונשרכת דרכיה
 (ע"ס) חזר וממשיל אותו לפרה לומר מדצר וכו' למה זה השנות המשל ? אלא
 כוונתו להטות את לב הסוועים אל עצדות פריאפוס . צצכרון ואלה זו אשר ענין
 האליל צנוי עליה כאשר צחרנו . ועל כן לא צחם הניח הנציא ואלת חמור וצחר
 צסם פרא כי הוא הוא אשר טיצו של האליל ושנו יתיחס אליו ואל תתמה
 לומר שדצר הנציא לפי פרושו רמיזה צעלנוא היא דקה מן הדקה כחוט השער,
 כי כצד דמינו תנייהה זאת צמה שכתצנו לנעלה . אונס כן שרמיזה צעלנוא היא
 אצל צני דורו של ירמיהו שטופי זונה אהצני זרים הולכים אחרי אלהי הנכר היו
 כאשר מורים דצריו . צפרק זה צעלנו ואין ספק שהצניו את רמיזתו . הלא תראה
 כי גם צחקוס אחר רנו אל עצדות פריאפוס . כי ונה שאומר ' ה' כחמור וקשה
 הנה אין ספק שכיון צזה אל כלמי פאללוס שהעמידו הגוים צגנות ופרדקס כמין
 ונצות לפריאפוס לנשן שיתרזה להם ויצרך פרות הארץ . וזה הפירוש של ואלת
 חמר גלה לנו החכם הטוברי הנ"ל והנעיין יודה לדבריו .

ועדין מוטלת עלינו חוצת צאור ואלת פריאפוס על חמו . ואחר צצחרנו
 וזה החלק הראשון של הוילה (*περα*) כעייך עתה צקופה (*απορ*) ויהיה דצר
 ולא חצי דצר . הנה צירוסלוי צצת פ"ט ה"א מיניו שקלל וטריח צענין אם
 טוונחת עב"ס וטוונחה צכל שהוא או לא ואמרינן עלה לראיה שמינחה ח"ר הונה
 ר' חנא צר גוריון צסם רצ הצעל ראש גוויה היה ונאפון (כך הגרסא לפנינו)
 היה . ופירש הקרצן עדה הצעל : ע"ז של צעבל , ראש גוויה היא ; ראש אמה
 היה , ונאפון היה : כמין יאוף היה כביד שנתקשה ועל שם כך נקרא צעל
 כדאמרינן ונפלתה שבעתה ונפלתה לבע"ס . והנעריך (ערך אפון) אינו גורם
 ונאפון אלא ונאפון ומפרש הצעל שהיו עובדים ציונים ההם היה כעין זכרות

של אדם והיה קטן כגרגיר של אפונים (צ"ל ערצוב או צהנב ועיי' ערוך)
 ע"כ והמעריך הוכיח שגירסתו היא הכונה וגם שקלא וטריא דגורא מורה על
 זה שאם גרוס ובאפון הוא יחד חיזוק למאי שאמר טנומאח עכ"ל ועמומה בכל
 שהוא. וא"כ סוף טס פריאפוס, כלומר *αποσ*, אולי הוא נולד אפון טנומא
 דגורא הכ"ל ויהיה טעם פריאפוס כמו פרוכט דער ערצוב אדער צהנב
 וכשמה נולד צבל*) והיה עיקר שמו צבל פריאפוס כלומר דער באטע דער
 ערצוב = אדער צהנב = פרוכט ואולי כמו את האליל צס זה יצן אלה הפרות
 היו אלס עיקר פרי הפרות והגנות כי האליל היה להם לאל שדות וגנות
 כאשר כתבו למעלה. ועוד איפשר שרגילים היו לעשות כווכים וללמים
 וזה האליל דמות הפרות הכ"ל אשר הוא היה עמונה עליהם ויהיה א"כ מאמר
 של ר' הנה מוצן ונפורט צה. ואל תמה על זה שאמרנו שאולי עשו ללמי
 הצבל דמות אפונים טכן מליכו דגון כלומר אליל דמות דב וצבל צצו או שהיה
 לו דמות צצו או שדמו אותו למציב את הצוצים (והשואם, *Zeus άνούμιος*
Zeus μνιάγγοσ). וגם תראה שכונו לצבל צס אלה העניינים שתארוהו
 דמותם. ואדער וזה א"ה צוקוס אחר צאריכות. (**)

משה צן ר' יוסף ז"ל גידעמאן
 חופ"ה ק"ק וויטן יע"א

מכתב, Von Dr. M. Sachs f. A.

Mitgetheilt von Dr. B. Placzek, Rabbiner in Brünn.

רבא דעמך מדברנא דמתך, יהי מיתוך לשלם.

ידידי, חיש מהר חלפו רגעי העונג אשר שבעה נפשי לראות פניך
 ולהתעלם בחברתך היקרה לי עד מאוד. בן לילה באת וכמל משכים
 הולך עזבת את עיר מושבי כי ירם הדרך לנגדך. הלוך הלכת כי נכסוף
 נכספת לבית אביך, כי לדברי פיך ייחלו כלמלקוש ולקראת בואך
 יצהלו עיניהם אליך ועפעפיהם יישירו נגדך נקבצו בני עדתך ושמו
 להם אותך לראש ללכת לפניהם לנחותם הדרך ואחרוך כל אדם תמשוך
 בחבלי האהבה ובעבותות האמונה לך יצעדו, וחברת את האהל והיה
 אחד. אשריך ידידי גבר הוקם על, את דרכך בקדש ראה ד', וכאשר
 בנעורים המית שכמך לסבול עול היראה ותורה, כוזך דרכך וכבר יריך
 לנגב עיניך גמלך, ותהי המשרה על שכמך, והימים ימי בכורי ראשית
 חיך וגם עד זקנה ושיבה תשא ותסבול חנשואים מני רחם בעזרת ד'
 ובחסדו אשר מאתך לא ימוש. — אמרתי אני אל לבי, מאשר יקרת

(*) וכן נמלא הכנה צהנ"ך חנון או חננים וכשמה נולד צבל ועיי' Gesen. Monum. phoen. p. 170.

(**) ענה אחר השלם הנלכסה רחמי כי כבר ראה צבל צוקוס הפלמוד ערך אפון
 מעט וצעיר מפירוט מלם פריאפוס שכתבו אלל גם צה המעט הוא סקולם
 מרובה על האוכל מ"ה לקיים כל האומר וכו' לייכטי צצרי.

בעיני נכבדת ואני אהבתיך מעת ראותי פניך אהבת עולם, למה לא אתערב בשמחתך ומדוע אעמוד מרחוק עת רבים וכן שלמים ישחרו פניך הוד והדר ישוו עליך ואהיה כמהישי? לכן קח נא ברכת אוהב נאמן ממרחקים שואף אליך. ברוך אתה וברוך מעמך, ברוך אתה בכוואך וברוך תהיה כל הימים. שמח מאנשי עדתך הנכבדה והם ישמחו בך. ידך ייסדו שם בנין התורה והעבודה והאמונה, וידך תבצענה, וידעו כי ד' שלחך אליהם.

צור תעודה חתום תורה בלמודך למודי ד', תלמי לבותם רוח בגשמי ברכה, נחלם על מי מנורות התורה והיראה, למען ידע הדור הזה, כי עוד תוסיף תת כחה כפלים לתושיה. ועתה אצא מפניך ידידי בברכת החיים הטוב והשלום החוט המשולש לא ינתק, ויהיו דברי אלה קרובים אליך כאשר אתה קרוב לכליותי וזכרוני לא ימוש מלבך כאשר לבי עמך כל הימים. ידריך מכבדך ומוקירך יחיא ל מ' כל זקם.

Bon Rabbiner Dr. L. Eisler. **מכתב**

צ"ה שפעת ברכה וחסים חיי לך לזונה מאל השמים הוא יסך עליך וכלנה רלון יעשרך רעי וידידי אשר בפני קטורה בנסתך כל ימינו לעולם חנון. שמוחה רבה קרלחי דצריך הנעימים והיקרים מחדש העצר והיו לי לשעשועים ולחטונות לב ולמה לא יהיו כן? הלא הם דברים היולאים מלב עמור ולכן גם נכנסים אל הלך. והנה צדק דברה בזאת, כי נענה ללא ללור הספר ללעקיקאלן עלמודיקוס רלצניקוס להסכם בוקטסלרף (זה יותר מוחלטים וחמשים שנה) עד הנה זועטים היו החכמים, אשר שמו עינם עין בוחנת על התרגומים בכלל ועל דרכם ונהלכס צהעתקה כתני קדש צפרט, וצאחנת גם אלה הספרים המועטים הנוגעים לענין התרגומים ואשר נער יכתבם כונה יקר מליאוחס, וכונה קשה לקטוחם גם צנחור רב צאופן שנתשברו בעינינו כאלו חיים; לכן ידידי כפשי הסוב מועל עלינו וצחוד ציעים האלה צמו יבכרו ענבי הליטערלעוור העצריה בכל לדיה וצמיחותיה לששון לב כל משכיל אוהב עמו והכמות להם לב גם אל התרגומים, באשר בליטערלעוור היהודית גם הם יקחו חלקם ולא להניחם בוחשכים כוחי עולם. ומאשר דברי על תרגום משלי מאלו קן בעיניך חנופה וד' כעת על תרגומי ההלים ואיוב, למען הרלווחה, כי גם צפני אלה הספרים היו לפנייהם כונה וכונה כוסחאות אחרות (הגם שלא יעלו למספר השינויים אשר בתרגום משלי) ולא כאשר יחשוב החכם יח"ש, כי רק זועט מוער המה הצליחו לעינינו כל החלופים והשנויים, אשר מאל צהם באיה שורות כאשר תראה חם העינין צמכתו העמי החוץ מוצרת ג' לך ק"צ וק"ג ובל' ספק אלו מאל יותר לא חל משהדיעם אוחמו באשר כבודע שערין חנופה היה על מליחות כאלה כמולל שלל רב. והנה הסדר והערך, אשר שערתי בתרגום משלי אוחמו אשמור גם בתרגומי ההלים ואיוב, ואחל ראשונה בתרגום ההלים: פר ט"ז: תרגם צשצט צרול התרגום, תצצרינון ה' יך צמוערל דפתיאל. תרגם כאלו ה' כחוצ כצשצט צחות כ"ג. ו' אשחה בכל לילה מנתי. א מולל צלערי בכל ליליח על שווי. תרגם כאלו כחוצ אשיה בכל לילה. עששה מנכטם עיני — השכה ון רובני עיני. כאלו כחוצ השכה מנכט. ע'. אצד זכרם המה — הוצדחא דכרתהון מנכטון. כאלו כחוצ אצד זכר מנפנה וכצד שערתי הקריאה הזחה פנקוס אחר ולא ידעתי אז, כי היחה כך לפני התרגום. י"א. ומער על רשעים פמים אש וגפרית — יחה מערין מוצרענו על רשעינו מנפחין דאשחא. כאלו כחוצ פסח אש. והחכם ר"ש זקס ל"א אשר שער הקריאה הזחה מנעחו (עיני הלוך ה"ל לך ק"י) לא ידע, כי כצר המה כך לפני התרגום. י"ב. הלכנו ון הדור זו לעולם — תכלה לון ון דחא צישח הין לעלמין. תרגם כאלו כחוצ תלרם כצצירו חשורם. י"ד. מנך אשתי מנעגלותיך — סעד אספורי בהליכתך. כאלו כחוצ מנוך צלשון לוי או טוכל לומה.

כי לא היה מה שיבין נוסחא לפני הנחמרג רק שלקח מלת העורך בהוספת הלוי כמו זכור
 ש מור דעשרת הדברים ודוניהם. כ"ג. גל אל ד' — שצח קסד ל'. לקח מלת גל
 ומשון גילה אך לא יעמי חיד יהיה הקריאה לפניו וחלוי קרא גל כמו רצ ששניהם
 מנורס אחת. אכלו וישתמו כל לפני ארץ — סעודו וסגידו. אכלו כתוב אכלו
 ושתמו בלשון לוי. כ"ה. יבשו הצבאים ריקם — ישתמו בזוין וסריקיא.
 הרגם כאלו כתוב הצבאים וזה ריקים. והיא צלחת קריאה נכונה מאלד. כ"ו. כי קמו
 צי עדי שקר ויפח חום — ארום קמו עלי סהדי שקרא וגו' ללוי ומופא. אכלו
 כתוב עדי שקר, ו"משי חום" גם היא כאשר יצין כל ומשכיל קריאה נכונה מאלד.
 ל'. העמדה להררי עוז — אשתתתח לעוריא עשי כ"ח. אכלו כתוב, להררי
 עז'. בקוץ ל"א. ועלמי עשו — ואצרי חסכו. אכלו כתוב ועלמי חסכו מה שאין לו
 הגנה ככ"ה. הימי ככלי אצד — הימי כמון דפטר תצ"ר. אכלו כתוב ככלי אצד.
 ל"ב. הפסד לשדו צמרצוני קוץ קלה — אספסד רועצי היך שרצא דקועא. אכלו כתוב
 "פמרצוני" צחות כ"ף. ל"ג. אשרי הגוי אשר ד' אלהיו — עובדי דגבבא. אכלו
 כתוב אשרי האיש או הגבבא. ובצד חילו לא ינלע — ובסגיא חוקמיה לא
 ונשת"צ. אכלו כתוב לא ינלע בנפשל. ע"ד. ונשתלמינו שכו למו — ומשתלמינו
 ככ"ח. אכלו כתוב שכו לכו. והע אשרנו ונני ארמך — ואח אסעי תא
 אסתורנא. הרגם אכלו כתוב והע בהפעיל כי אסעי תא הוא האפעל המכוון אל
 הבנין המזכר. ו"ה. לרקמות חובל למלך — בלצושי יורין וכולי אכלו כתוב ברקמות
 צחות צ"ח. אזכירה שמך בכל דור ודור — ג"ד כר שמך בכל דרי ודרי, אכלו כתוב
 כזכרה. פ' מ"ה. הוא ינהגו על מות — הוא ידבריננא ציוני עליוחנא. הרגם
 אכלו כתוב על מות צולה אחת (וצלחת גם בעלי המדרש היו קוראים שהי גלות האה
 נכלה אחת צלחות שיר השירים רצה פסקא: לריח שמניך טובים הוא ינהגו על מות
 ציוני עולמות ינהגו, בעולם הזה ובעולם הבא (אכלו כתוב עולמות) ד"ח הוא ינהגו
 עלמות, צעלימות ובציונות ד"ח עלמות כליכין עולמותא מנד"ח אהון עלמותא מוסמחא וכולי
 עיין ס' והנה הראצ"ע ז"ל יאמר בלשון הזה: ורצו נשמה אהר שהוא מנורס עלם ינהגו
 מניח כוננא הפערות והעטם כאשר נהגו ציוני נעוריו ע"כ. מזה נראה, שש"ח' לפני
 הראצ"ע התרגום על ההל"ס, כי לולא כן לא היה נזקק להביא המפרש צדס רבי נשמה
 ועוד אדבר אליך על הענין הזה להלן ופה רק אעיר, כי מנודך דברי הראצ"ע האלה
 למדתי לתקן מנעו צמרגום והוא שצ"ל כציוני עליוחנא, כד וירד אונס לייטען אין דען
 טאגען אונזערער יוגענד. פ' ינ"ט. כי יראה חכמים יווחו — ארום יחונן חכמינא.
 אכלו כתוב יראו בלשון רבים. קרצם צהינו לעולם — צחית קצור חסון ישרון
 לעלם. הרגם אכלו כתוב קצרם צהינו לעולם. ויפה העיר החכם הקריח והסנון מהר"ח
 גייגער, כ"י צמרגו" אורשטישע לז קע"ו שצ"ל ספק יהיה כן הנוסחא העיקרית ציוני קדם ורק
 אחרי כן והוא ינועה רצ סעדי" גאון ואליך היו הדברים האלה. קצרם צהינו לעולם"
 לאשן נקף ולזרו ונכסול, שמראים אכלו מנח"ס לעולמי עד צעפר יטכנו ואין הקוה שיהיו
 עוד אחרי נוחם, ולכן שנו הנוסחא העיקרית והלוינו מנורסא מלת, "קלצם" אשר מנעו
 אין לה הצנה מה.

פ' נ"א. אם רחית גבג וחרץ עמו — אין מניחא בגבג ורע תא צמרי.
 אכלו כתוב וחרץ, כי רעה הוא הרגום של רוצ. כ"ד. כי זרים קמו אלי — ארום
 זדורין קמו עלי. אכלו כתוב, זד"ים. כ"ה. כי צרבים הי' עמדי — ארום צמניען
 עקן הוא עינניה צעדי. אכלו כתוב היה עמדי. כ"ו. נפשי צהון לבתים אשכנא —
 נפשי חירא כד צמנ"ע של הוצ"ן. אכלו כתוב, ל"ה צ"ם. כ"ח. מנח לנו כלמות
 מנח נחם — ארסא להון צ"ן וכולו. אכלו כתוב צמנ"ע צחות צ"ח. ידוך חלוי
 כמו יהווללו — ונגד גריו אנוול הון. הרגם אכלו כתוב ידוך חלוי. צ"ו.
 איהרעוועגען. והנה גם מפירוש הראצ"ע ז"ל נראה צבירור שהיתה לפניו הנוסחא, צ"ו.
 כי כה דבריו, וטעם ידוך חלוי חסר ונלח הדורך. . . אכלו כתוב ידוך חלוי. צ"ו.
 חלוי אליהם" ונעמי החכם יה"ש, אשר העיר על זה התקון צהלון המזכר לז ק"ח
 נעלמו גם דברי התרגום גם דברי הראצ"ע. נפל אשת כל חזו שמש — היך נפולא
 ואשוחא. אכלו כתוב נפל חזו החצור. כ"ט. עזו אליך אשמורה — ע"ש כי
 כך יאנעור. אכלו כתוב עזי. ס"א. חסד ואנה ונן יללרוהו — טיבו וקשעו ונן מרי
 עלמא ינערון ליה. קרא ונן צמירק צמקום צמחא ונן והרי הוא לדעוה נקרא קבר אכלו כתוב ונן

ארון העולם. ק"צ. תרל"ח כלכלס קיור נטוי — תחצ"ד ק"ע ל"ן. תרגם
 כאלו כתוב תרל"ח זכר ע"ד. ונעשהו השכילו — ועודיה י"ו ו"ן מ"ח ז"י.
 כאלו כתוב "יש כ"ו". ק"ו. הרכבת אלוס לראשו — א"א כ"ח א"א ארכבתא ורי
 וזושיח על ירשנא. מה הוסיף המתרגם וזהו מ"ה. כי "א"א כ"ח א"א" הוא התרגום
 של "השפ"ח"ו" או נאמר אולי שהיה צלמה הנוסחא לפני השפ"ח"ו" א"א כ"ח
 א"א כ"ו וזו"ר? אולם מה שגראה ל"א אחרי התבוננות היעב הוא: כי הרכבו מה יחד
 שני תרגומים שונים של "הרכבת" כאשר זה יקרה הרבה נאמר בתרגומים והאחד הוא
 א"א כ"ח א"א הוא רק לפי הענין, יען שהרכבו הוא תמיד כלוב שחום ונושפל תחת יד
 הרכוב עליו והשני הוא העתקה נולה צמלה וכונת שניהם אחת היא. עולות מהים אעלה
 לך עם קטרה אילים אעשה צקר עם עתודים סלה, — עלון שמינן אסיק קדנך עם
 קעורה זוסמינן קרצן דכרין אענד תורין עם צרתיא לעלמינן. הגם שלא הי' מה שינוי
 נוסח לפני המתרגם ונ"ו ראוי להעיר על זה השינוי שבתרגומו ומתנגד גם לדעת צעל
 העשומים גם לדעת המשפרים המתקדים כלם נולה "אילים" עם "קערקת" (ולפימה תרגם
 הרומני? דער ווילדער דופע שטייגע דיר עונשאר) ולדעתו נחום הכתוב כך הוא: עולות
 מהים אעלה לך עם קטרה — אילים אעשה — צקר עם עתודים סלה. ק"ע. עלמו
 וזנויית איוי שקר — תקפו וקעיני צעלי דצ"י ס"ד י שקרה. תרגם כאלו כתוב
 "ע"ד שקר". וחל תאמר עלי צאר סיה — ולח תפ"ח עלי הגסם מומה. כאו
 כתוב ולא תפ"ח עלי וגומר. או נאמר אולי שלקח המתרגם נולה "האטר" אשר חיץ
 כנוס עוד צבל הנוקרה צהורח פתיחה? תרגם שצ"ם לבי ואומה — קלנח תצרת
 לבי והא היא חק"י פ"א. קרה וא"כוסה, אשר הוא הצינוי פעול מהקל ולקח השרש
 "א"כ"ש" בתורחח החק והחוקק כנולה ע"שן הסורית צהפוך האותיות ותלוק הדומות.
 ולשלושים למוקש — ויכסחון לתקלל. תרגם כאלו כתוב ושל"ס אונד דלו וזאק
 איהטנן געהערט-איהרע גיטער. ע"ג. ואררן צנקון כפי — וצ"ז צ"ב צרירי יד.
 נולה "ושצ"ח" הוא צודאי רק עעות הדפוע ו"ל וצ"ג י"ה שהוא התרגום של "ואררן"
 עיין ערוך ערך שג. פ"ח. במהים חפשי — היך השיעו דמיתו. תרגם ב"ו כתוב
 "במהים" צחות כ"ף. זכר — א"י ו"ה חלד — אדכר די א"ח אחריתו ו"ן ע"פ"א.
 תרגם כאלו כתוב "נהחלד" אשר הוא לדעתו כינוי לעשר והתרגומו: צענדעקע דאס
 איך אויף שטייב ענטשעוואנדען צין. ל"א. כי הוא יליך נפש יקוש מנדב הוות —
 ארום הוא יפליך. . . משחל ותקלל מנותח ואחרגושחל. כאלו כתוב משה ויקוש
 מנדב והוות צו"ר המדור. ל"ג. ישאו נהרות דבים — יקבלון נהרות אג"ר שצ"ח ה"ו.
 שהעלמה זונתי כונת המתרגם ולא אדע איך כוכל להחלים הורחח העולות "אג"ר
 שצ"ח ה"ו" עם הורחח נולת דבים? או היחה אולי נוסחא אחרת לפניו? ק"א.
 ע"ה טעים שנחתי לא ידק צ"י — עבדי צ"ש י"ן ו"ש י"ן ו"ן שקודיא קניתי לא
 ידצקון צ"י. תרגם כאלו כתוב עושי רע וקטים שנחתי לא ידצקו צ"י. ק"ב.
 טוב איש חונן ונולה — בצ"ר א"ב. כאלו כתוב "איש עוב" או יתכן שלא היה
 מה שינוי נוסחא לפני המתרגם, רק שלדעתו צ"ח החומר לפני המחור כמו כל רבים
 עניים (לעיל פ"ע) תחת "עמים רבים" ודומיו. עד אשר יראה צלרי — עד דיחמי
 שורקנא צעקתא. הנה היחה הנוסחא לפניו "צלרה" והרי הוא לדעתו מקרא קלר
 כאלו כתוב עד אשר יראה "פדות צלרה". ק"ז. נגדה כל לכל עמו אחי כדון
 נקוי לכל עמיה. הנה קרה המתרגם צנוקס נגדה "אג"ד", כי השרש ח"א, אשר
 עוננו הפעל אח"כ עיניו נגדה וקפור עיין ערוך ערך חנא. ק"ע. ומקודיק אצנזון
 על כן שנחתי כל ארע שקר — . . . מעול היבנא קניתי כל צ"כ"ש דמשקר. תרגם
 כאלו כתוב כל "איש" שקר "אולם לקאן צפסוק קב"ח תרגם, כל אורח שקר
 קניתי" והוא לפי הנוסחא בתורה לפניו. כל ארע שקר שג"ח? ו"ע"ב. ק"ב.
 הלבו השחנים הצו לגאיונים — הלעוצא לשלון וצ"ס ר"א ו"ה ז"א. תרגם
 כאלו כתוב הכזבים ודג"א י"כ"ס. ק"ד. נחלה עזר על נשמו — ארע"ה עבד
 על נשמו. כאלו כתוב ונחלה. ק"ל. כי עונך הסליחה לעונך תורח — ארום בגך
 שיקוחא ו"ן בגבל דתחתי. הנה היחה הנוסחא לפניו לעונך "ה"ה" מה שאין לו
 הצנה פה. ק"ל"ב. אציוסא אשציע לחם — וחסיכא י"ס צ"ו"ן לתמא. כאלו כתוב
 "יש צ"ו" ויחנן, כי לא הי' מה שינוי נוסח לפני המתרגם ושיה צתרגומו כדי להחמיק
 הגשמות מהנורא יתבדך, כי מהצדור אשציע לחם כראה כאלו הוא יתעלה נותן לחם וזון

ציוו ליד בני האדם כאלה האדם וגם שלא יהיה לוור לפי דעתו וידוע, כי תרצה שינויים
עשו העתהגמים מפני הכרחק הנשעוה. קל"ם. וגבוה מנרחק ידע — וגימתיאל מן שמיאל
רמיקון יואלך. חנכם כאלו כתוב וגבוה מנרחק י ש פ ל. או יתכן שלא הי' שינוי מוסמ
לפניו רק שלקח עולה "ידע" מלשון וידוע זהו חס חסתי סכות (שופעים ז') סבורלחו
עונש וסורין והוכחות על עון, ויען שעל ידי הסורין ישא חס וסמל חס לכן חנכם
"י ו א לך". קנ"ם. וגדולהך, חסמכס — ורבותך ש מ ע ון. כאלו כתוב "ק ס ר ו".
קנ"ע. ישמע ישראל צעוטי — יסדון דביה ישראל צעו ד צ ון. כאלו כתוב צ ע ע ש י ס. ס.
(המשך במחברת הגלח ח"ה).

שורים חדשים ושנים.

Bon Dr. J. J. Unger, Rabbiner in Tglau.

1. לאברהם הכהן.

בשוכו ממסעו לעיר הקדש בשנת תרמ"ו לפ"ק.

מעיר הקדש קול בביר קורא שמעתי:

"אברהם אברהם, שנים מתנהך בנבר,
ולך לך אל ארץ המדיה אשר ידעת,
לראות נגעי אחיך אם פשו משבר".

ועל בנמי השחר ירושלימה נסעתי,

חיש בנשר מאין הפגות העלית אבר,

שם לנחשלים רבים מרבידי שש הצעתי,

ולעיולי האמללים בנית בית חבר. —

אברהם, לאב המון עם ציון היום נהיית,

על עצת הולכים קדדנית אור מרפא הופעתי,

בנפש אין אונים הרהבת הקרה ושבר.

הן בכל אלה הם דרפק לדעת הראית,

אם אשכחך ירושלים בימינה נשבעתי,

לכן הנך כהן לאל הרהך בכל עבר.

2. לאהרן קארנפלד.

ביום מלאת לו שבעים שנה, בשנת תרכ"ה לפ"ק.

על מצחך, אהרן, יציץ ציץ כהן משוח,

על לבך חשן המשפט, נחלת קדומים,

עלי הציץ: "קדש לאדני" חותם פתוח,

אלי החשן נתונים האורים והתמים.

בְּאֹר תּוֹרַתְךָ, גַּר יִשְׂרָאֵל, אִפְּל זְרוּחַ,
 יִבְלוּ אִפְּיָקֵי יָם הַתְּלִמּוֹד הַעֲצוּמִים;
 עַת בְּעֲצַמַת עֶזְךָ תִּדְא עַל בְּנֵי הָרוּחַ,
 כָּל הַגְּבֹהִים תִּדְאָה, הַפְּתוּמִים וְהַחֲתוּמִים.

אֵלֵי מְקוֹר הַחַיִּים יְהִי שְׂרֵשֶׁךָ תְּמִיד פְּתוּחַ,
 רַבִּי תּוֹרַתְךָ בְּעֵט בְּרָזֶל תִּכְתֵּב עָלַי לוּחַ,
 וְתַצִּיב "צִיּוּנִים" לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁמֶרֶת.

שְׂדֵי יִשׁוּב שְׂבוּתְךָ, וְשָׁלֵם לְךָ נְחוּמִים (*);
 קִרְנֶךָ תִּרּוֹם בְּכָבוֹד, תִּשׁוּב לִימֵי עֲלוּמִים,
 מִטָּה אֶהְרֵן יִפְרַח לְתַהֲלָה וּלְתַפְאֲרָת.

3. ל ש ל מ ה ז ו ל צ ע ר.

לְיוֹבֵל שְׁנַת הָאוֹרְכָעִים לְמִשְׁמֶרֶתוֹ, בְּשַׁנַּת תּוֹרְכוֹ לִפְקֵי.

מִשְׁמֶרֶת שִׁירוֹת הַיִּכָּל כְּמִשְׁמֶרֶת מִזְבֵּחַ
 תִּשְׁמֹר, רֹאשׁ מְשׁוֹרְרִים, בְּקוֹל עָרֵב וּכְנוֹר גְּעִים,
 לְהַדְרֵת קִדְשׁ כְּדוֹד עָלַי שׁוֹשְׁנִים תִּנְצַח,
 וְקוֹלוֹת חֲצִצְבִּים שְׁלֵהֲבַת יְהִי בַּחֵין נִשְׁמָעִים.

סִפְרֶךָ שִׁיר צִיּוֹן אֱלֹהִים וְאֲנָשִׁים מְשַׁמַּח.

רוּחַ חֵן וְהוֹד נִזְרָא בְּשִׁירֵי הַנְּפִלְאִים;
 לְעִבּוֹדֵת בֵּית הַפִּלֵּה שְׁעָרֵי זְמֵרָה פִּתַּח
 כְּמִפְתַּח דְּלִתוֹת חֲרוּזָיו בְּפִי מִסְלָאִים.

יִוָּבֵל הִיא לְךָ, אֲמֵן, שְׁנַת אַרְבָּעִים לְמִשְׁמֶרֶת.

בְּבֵית הָאֱלֹהִים, עַד הִנֵּה הִיְתָה לְךָ לְמִנָּה,

לְכֵן כָּל עַדְתִּי יִשְׁרוּן אוֹתְךָ כִּיּוֹם מְאֻשְׁרָת.

כָּל מְלִפְדֵי שִׁיר יַעֲטוּרְךָ בְּלוּיֵת רִנָּה,

מִקְצוֹת אֶרֶץ יִוָּבֵל לְךָ שִׁי לְמוֹרָא לְתַפְאֲרָת.

כִּי כֵן יִבְרַךְ רַב פְּעִלִים, רוּחַ נְאֻמָּה.

(*) בַּיָּמִים הָהֵם אִשׁ יִצְאָה כַּעִיר יַעֲנִיקוּיָא וְתֹאכַל כַּמַּעַט אֶת כָּל אֲשֶׁר לֹא.

אתי תלין משוגתי. (Nach Lessing.)

Von Ignaz M. Waf, Rabbiner.

לא כל עת אֲחַפּוּץ קְרוֹא בְּסִפְרִים,
לא כל עת אֲחַפּוּץ כְּתוּב יְשָׁרִים;
לא כל עת אֲחַפּוּץ חֶשֶׁב מַחְשְׁבוֹת,
לא כל עת אֲחַפּוּץ סִפּוּר נִשְׁגְּבוֹת.

אֲבָל כָּל עַת לִשְׁחֹק תְּאוּתִי
כָּל עַת הִתְעַלַּם בְּאַהֲבָתִי
כָּל עַת מִשְׁתַּחֲוֵה, הִיא שְׂמֵחָתִי,
כָּל עַת טוֹב לִבִּי, לְרוּחָתִי.

רַע, תֵּאמְרוּ זְקֵנִים, רְעוּת פְּנִים —

וְאַתֶּם, כָּל עַת אֶסּוּף קִנְיָנִים

הַאֲתוֹת־כַּסְדְּרֵי הַשָּׁנִים

לְלַמֵּד — וְלִיִּסֵר הָעֵינַיִם!

אֵת אֲשֶׁר אַתֶּם עוֹשִׂים מִזְקָן מַעֲיָנוֹ —

וְאֵת אֲשֶׁר אֲנִי עוֹשֶׂה מִזְעֵר עֵינַיִנוֹ!

זֹאת אִיפֹּו עָשׂוּ חַיֵּי כְּטוֹב בְּעֵינֵיכֶם

וְאֲשַׁמַּח גַּם אֲנִי — וְטוֹבָתִי כָּל עֲלֵיכֶם!

ספר וחרב. (Nach dem Deutschen.) Von M. Keller.

סֵפֶר נִשְׂאָר בְּיַדֵּנוּ לְמִשְׁמֶרֶת — רַק הַקָּרֵב לְשִׁתּוֹת בְּאַהֲבָה וְנַחַת

דְּבָרָיו הַשְּׂמִיעַ בְּהוֹד קוֹלוֹ אֶל נוֹרָא

וְיַד מִשָּׁה כְּתִיבָה לְכַבּוֹד וְלִתְפָּאֶרֶת — רַק הַרוּאָה אֶמֶת בְּתוֹכוֹ זוֹרַחַת,

פִּי כָּל לְאוּמִים יִקְבְּנוּ: תּוֹרָה, נוֹצְצַת כְּזָהָב טָהוֹר תְּאוּהָ לְעֵינַיִם:

עוֹד רַעֲנָן עֲלֵהוּ, נֶצֶחַ לֹא יִמּוּלֵל, אֵךְ בְּעֵינָיו יְהִי סֵפֶר עַל כָּל סִפְרִים,

גַּם אַחֲרֵי בְלוֹתוֹ בְּאֵבוֹ עוֹדֵנוּ; נִפְלְאוֹת אֶהְבְּתוּ לוֹ, יִשְׁאַנּוּ עַל לִבּוֹ,

שׁוֹט שׁוֹמֵף כִּי יַעֲבוֹר, סַעַר מִתְחוֹלֵל, לֹא יִסְלָא בְּכָל יָקָר, בְּכָל עֲנָג בִּישָׁרִים,

עָלָיו לֹא יִחַוֵּל, גַּם לֹא יִגִּיעֵנוּ! כְּבַת עֵין יִצְרָהוּ, יִשְׁמְנֶהוּ בְּחִבּוֹ.

רַק הַקָּרֵב אֵלָיו בְּנִפְשׁ טְהוֹרָה אִילָם מִי אֲשֶׁר נִפְשׁוֹ בִּיקָר אֲמוּנָה מְאֻסָּה

וְרוּחוֹ לְאֲמוּנָת אֱמֵן נִכְסְפָה, עַת סַעֲרַת הָעַת סִבִּיבֵי נִשְׁעָרָה,

שׁוֹאֵף רוּחוֹ חֶצֶחַ — בְּאִפּוֹ כְּמִזְרָה — מִי אֲשֶׁר לוֹ הַתּוֹרָה אֶבֶן מַעֲמָסָה,

רוּחַ אֱלֹהִים, בֵּין עָלָיו מְרַחֶפֶת; וְאוֹמֵר: בְּדַבְרֶיהָ מְרַמָּה נִסְתָּרָה;

מִי אֲשֶׁר לוֹ אֲמוֹנָתוֹ בָּרָךְ וְסָלַע . הֵן הוּא יִמְצֵא בַתּוֹרָה הַעֲדִינָה
 אֶכֶן נִגְף לְאֲנֵי תַחֲסִים , אֵךְ מִכְאוֹב וּדְאָבָה לְמֵאוֹת וְרַבּוֹא ,
 מִי אֲשֶׁר לוֹ לֶקַח טוֹב דְּבָרֵי בְלַע , וּכְאֵלֶּף מְדַקְרוֹת חָרֵב שְׁנוֹנָה
 מְקוֹר צָרָה וְיָגוֹן , עֲמַל מְלֵא חֲפְנִים : — יוֹרְדִים דְּבָרֵיהֶם לְחֲרֵי לְבוֹ .

לֵבֵן בְּנִי ! בְּכַל עֵת וּבְכַל רִגַע
 אֲהוֹב אֶת הַתּוֹרָה בְּכַל לֵב וְקָרֵב ;
 בְּצִלָּהּ תִּמְצֵא מַחְסֵה מִכָּל פְּנֵעַ
 אִם תִּהְיֶה לְךָ סֶפֶר , אֵךְ לֹא חָרֵב !

(Nach M. Chrenteil.) **מִזְמוֹר לְדָוִד**

אל הוועזיק ספר חובת הלבבות ללשון חטכני ס"ה העליץ דבול ורצה
 מודע לתהלה ולתפארת צכל קלוי חרץ איש סהכל צו וו"ה מנחם ברי
 שמערן צ"י .

Von M. D. Salaban.

לְמַעַבְה אֲדַמָּה בְרוּחַ גְּבוּרָה	אִישׁ הַרוּחַ ! מִמְרוֹמֵי שָׁמַיִם
יֵרֵד חוֹקֵר שְׁפוֹנֵי קָדָם	נָפֵל גּוֹרְלֶךָ בְּמַפְעֵנֶךָ גַּעְלָמִים
מִתְהוֹמֹת יִדְלָה מִפְּלֵאוֹת הַיַּצִּירָה	חֲכָמָה וְדַעַת מְאוּרֵי תַחֲסִים
עֲפָרוֹת זָהָב פְּטוּדָה וְאָדָם	אֶסְפוּ נִגְהָם מִכְּבִיר יָמִים
חֲמֻדָּה גְּנוּזָה בְּאַרְצֵן מִתַּחַת	מֵעֵינֵי הָעַם מִכְּבֹר נִסְתָּרָה
אוֹתָהּ עֲטָפוּ חֵשִׁיכָה וְעֵלְמָה	כִּלְשׁוֹן עֲלָגִים הַחֲכָמָה מִסְתַּתֶּרָה
יוֹצִיא תְּעֵלוּמָה נִפְיֵשׁ מִשְׁמַחַת	הַרְאֵת כְּשֹׁחַר תּוֹפֵעַ נְהַרָה
מְבוֹר תַּחְתִּיָּה וּמַעְמַק מְטָה .	מַעֲשֵׂי יָדֶי אֲמֵן הַמַּחְבֵּרָת .

בְּשִׁפְחָה בְּצַעֲרֵף הַמּוֹתָה הוֹכַחְתָּ
 דְּבָרֵי חֲכָמִים וַחֲדוּתָם נִסְתָּרוֹת
 בְּמוֹ רִיחַ חֲדָשָׁה גִּפְחָת
 בְּמַקְרָם יִכְרִיקוּ אֹזֵר יִקְרוֹת .
 אֲשֶׁרְךָ יִדְיָ ! בְּתַבֵּל לְתַפְאֵרֶת
 נוֹדַעַת מְנַמַּת פְּנִיךָ בְּשַׁעֲרִים
 נְתוּנָה אֵלֶיךָ קַחַה הָאֲנָרָת
 מִיָּד אוֹהֵב בְּאַמֶּת וּמֵיִשְׁרָיִם ! —

אל שר רב החובל מעגעטהאף.

ברכת פרידה למנצח ליססא בעת נסעו לאמעריקא.

(Nach dem Deutschen des Dr. L. A. Frankl.)

Von M. G. Stern.

רבבות חללי גבורים נטושים בשדה מערבה,
והנשר מתאם ראשים מתפוסם בדמהו,
פקין מנד בשבעת ימי איד צר ובכא
חיל עצום, למוד נצח — בלא היה הגור!

משמים עמדנו לחרדת שמע הנורא,
ובכל פנים חורו פארור בלימה מתוח,
וכל מלה היוצאת מציר חדש בפשוטה
לנו חדשים לבקרים לצקון מורת רוח.

„לחזיק בשלח“ נאקת נקם עד שמים,
להעביר קול פעמון סוער עדי רמה,
על לב מי עליית אז, שוכן רחבי מים,
וצים הלחם, ועיר חמושים וכלי מלחמה?

בעלה בסף אין קצה לעת משחרר הברה
פני היאור, ועליו נוסעים ענני השך וחרון;
והנך חורת עליו בטרם חרסה הסתהרה
במכתב עט טבול דמים הו שמך לזכרון.

מי זכר אז אותך, כי רק ידך מצלת
את תהלת הנשק הבהה ובבוץ טבועה,
אף אם היא בירכתי תהום רבה צוללת
להרימה במחלפות שערת ראשה הפרועה.

אורחת צי איטאליא באה מתקרבת,
ותחת כבד משאה תהום היס ישוח,
דרובה בכח עז, אדירה בקשת מות
ובנחשתה מגדל ותון בסחרה ברוח.

Ritter Tegethoff.

Abschiedsgruß an den Helden von Lissa, bei dessen Abreise nach Amerika. *)

Zehntausend Heldenleiber sind erschlagen,
In Blut gebadet ist der Doppelaar,
Zersprengt in sieben unheilvollen Tagen
Ein siegesmuth'ges tapfres Heer — es war!

Entsetzt vernahmen wir die Schreckenskunde,
Dann in die bleichen Wangen stieg die Scham
Und jedes Wort aus neuer Boten Munde
Erfüllte unser Herz mit neuem Gram.

Die Rache sprach vom Kampfe bis auf's Messer,
Sturmläuten sollte gehn von Land zu Land.
Wer dachte Dein im fernen Seegewässer,
Der Flotte, kaum gerüstet und bemannt.

Es liegt, ein ries'ges Silberblatt, am Morgen
Die See und dunkle Wolken ziehn heraus,
Du schreibst, noch eh' die Sonne sich geborgen,
Mit rother Keilschrift Deinen Namen drauf.

Wer dachte Dein? daß Du die Waffenehre,
Die tief verdunkelt und versunken war,
Und läge sie am tiefsten Grund im Meere,
Emporziehn wirst beim aufgelösten Haar.

Italiens Flotte kommt heran gezogen,
Es sinkt das Meer ein unter ihrer Last,
Gespannt zum ungeheuern Todesbogen,
Mit Erz gepanzert Kiel und Thurm und Mast.

*) So enge und beschränkt der Raum unsres Heftes auch ist, so glauben wir dennoch unsern Lesern keine entsprechendere Genugthuung und Sühne für die Schwäche und Unzulänglichkeit unserer Uebersetzung spenden zu können, als indem wir ihnen das Original bieten und sie in den gewiß höchst willkommenen Besitz der meisterhaften Dichtung unseres rühmlichst bekannten hochverehrten Freundes setzen.

גַּם אַתָּה תֵּשִׁים דְּרֹךְ לְךָ, מִתִּיבָה בְּמַיִם,
עִם צִים מַעֲט מִזֶּעַר, לְשִׁלֶּשֶׁת רֵאשִׁים גְּחֻלְקִים,
כְּאֵלִיל הַקְּדָמוֹנִי בְּנוֹפְפוֹ, כִּידוֹן שְׁלֹשׁ שָׁנִים
לְקָרוֹא לְמִי זְדוֹן: "סֵעַר לְדַמְמָה אֲקִים!"

וְחִישׁ בְּסֵעַר מִתְחַזְּלֵל, מִפִּיִן כְּלִיזוֹן וְשַׁחַת,
תְּכִין מְרוֹץ גְּחוּץ, מוֹל "מֶלֶךְ רוֹמָה",
וְהִגָּה אֶלְפֵי כִידוּדֵי בָרֶק, מִתְנוֹצְצִים כְּאַחַת,
וּמִרְכָּבוֹת רְעָמִים, מִבְּשָׂרֵי בּוֹאֵד, קוֹל מְצוּלָה הוֹמָה.

וְעַת בְּנִפּוֹת הָרוּחַ, עֵשֶׂן וְקִישׁוֹר תִּשְׁאַנֶּה
אִז מֶלֶךְ" בְּפִיּוֹ טְבוּעַ, לְעֵין כָּל גְּגֻלָּתָה,
וְהֶאֱנִיָּה עִם נִסְפָה וְתִרְגָּה — מְגֻדָּח וְאִינְגָּה
וְעַם אֶלְפֵי צְבָאָה, בְּקִבְרוֹת הַיָּם — גְּהִי גְהִיָּתָה!

אִין קוֹל הַיָּד תְּרוּעָה, וּבַעֲצָמִים רִצָּח
מִכִּיטוֹת שְׁתֵי הַמַּחְנוֹת, עַל הָאֲנִיָּה הַטּוֹבַעַת,
אִז תִּקְרָא: "פֹּה בְּלִיסָא לִי יָד גְּצָח",
וּמִקְנֹת קִלְעֵי אִשׁ, תְּרוּעַת בָּרֶק נִשְׁמַעַת.

וּכְסֵעַר מִתְגֹּרֵר הַלָּאָה, תַּטּוֹשׁ הַמְּלַחְמָה,
וְהִגָּה זֶה נִסְעוֹת, בְּמִקְדָּשֵׁי רַמִּים מְחַטְּבוֹת,
אֲנִיּוֹת הַפְּחָרָה, עִם מְגֻדָּלִים עֵדֵי רִמָּה,
וּכְהֵלֶם פְּעַם קָנָה קִלְעַ, צוֹרֵחַ עֵדֵי קִצּוֹת.

אִז צִיִּי הַלָּחֶם, יִתְלַפְּדוּ גְּדַחְקִים,
שֵׁם תִּתְרוֹמְמָה, הָאֲנִיּוֹת בְּמִגְדָּלִים,
פֹּה יִאֲבֹקוּ חִילִים, בְּגִדּוּדֵי עֲנָקִים,
וְעַל פְּנֵי הַיָּם יִתְגֹּלְלוּ, שְׂבָבִים וְחֻלְלִים.

סֵעַרַת פְּעֵמוֹן, קָרָן יוֹבְלִים, אֲנִקַּת מוֹת וְאַנְחָה,
בְּסִתָּר לַיִל וְעֵשֶׂן, תִּשְׁפֹּל חֶרֶב מְרוּטָה;
וְעַת חִלְלֵי צְבָא, גְּטוֹשִׁים בְּשׂוּדָה מְעַרְכָּה,
תַּטּוֹשׁ הַמְּלַחְמָה, כְּעַרְפְּלֵי עֵבִים לוֹטָה.

Auch Du fährst aus mit Deiner kleinen Flotte,
Geformt zum Dreikeil in der Woge tief,
Gleich mit dem Dreizack dem antiken Gotte,
Der in die Fluth: Dich will ich bänd'gen! rief.

Und rasch mit Deinem ersten Sturmssignale
Kennst Du den „König von Italien“ an
Und tausend Blitze sprüh'n mit Einemmale
Und tausend Donner künden Deine Bahn.

Wie Dampf und Rauch sich heben in die Lüfte,
Sieht schwankend man den „König“ untergehn
Mit Mast und Flaggen in des Meeres Gräfte --
Um Schiff und tausend Krieger ist's geschehn!

Kein Jubel schallt, mit Grau'n in den Geberden
Sehn beide Flotten zu dem Untergang.
Dann rufft Du aus: „Muß Sieg von Lissa werden!“
Und die Geschütze geben Blitz und Klang.

Und neu erwacht der Kampf, ein wildes Stürmen,
Es ziehen, gothisch kühnen Domen gleich,
Die Panzerschiffe mit den Eisenthürmen,
Drin der Kanonen Riesenglockenstreich.

Und in einander teilen sich die Flotten,
Hier bäumen einzeln Schiffe sich empor,
Die Ungeheuer ringen dort in Kotten
Und Trümmer, Leichen wälzt die See hervor.

Sturmglöcken, Hörner, Schreie, todeswilde,
Unsichtbar rast der Kampf in Rauch und Nacht;
Wie die Erschlag'nen über'm Kampfgelände
In Wolken weiter kämpfen noch die Schlacht.

פתאם ישב הרוח — והעבים מבקעים,
ולכל אשר תפון שר החובל, מפוחשבים,
רק תבערה, שבכי תרין, ונאון הנם לקרעים —
פתחו החורף! אנית רומה פמרחקים!

הנמו נסים — אך לא תרדף את הנסה,
הררי ברזל אלה, יורקי אף ולהבה,
להעמידה, עדי פלה בחכה הועלתה —
במפתן ארצה תשיג הנאצה את השכה!

עת בכתוב עמים גבור לעפאנטא לתפארה,
ואריאל טראפאלנאר מפואר לאמיין רוח,
או ידיד אשכנזי גם שמך לאזכרה,
חרות בדברי הימים למהלל עלי לוח.
מריבת אשכנזי עם רומה, משנות קדם יוקדת,
עסה בעז נצחך כמו נגע היא תמה;
ואין מנרעת בפאךך, אף אם ארץ מולדת
כמו מחשה הגה — בדומיה נאלמה.

הנך נוצח, כאורח גבור, שש למערכה,
אשר שמן משחת פת הלחם לו על מצח;
מפלי דעת אם יבואו ימים, בם פרהה,
ובעד מי בשדה החללים תבואת הנצח.

הנך נוצח, אף אם ידם מפזרת
את מחיר הנצחון ונבולות מולדתך יצרו;
בנוחם בבר בקברים, שמך לתפארת,
ובאחרית ימים שיר פבוך לך יאמרו!

רק בעת קני הזמרה יצאו בקול דממה,
מעל גבנוז גלים אוניד מאחריק תשמענה;
וחמשפרים ינשאוה בכנפות ים ימה,
עדי לחורף, גם החופש פרוש, רגליה תגענה!

Die Handlung dieser Zeit in diesen
An Worten weiter klingen nach die

Ein Windstoß hat die Wolken jetzt zerrissen —
Ha, Admiral! so weit Dein Auge sieht,
In Brand, mastlos, der Flaggen Stolz zerschliffen,
Die Häfen auf! Italiens Flotte flieht.

Sie fliehn. Du jagst den eisernen Vulkanen,
Die wilden Zorn und Feuer spien, nicht nach,
Mit ihren Ankern fest sich einzuzahnen,
Sinholen wird sie doch daheim die Schmach!

Preist von Lepanto man den mächt'gen Helden
Und von Trafalgar den als kühn und stark,
Muß Deinen Namen auch die Chronik melden,
Den deutschen Sohn der grünen deutschen Mark.

Den alten Kampf der Deutschen und der Welschen,
Entschieden hast Du ihn mit Deinem Sieg;
Es kann den Sieg und Deinen Ruhm nicht fälschen,
Wenn Deutschland auch zu dem Triumphe schwieg.

Du siegst, wie Helden thun, wo Kampf geboten
Und ihre Stirnen die Walkire streift;
Du weißt es nicht, ob aus dem Feld der Todten
Und wem die gold'ne Frucht des Sieges reift.

Du siegst, ob sie des Kampfes Preis verschenken,
Ob enger sich der Heimat Grenze zieht.
Wenn sie in Gräften ruhn, wird Dein gedenken
In späten Zeiten noch das deutsche Lied!

Sein Ton ist leise jetzt nur angeschlagen,
Der durch des Westens Wogen nach Dir hallt;
So mögen sie Dich stolz hinüber tragen,
Wo blau der Freiheit Sternenbanner wallt!

Ludw. Aug. Frankl.

בהו למות רך שנים . Bon Ab. 3. Bodansky.

בן פורת יפה נוף לעין	קול הומה נשמע בשאון
כציון גובל, כאלה בשלכת	"הוי בן! הוי אה!"
נגדעת וכל מאוה לאין	איבכה נטחה פרי לגאון.
וחמדתה למחשה קבר נחפכת.	נכרת עזרנו נקי ונד!
פנחלים נפיו, נזלו ימיה	ירדת פכת עין אמה
בפזוב ובנעימים חבליה נפלו	אל ארץ חישף ונישח;
גיל וששון לדרך פעמיה;	נתקו כנעורת פתילי ימיה
ואתה תמו — כענן בלו!	ועמם פל תקות תושיה!
שבת פתאום משוש חבדיה	צר לי עלה, מפע נעורים
שבת בחוגם היד ושמחה;	מעי מאכל יהמו יחמרו
הלך ובכה ילכו אחריה;	ביגון לבבי, אקונן תמרורים
שאריתנו רק זכרה ושמה.	ודמעותי כפלאים לה יגרו.
אך מנעו קולכם מפכי	שוממו על זאת בני אדם!
ולא עוד תדמענה עינים;	דומי נאלם מדבר גבוהה
כי נפשו השבה לנצח תחי	הבומחים פלחם ועוצם ידם
במרומי סתרי שמים.	גם הילדות תפת שאיה.

שם במחסה יצחי יתלונן
 בצל עליון ימצא מגוח;
 ופה את עפרו אל יחונן
 עדי לתתה חליה פח.

פרם ויהודה * Bon Salomo Rubin.

בשנת שלשה אלפים ארבע מאות ושתי שנים ליצירה היא שנת חנוך מלכות ושוויים
 ושש לפני חשבון המלכים, הגלה בזכוכלנר ונלך צבל את יושבי ירושלים ורויב אלשי יהודה
 אל צבל, וישנו סס ושבעים שנה, עד אשר לכד כורש ונלך פרס את ונלכות צבל, ויער
 את רוח עוקלה בני הגולה, לעלות ירושלימה ולבנות סס את בית העוקש השני. אכן
 רובם נשחרו בצדניות צבל ימים רבים.

* זה לבי כעשרי שנים אשר העוקתי קרוח בספמי לנלך אפעקטס הנויחסים
 לזכרוחסתך ונוקק הפרסיס, ואלכי אז ערס ודעתי את הספרים הדשדים וחסכוי
 החומות האועיריים והעוועוריים על זאת) וחסחווים לעולו בהם הליכות מורחטו
 שצבל ושכרשים רבים נחורכהו שבע"פ, וזאנלא את יי צקסה עט סופרים
 לכרות עלי לות בקילור נמרץ את כל הדברים אשר ילנו וישנו בהם ספרי
 לענך אל ספרי דחינו וירב הענין ויוף צבלדק ויהי למגלת ספר.
 וזכרוחי את הוללות ספרי זה כי עובת הסג לאור צלוח החיים, ולחנור צדעתי

ציונים הם קס בחרץ פרס נצח' כלוים ונחוקק נפרסם ושמו לערדוס הוא
 לורו חסתר, ותללם עליו רוח דעם ודח, ויכחזו לעניי פרס ונדי חורה קדשה ונשפעם
 יסרים. ואלה הוללות לורו חסתר היוצאה בקולר' נליים נקשר' לערדוס לחמעה': צהולד
 לערדוס לחציו פרספך וכלאנו דוגדו היה אנל' זיו אור נגה, על כן קראו לו המופיע
 והחמיר לחרץ ולדריס עליה. ציונים האלה חי בחרץ התיח שר הנגיים או האנוג'ים
 ושמו לור לסיפון, וידוע אל רבינוג הזכ' כי הילד אשר נולד יסרום חת כחא ונשפלתו
 ציונבלת' ויבער את האנוג'ים וכן החוץ, ינעהר ויחבז את פוקר ויחא' אל ציה
 חצי לערדוס ויוחא' את אמו ויניקה את הילד אשר כנמו' עלי אמו צין סדיה ילין,
 ויחר אמו וישנת את ידו לגוח את עמחו להעיה הילד, ותיבש ידו ולא יכול להשיגה
 לחיו, וישב הוא ותרעוויי צנושה פנים אל עוקומו. אחרי כן גנבו האנוג'ים את
 הילד לערדוס ויבאוהו המודרה, ויעקדוהו וישימוהו על עוקד זפת צנושה, ויהי כל הזפת
 למים ולא השחיה צלעלדוס ונאוונה, וחסרויו נקסו ונעמו כחועי' פשחים צהריחם חש.
 ויגלל העבר ויהי' כנן שלשים שנה, ויקס וילך אל חרץ' איראן הוא ונרעיו, ויבואו
 עד הנחל אר חקסעם, ולא נלאו את העעברה לעצור את הנחל, ויבקעו המים ויעבור
 לערדוס ואשיו ציפשה כמו על גשר. ויהי היום וילך לערדוס אל היכל המלך בוסקסס
 חצי ידיום' סמדי, ויעמוד לפני ויבכחו. וישאלנו ללאנוני חמה? ויטן לערדוס ויאמר:
 ליר' חלמי' האור אורנוג' חמי, ויעש' איהות ונופתים לעניי המלך ולעניי הנגיים
 דוחי' סניו, ויעש' כן גם הם צלהעים, חכן לערדוס חוקף עליהם להסליח פלא
 צחוחתיו ונמופתיו אשר עשה לעניהם. ובערם נתן לערדוס את חורחו לעמו היה על
 ההר אלנבארדי חרצנים יום וארבעים לילה, להס' לא חבל וניס' לא שנה, ויש גבלה
 חס' ויעש' כן גם הם צלהעים, חכן לערדוס חוקף עליהם להסליח פלא

לבלתי הנשיו בחצי' כי חס לפרסמו צרבים, וכבר הסלוחי זה שלש שנים לצקס
 לו ציה דקום פעם צויללח ועסם צוויין. חבל צעודני עושה הסה וסה, ולא
 החלון השביעי נתחח ידי החונו הגדול החכס יס', וצנשה השניה ללחיו ללור
 צעברי לרגלי וספי צלבז טיטי ענוני יידי הרב החכס ונ"ה חצרבס קראכמאל
 נרו להסחיל לי את החלון הזה ע"י יידי החכס הסלס ונ"ה רל ראונישאל נרו,
 וצפחתי את הספר והעבור צין צחרי' עליו, עומחי' נשונים ונרעיד צחוחי' כי
 החכס יס'ם סקדיני' צחוק הענין הזה, ונרבו עסק ספרי' חקר ורש כמעט
 פרק צפרק עוש כעין חקירות'), אז אומחי' חבל על חסרון ונני' ולענוני לריק,
 כי סחתי' לצקס רחמים גם צה: שנה יקדוני אחר. וחשבו ואחר' כי לא
 שחר לי רק עוללות צנניר החכס הגדול הזה, וחזנפ' ידי עוד הפעם על
 סרידי ספרי' לקנות ולקצן צו, לחת לפני הקוראים את הנעט השחר לי
 סכלטה ברס עולין וצקירור ננרץ כהולך ונעיר על עשנחו, צחקות' כי חון
 הנשכילים עולין חתון לצנוח צדברי' חלה כס וכה חיה דבר חדות והיה סכר
 עולי. והנה חך לנוחר להעיר את חון הקורא המצין צניוודים האלה, כי
 גם חקירות' גם חקירות' יס'ם צה חיים כי חס הערות הארות והסערות צעלוח,
 וני' זה אינר צעניוס חללה: קצבו דעתי! כי חן חתנו יודע על ויה קלענו
 חל וערה החמה עד לעמו ונגעת ספן שנינו והאלהים יודע!

(* Wir finden uns veranlaßt, zur Steuer der Wahrheit zu notifizieren,
 daß unser gelehrter Freund und Mitarbeiter, als er eben mit seinem druck-
 fertigen Manuscripte nach Wien kam, bei uns unvermuthet des jüngsten
 Bestes des Chaluz ansichtig wurde, in welchem er zu seiner nicht geringen
 Ueberraschung fast in all' seinen vorläufig noch nur handschriftlich vorhandenen
 Ideen und Forschungen von dem gelehrten und scharfsinnigen Hrn. Sch o r r
 sich in der Oeffentlichkeit zuvorgekommen fand. Seine mühevollen Arbeit
 in bescheidener Selbstverläugnung ad acta legend, bietet er hiemit nur
 seine nach tüchtiger Abweidung des Thema's ihm restgebliebene Nach-
 lese als Maßstab zum Vergleich. —

ועתה ילחנו סקהל חס סנינומה סה — כלהוך ס ס ו כ חת כלו!
 Les grands esprits ses rencontres.

S t e r n.
 5

אליו אורחוד חתוך האש, ויתן אליו חוקיו ועשטיו אשר כתב בקמרו לענד-
אפטקטת שר"ל לשון חיים *).

חלקי (נאקקיס) הספר ההוא היה אחד ועשרים ואלה שמוחס וסוכן עמיניהם : א'.
קבעודי יעשט שר"ל קמר חללים, ג'. קעטוד-גהער שר"ל קדר הסמלות, ב'.
והעשט-מאנקערע שר"ל דבר השמים, ד'. באגה הוא אורח חיים, ה'.
דחאזקה-האחאקע שר"ל כמו אכן העזר, ו'. באזער שהוא קמר חכמים, ז'.
פאלדעם הוא קמר נפש כל מי, ח'. רעטעטא בעין ש"ע חסון העשטע, ט'.
צערעשט הוא קמר שופטים, י'. קעזעקראז שהוא כש"ע יורה דעה, י"א.
וועשעאקס הוא קמר הנולות, י"ב. קהעשט הוא קמר לבנה הספיר, י"ג.
קעפאנד שר"ל חוקר חיים, י"ד. דשערעשט שר"ל קמר ועללי האנוש, י"ו.
באגהא-עאקע ר"ל אושר הימים, ט"ז. ניאריס ר"ל עול שמים, י"ז.
אשפאראס ר"ל שפטרט או אור השמר, י"ח. דאוואזערודקיעד הוא קמר
עון ומושי, י"ט. אסקארעס כמו צאר העזר, כ'. ווענדידאד שר"ל
קוטה ועברה, כ"א. האדאקאקע הוא אור ומוטה.

ומאחד ועשרים הקמרים האלה לא נשארו עד ימינו בי אש צענה פרקים ואלה
שמוחס : קמר קוטה ועברה ה"ל, איזעשנע, וויסערעד, נעאעשים,
אפערגאנס, יעשט-סאדעם הוא קמר הכרכות, צין-דעהש הוא נעשה
גראטיה (אשר נכתב מאנושי אחד החי ציוני רב ושמואל צחלר ארדשיר אבי שגור
זולכא, עש"י הערת החכם ר"א קראכמאל כ"ו) ועוד מאמר אחד הנאכנס זה — רז"א.
הנולות והחוקים בקמר לענד דומים ושמים בצרפה פנים ובאופנים שונים אל רבי
חוקים חורטנו שבכתב ושנצ"פ (כי העיר חרן וחוקם מולחם אצינו אצרה העברי היא
קרנה אל חרן מולחם לנורחאקר"י שטיענעל בקמרו Eran) עד שנבלל זאם נחשו רבים
וכן שלמים ודורשי קדמוניות (כמו Huet וכו') באמונה שאל לדמות צלבנס כי נשה
רבים ע"ם בקרא קקרא אלל הפרטים בשם לערות, ועקאס חו אור וחסל לאור כי
החוקק הפרטי הזה עוד צנערין לפני אחד הנביאים בישראל, וצ"לוקו מים על ידי אש
האלהים לעד ומנו חוקי הורח משה אשר שם אח"כ לפני בני עמו. ומקלת האנושים
בפרם הרחיבו והעמיקו מקורם עוד יותר ובצבוד אצרהם אצינו יחמירו (והאנושים צבל
וסק עשו על לואריהם קייט של אכן עונה שבה חרקה עולת אונת וחסל אחרים שים
באים נוכח אצרהם שעליו אוננו חז"ל צ"ב ע"ו ונרגלוות עונה מיהה לו לאצרהם אצינו
הלויה צולחו וכו', בקורה החלמוד ונהר"י יחקאל הלוי ערך אור כש"ים) ורבים
מקופרי הפרטים והעצמים, וכן חכמים רבים מהגוים ובראשם המבקר הרפטי Foucher
והחלשים עכ"פ כי לערות היה אש יודי, היות קרום והשערות שרפוט רוח קים
חללה יכוח על משכנס צלום, באין אמו יודע עד אה, אש עקר וכזו רפידה. או
ירשו זה חרן על עיט אמוי רשע, וברגרי פכים וחסוקסים בקול דברי חול הם —
אכן האמה שחין עליה מערערים היא : דמיון חוקי שתי הדקות האלה צרוב אריתן
יחידותיהן ותפוחותיהן, המראה לצעח כי שאלה אשה מאת רעומה ונעשכתה סקרוצה
אליה צוון וצוקום, בעבותה מדייטת וצנוקרות ונלחמה צלום (כבראש ופחשטן האגרה
ידיהו כ"ט) וקבלו זו חו דברי דה רדין באמונה ונימות.

אומם באמונה השאלה : מי קבל עוני ? גדולים פלגות חקרי לב, כי חדי הרפטי
Anquetil והאשכחי Kleiher וחללים כי הרבה נמשך ובה ונורחאקר אל היהודים,
גורים אורח חיים וסופרים רבים כמו יוקיסון פלאוויוס והולרי אוריניוס בשם הארמי
שפוס ואחרים, וצימוד שלומי אמוי ישראל כי נהסוך הוא, והפרטים קבלו זה חוקי
לנורחאקר מאשי גלות יהודה, ומי כתבם יודע שער דבר ינשה ויאחר כי גם מה האמת
בתוך יושנה וסגיבין לדיבוריהו לשער, כי הדמיון טבין לענד אל חורטנו שבכתב צא
לפרטים מחורטנו חללים, אולם הדמיון שלהם אל חורה שצ"ע ש שלנו, בא ומשך
הרבה חקרי לנורחאקר אל היהודים, צמשך ימי שנה נחמים בצלום (כבראש ופחשטן האגרה
מסופרים ונשורדים צמיתות פרם ומדי.

הרעה האמת ציחה ובררו רבים ונאמני ישראל האומנים לענום ולחם, ועילוקין
גדול צמונה הוא הרב החכם חלקיי מוה"ר"כ קראכמאל כ"ע בקמרו מונה"ו מעיר על דבר
אמונה הפרטים הקדמונים צבלל לאור, כי אמונת פרם ומדי הם שאמיינו בשתי רשות

* עיין באחרת רנה הקמ"ס דבר עם ישראל צלשון חיים שלו.

משורשים בשם אחד קיומן *) לא עבדו לנצח השמים (** חו לצרואי הארץ והמים ואף כי לאלילים מעשה ידי אדם, ובכלל היו להם מושגי אמונה נקיים (הר"ם מונק בספרו על הסיבוקסיה לבני ישראל) וע"ז ברועה ע"ד שהיה אלל הנזירים והאלל הצבליים שהחללו עליה הרבה ירמיהו ונביאי הנאמון שבבבל, ומדע צדקות הימים המשפטים הרעים אשר עשה קנזיוסון בן כורש בחליני מלרים ובכתיבים (***) וכן העיר חכם אחד בזהררים 98 74 לאמר: ושקר יענו בהם סופרי יון כי היו הפרסים עובדים אלה השמש והא הכוכבים ואח האל, כי בני עולם יולא ירך עם ירשו מלכותיים והורישו למשמש אחרים האמונה הישרה צמוד הבורא ובהשגחתו. וכן החכם רא"ח הכ"ל בן הילבוקוף הכ"ל בן' עה נזמים צר הדבר באריכות גמורה כי רוח אמונה מלרוחקר עוררה אמונה האחרות (***) בלב בני ישראל. וכן החכם מוהר"ם מונק קני נהור כר"ו בספרי הכ"ל מנריך חוקים ומנהגים דנים מלרוחקר אל הנועמיקים. וכן החכם Salvador ונראה שבקריכותיו העמוקות אף כל הלימודים הדעות והאמונות אשר קבלו גולי יהודה ומקורם מלרוחקר (ועיין עוד בספר Avesta und die Geneftis משנת 1864) וזאת הוליה דעה זכה מעוררת לחוק אלל הפרסי צבל החרבות הכ"ל בפרק כ"א לשער כי קבלו צמוד שובי הקבלה מחורת הפרסין. שע"כ נקראו בשם פירוט ין מל' פרסין וכו'. פרק ראשון. הכספרות. סיוון א'. הקבלה העיונית. החכם פרחקן צפשו על הקבלה" וצדד באריכות אה העשרות הקרובה לאומ, כי מקור חכמת הקבלה הוא צדקות ואמונת הכשדים והפרסים הקדמונים והעיר החכם הר"ח הכ"ל כי קוד השם של י"צ גדח"ל מנוד על אמונה הפרסים בזמן הלפון ובמאמר הגלוי, ובעצור הפרק ונבנה וכן עוב ורע יש ואין אור והוסף ז'ו וכדומה זה לעומת זה, הלקו אה השם הקדום לשיים, ששה צמדה הדין וששה צמדה הרחמים וכו' וכן השם של מ"ג וכו', אה האמונות אחרו כי ע"פ הזכרת השם המוסרש שלהם הנקרא Ahunaver שם של כ"א המחמיל (נח) Ahu (יו) Iatha (ואו) vacio נלח אורמוז לחהריומן וכו'. וכן הנוקפים כולו ארצו אה הבורס ש צעה קדמים להפרסים כמו להעצרים. וכן קוד הלקוקא לרצקן שחלבצקן וצו הדיקים צ"ע מקורו ואלמונה הפרסים כי רוחו העמות (Gah's) רוקמוה בגד ומעיל הלדקה צבור הדיקים צ"ע. והעיר החכם פרחקן הכ"ל כי גם שמוש האליעגוניה והאוסטרובוגיה צין קדומי עמנו ומקורו מלחמת הכשדים, ד"ו ימים ימיים שונים בקיומן עוז ומול עוז' לאיהו נעשה ועבודה, וכי מזה נשאר עד היום הזה

*) המוכנה בספרי לענד, וזון בלי מלרים" אשר נהווה — ללל הנוגים הנקראים ומכיים" (לערוואכטיים) — מן האור שהיה העלה הראשונה. היסוד העיקרי הזה ציארנו צטוב עטם וחרפיות החכם האנגלי Hyde והלרמתי Anquetil הכ"ל צמחמורו על אמונת האחרות אלל הפרסים, העתורגס אשכנזים ע"י קלייקער הכ"ל במוחברתו השמיה על ספרו לענד ע"ש. העתורגס אשכנזים ע"י קלייקער (***) וצלי צקורה כלל קדר צבל צקורת התלמוד הכ"ל צעכך מצדהם כי הפרסים היו ככל העכ"ס וכחוח הלאצ"ה. וצוה נחזון לדעה קנה (מקרה שבאמה מושנים ומשליא כמו שהעיר ע"ז החכם ר"ם מיועקן בספר הניבורים לשנת תרכ"ו צמחמורו גלות צבל אשר הרחיב עם לעדיו צפעוני השאלעיק ע"ש) ונלות כורש ודריש לבנות ציה הוקדש צירושלם, ועטם הכדרים והנדבות אשר נהנו ומבני פרס לית מוקדשו כמכר בספרי עזרה ומסויה. אה אונס צבכלם חוכס צרקו קליפסם הוא האמונה צמחי רשואה אשר נתן להם (****) הלכות מענין כח ונצורה לעשול על העוב וברע על הלוח ומחשך. ע"כ גם הכריח המדעב צסם ישעיהו בן אנוח הרים כשופר קולו גם אל כורש מלך פרס צעלמו, והודיע צקבל בצ ההבדל אשר ישלה צין אמונת עם ישראל צבלוח אחי הכל יוכל וכוללם יחד, וצין אמונה כורש ועמו צבלים מעיבים ומריעים, הלא כה צרו' (שעיהו מ"ה) כה אחר ה' למשיו לכורש וגו' למען עבדי יקצו וישרצ צחיו ויאקרא לך צשוד חכך ולא ידע חכ' אהי ה' ואין עוד זולתי. איהן אהלים, אלוהיך ולא ידע חכ' י. למען ידעו מוחמם שמש וממעצרה כי אהם בלעדי אהי ה' ואין עוד, וזלר אור וצורה חושך שמשם מלום וצורה דע אהי ה' עשה כל אלה וגו'. אצל צעלי האגרות אשכנזים ומקובלים קבלו מהם אה"כ גם קורות שתי הרשויות יעמונו צבלי קודש ומחריסם כאשר חכיר להלן צזה.

זרכה, וזול עוב"ל! וכן קוד לור, שבעת ימי זכאשית, לור הקדוון, לור הגות, נושא וזכר לזרעה, כפסד צו וד עה עש הכל, זכניו האור, הראשון, וכן האמונה צחית החיים לגופו ונולדה כלל פשרי העלמי בגשמותה וצפשוטה, כלורם כי גמות האדם והסדרו יסודות גופו, היום שצדמו והלכו, עם יקוד, היום שבעולם, העלמות והגידן הם הוונן והזר עם יקוד הארץ, השער עם הפתוחים והעלים, הנפש הבהוית עם האור, והנפש המטבלת שזב צאלמותה עד יום החקים, כי אז יתאספו הרמות והיקרות אשר קצלו חלקי הגוף, וישבו איש איש את אה אשר לקח, הארץ שצנעויות חשבו את העלמות, היום העליונים את הם וכו' וכו', ורחמה הנפש המטבלת וחשם וזוה ועשה, על תוך הגוף לבסוף צו לעולמי, עד (צב"ז יש ונתלקח בלמונה הזאה בין כחות הפרסין, כי כח אחת הומונה אך, צחית הנפש ולא לגוף, וזוה כמו בין הכוים המושלטים ב

צנעו העלמיים) וזוה ונאמר חז"ל כי שנות המלכים העלו בני ישראל עוהים ונצלו, וזוה גם וקוד ואלך עזב ונאלך רע, וכן עזב ונל רע, הנקראים אלל הפקדים: שני קער צר זרם, וקצלו ונשער העלמים יש להם צוושב האלהים יח, סנוליא של עולה, ויומים והולכים בנו הפקדים: שר העולם שקרא אורוון הפרסין, שרו על ים (צ"ז ע"ד) כעין חזן הפרסין, ריח"ש שר הגשם (יונה ב') אלל הפרסין, דוזה שר נפשות המחיים (סגהדין ל"ד) כעין צנעו הפרסין, ויקוני שר הצדד (פקחים ק"ח) לילה שר הקיון (נדח ע"ו) כעין חסידי הפרסין, שר האוה העשג (ע"ר ל"ו) כעין ום הפרסין, נקדי שר הכלכלה (פקחים ק"ח) כעין א שדה הפרסין, נכיל שר העניות (שח ק"ב) כעין דר ע"ש ואלך העניות אלל הפרסין, ואלך החיים (א"ר י"ח) כמו צע הר"ם צפרס, וכן ואלך העוה כמו הפרסין א ש ע י א ד, צעל החלומות (צרכות י') שר רוח חיון, גשם בן נץ (ישעיה ל"ח) צר י"י) של המער כמו ע"ש ע"ר הוועניו אלל הפרסין, וכן רוחות העלים (Driaden פקחים ק"ח) ונלצד שרי האוונות המכרים עוד בם לניו, וכוו שאלל הפרסין שבעה אששטפאנט רוחי פני אורוון, בן אלל המוקבלים שבעת שרי המלכים (טובות י"ב ע"ו), והצבות ודריגות החיות והאופנים הן לעוונת הנשפים (Feruere's) והרוחות (Izeds) אלל הפרסין, ובוזה גם המלכים הרבים הוועוים על האש היום החיות הרעות העופות הרעות הרעוים הצדד, הקלעים חילי, סדק ועל סקר, וכן גלגליל ואלך החוה, אופניאל ואלך הלבנה, וכוו Mithra אלל הפקדים בן עוקרון אלל המוקבלים, וכן החיות הזרות הוורכבות ואלצעה פני אדם ארי שור וכסו אשר שורו את דרך עץ החיים צג"ע ובצבו בקאו הכבוד צבית הווקדש של ועלה ובושכן של ונשה שלבו המחיים לעיורו הפרסין אשר ונלח על העצמות ועל הכסאות שלהם עם אופנים ונבלים (אשם הערדער צונכתזי פערצופליס שר) וכוו שווקרת הפקדים נכדאו אשר שבעת המלכים הטובים ע"י אורוון וגם שבעת שרי הרמות הרעות ע"י אחריון, הלוחמים חויד וול טובים, והם זכרים ופקדות, ונצבאים העללים והעבים ווחראים צמונה יחיים ונצבים; כן גם בקבלת התלמוד צבראו חתלו רק המלכים הטובים, ואח"כ הוליד האדם הראשון עם ליליה צחות קול שנים סה"ה שרשו וזוה (עירובין י"ח ע"ב) את השדים וזוה הפדים ורצים כצני אדם (קהלת צ"ה: ט"ז שדות) והשר שלם הוא קנאל אחריון יראה לאדם ולחששו צדוונת כחם הקדוים, ו"הוא ג"כ

המלך המצוי בלבוש הזהב והוא יושב על כסא הזהב ויש עמו שבעים ושתיים אלפים אנשי חיל ויש עמו שבעים ושתיים אלפים חמורים ויש עמו שבעים ושתיים אלפים סוסי חיל ויש עמו שבעים ושתיים אלפים חמורים ויש עמו שבעים ושתיים אלפים סוסי חיל

ואשר חלק עליו החכם הוועתיק אשכחתי מוה"ר"י עללינק כ"ר צאורו כי הווקד, וזול עוב"ל אין צו הוראה אופטרולוגיה כלל די אש ונעניו לשווי בלצד פקדים ל"ח Lusterni כלל, צלפתיה, dastro כלל, יראה עכ"פ שנקודו צאלעגניוה כי בן על, זבא ג"ד א"ח, ונולא עב"ש שורח Fortuna (ישעיה ס"ה י"ח) ודוזה שהמול זרק הוא ופיעער יקרא ונאלעגנוים המול הגדול, והעני החכם קירכער שצניו יראה צלצן אשכח חרות על פמחי הנתים השם צעל ג"ד לק"י וז"ע.

ע"י צונכתז הרב ש"ד נרו צהוספה להוודי גליון, ל"ב 1862 שחשם שם עוד שנות ונלכים, כמו המלך הוועוה על הקצר צע"י שור (איוב ל"ז י"ח) הוולך הוועוה על הטוה והיגון ע"י שור (איכה ג' א'). וכן השערת החכם רח"ק הג"ל הים, אף צר"ה השם של שני המלכים הוועוים צעעז: Ab, Rea המוועים על המער, *

דובים והם: סרה ומדקל הוא עיגרים, אבל בשמות פסוק ויחזון חלוקים חכמי המקור
לדעת Lassen המיון הוא איננו דו כ, כאשר הכהו קובצ את ארץ המדינה אשר שם
החבו ואזן הדולה, כי כן נמלא זכר בנהר אינדוס העליון, ואזני יקר נמלאהו בקצביותו
והנזולה הוא חולי Moschus, בשם בראשית, כ"ט מחר חולה אלל חומיר שם
בחרו, והנהר גיחון לדעת הכ"ל הוא Oxus, שכן נמכר אחרו הערביים: Daschihun
עד היום הזה. ולדעת שפינגעל יש לשערהו עוד בנהר Jaxartes, אבל איננו הנהר
גאוגרעם שלא נודע עוד להקדמונים בעולם היסן. ונמני שנאמר על הנהר גיחון
שהוא קובצ את ארץ בוקס החליוו דבים כי הוא הנהר גילוק, וספינגעל משער שרלונו
כ"ל יאקסארעטע צמורו עם הילוק, שכן נמלא בקשר, צו"השעש לחונר: שני
נהרים האחד ארנוע והשני וועהרו נמלאים בשני קלות גן עין הארץ, האחד הולך
וינכחי לפון מערבה, והשני קדמה, ומוקור נמלאים גיחון מלפנים שמונה עשרה נהרות,
אשר שם הראשון מהם Erat הוא ערה, ושם השני Dagrud או Diglito הוא מדקל,
וכיון שם וועהרועו לדעתו על הנהר אינדוס. ועל הנהר ארנוע אשר צומדעהשעש שם:
ארנוע שם הנהר הולך ען הנהר Arburdsch והולך דרך חור הארץ המכונה Améss
אל הארץ מזרים המכונה Meer ושם נקרא גילוק, זהו כוונה הכתוב על הנהר גיחון
שהוא ארנוע הוא יאקסארעטע הכ"ל קובצ ונחמה לארץ את ארץ בוקס. — וכן קיסור
צריחה השש ציום הרביעי בקשר בראשית דונה אל קיסור צריחה הששש חלף
כי גם אלל השקטם חלף שים הוא יום אלהי ע"ד כי חלף שים צעיריו ביום חמולו
כי יעזרו וגו') הרביעי אלל הפרקים, וכן קיסור שלישי ונעץ החיים ונעץ הדעה עות
רע, דונה אל הגדה הפרקים ונעץ החיים Guokerena שעליו מרי הלכן Haoma,
ונעץ שוולל כל מוקפה הדונה אל עץ הדעה, וכמו שעץ החיים בעין כומר ע"כ כרובים,
כן נשאר Haoma הוא הגל צנים ע"י דבים. וכן צריחה אלל הראשון זכר ונקבה
אשר נלקחה חת"כ ונאחה ונלבעותיו דונה אל האדם הוא העץ אלל הפרקים אשר הם
דו שרלוים וכו' וכו'. — בשמות נעים זמירות ישראל את הששש כנצור לרוך אורה
(הלים י"ג) נראה כרונו על כנוי הששש בקשרי העלמי צחורא גבור קל המרוך. —
ומליו כי כחצי הקודש או חלקיהם אשר נכתבו אחרי גלות צבל מזדברים צרות הפרקים
ל"ו הפרקים צרלוט לעתה את הנפש עליום לעתה צחלה את המרוך ע"י עילם כנוס
ורקילה, צלמונתם כי האדם נמלא צהולו ע"י אחריון אשר נלכ לפניו ויאמר אליו:
אזני אלהי השמים והארץ! על כואח רמזים הכחזים, הן צעון חוללתי וצחמתי יחושתי
אמי וגו' חממתי צחזו וגו' (הלים כ"א), אדם ילוד אדם וגו' מי יתן עתור מעמא"
(חזו י"ז). — וביחוד קיוו וקבלו האגדות והמדרשים הרבה וקיסור הפרקים כאשר
העיר ע"י החכם דר"ק על שמיטה וקריאת הע"ז (יומא ס"ט וקסדרין י"ג) הדונה אל
קסור הפרקים ע"ש. — וביחוד דומים הכחזים האחרונים אשר להוקצולים אל שעה
לורוחא, כ"ה ר"ו צ"ק וביד מ"ש"ים המיוחס להרב צ"י, אף כמעט צבל שצו
ושצו צל אליו המלאך להזכירו ון נחש יל"הר וקמאל המושנים דק להומו ולאבדו ולשמיחה
ורוחות הרעה מתקשים שששו להשמידו, דונה נמש אל כל הפלות ועבודות הפרקים
המלאים שמיחות וחקלות נגד הפתה פניעת ונביעת הנחש החורף הוא אחריון המעית
והמדיח והמעמא והמעשים, והנה המוקצולים וכה הקיודים קצבו ענין יום אחרון ויום
הספורים למלחמה בשטן הנקערב ודור דור, כל החקיעות כלי לערבב השטן וכל הפלות
כדי להשחיקו, וגם פיוע ד"ס ויו"ה הם מלאים נחמה כמו: ונקטין צבל אסור וכו',
בעול וירגל וכו' הק קעיור וכו'. ומי שקורא ציור"ה ליו"ה"כ הפיוע המתחיל מי יתנה
חוקף וכו' המתחיל את השטן אחריון הנחש צבל צבו זהו צבל פיעו לאמר: אדם וכו'
ויוחס צמחא הוא, מחולל צעון הוא, וילך לצבו דע מעצוריו, חושש לו צמוריו, אורב
לו צמחוריו, ונקט כ"ח צמחוריו כ"ז צ"ב צמחתי חריו, ונחש העיקר צמחתי
שחוריו וכו', ונקטק לספלו צמחוריו וכו' הקורא אה ילחיו לקראת פרקים שלמים
צמחור צמחור וצמחור לעמד אשעקעה.

היום יתן צ"ב דיני עומאה ועסרה. אלל הרע השטן הוקית קמאל המדיח הנחש
אחריון צח"ה וקט כל עומאה צגוף אדם ובהמה, הוא הקב, לדעת לורוחא, את
זכר נחש הששש ועומאתו. ומה גם צין צבול נחש אומתו אומתו כי קמאל הקב את
נחש דוח (י' נחש בראשית דף כ"ט. עמק המלך שער עולם המורה ספר י"ג). על
כן לוס לורוחא לאמר: כל אדם צלה דחה סקור צמקוס לנעו (Daschtan satan)

ארכעה לילות, ואם עוד לא עתה עוקור דמיה, והקנייה הכתן עוד תעשה לילות, אם לא תדבר עם שום אדם, ואירוחיה הכתן לה מרחוק בכף של נוחה, ולאחר זוב כחה תספור עוד ע' יקיים, ולאחר כן תספס צגיה ורחץ בשרה צמים והלשש צגיה העוקרים וזו היא נוחה לבעלה. וצדחנה יצוא העספר ז' מחם ע'. גם תילדה תגדל עפ"י חוקי לורוסקטר, במקום לנוע ועמאה ארבעים יום, ואחר תשב עוד ארבעים יום ושלושה ימים תשב צמייה עתה, הרי צכללו ארבעים יום: ואם נקצה חלד ועמאה שצובים ועשים יום ושעה עמיה חשב על דמי עתה, הרי צכללם צמוקים יום ומשש כמו צהלונה, ובחדר היולדה אלל הפרקים תבער אש שלשה ימים ושלשה לילות להצריח אה השדים והמזיקים יושגי חושך וללמות. וכן הרואה קרי לריך עפ"י מלוח לורוסקטר עזילה וכסוח צגדים לעתה, כאשר לוח עשה (ויקרא ע"ו ע"ז). וכן עומאת הרעם ועתהה (ע"ן הפרתי על ושלח את הלפור החיה על סני השדה, צנאחר צקוח שלי צכוכצי יתכן כ"ע). וכן עומאה עמיה עמיה חיוה אז עשכן רוחות רעות אלל הפרקים, ובאשר הוחם עמיה רק ע"י לחלוטה הרקצון היולא מונור, ע"כ לא יעמא דבר יבש הנוגע צו. ואחר לורוסקטר צמייה: דגן או חיר ציצוט עלם ולחלוטה לא יעמחו צבגוע הוחה צהם, חכן אה הם מלוחלחים ורעניים יעמחו" (ספר קדושה ועתהה פרשה ז') כמו שנאמר (ויקרא ח') וזי יתכן חיש על זרע ושלל ונבלחם עליו עמח הוא לכס'. ולוח המחוקק הפרקי עם, כל הינוגע עמיה יעמח, כל כלי נוחה או עץ יוצא צאש או צמים ועתה, וכל כלי חרק ישבר, כמו שכתוב (ויקרא י"א ל"ג). — וכן האמונה ה"ל כי צגוף הוחה שוכנים רוחות רעות. ואחר לורוסקטר (קדושה ועתהה עם) צציה הקצרות (Dahkme) רלים ומתרגשים רוחות רעות האמונים המונים ע"י מלוחים (נע"ן ע' ח') ומה שכתב צמייה למחר לקצור המים (זוהר אגור דף ס"ח) ויש כי יתפלו שימחר גופם הוחה לקצוב ע"י הקצור ערום, ע"י עפר ארץ ישראל. או ע"י חצירה הקצר עווק בקרקע עד חקוטה מולא חיש. וכן לפי אמונה הפרקים והעוקרים שוכנים רוחות רעות צלוחה גללי אדם, צציה הכסא. וגם צגיהם ששם ימיונים גם צלוחה רוחהם. סי' ו' ע"י צורה הפלם וצדפה. עומה העלקות לרעם כדי רשעו עם לרועה של גמל אלל הפרקים, כמו מלקוח ארבעים אללנו עם רלועה של עגל ועל חמור (מכות פ"ג עשכ"ז), דומה אל לרועה המלקוח (Dura) בדת הלחמה הנעשה מעור חקוק הקדוש Damschuk ועונמה חמיד צהיכל החם המונח, וכן בחוקי הקנינים (ע"ן צכ' סינא) והאחלי Medhurst (109) היה עומה מלקוח ארבעים חקופים — לורוסקטר חער כי כל קס ונחש אך צכח העטין אחריון הוא, ע"כ נלחם כל ימיו נגד האמונותים הנחשפים, ואחר כל מיני נחוש ופסוף (ע"ן עמיה שכתבה צכוכצי יתכן כ"ח ז' 66 חודות חישוף וניחוש צמיייה מחמה עומלת מלך צלחות הוא שלוחם) כמו צחרתנו עמיה ז', ויקרא י"ט דברים י"ח). — חמורה צעזעה הפרקים (Barsoni) אשר צחפלת השפרים השלוח קדמה וצמים לרור עמ"י חמ"ר או רעון דומה אל לקיחה לרור ארבעה המונים צחם הסכות. — וכבר העיר חכמם טראחק כי צמלוחה האשעטעה: כשיקום אדם ונשנה לא ילך ד' אמות צערם ימים אה החלי הוא ח"כ ע"י Kost) ולד"ק עמיה השם "כשדים" על נחשו. הצג הזה הוא כמין חמורה קדושה לבעלי קרב כעין ארבעה כנסות עם הילייה אללנו, והוא נשור ונן ע"צ מפלים צלקון לחם חיו הסלוח ורקשוה. ואלה צרכות והפלוח הילייה אלל הפרקים: צחלות הילייה או צעלות השחר יקום הפרקי ונשנה וילצוח אה הכשדי צעורו על חשכצ, אח"כ יעול ידיו וירחץ פניו בני רגלי השור וינגסם צעבר, ואח"כ יקח מולא חמיוני מי רגלי השור ויאמר: חשבר וסמגר אה העטין אחריון הארור והנוכל הזה, הרוח הרע הזורר הזה! ארימה נל אורווח אה רלש השלשים ושלשה מלחכים העוצים העחורים וקדושים קלה! ווחח החפלה צעת לביעה חבורת אחרבע כנסות: לשם יחד האלוח העוב והמעיד רב חסד וחמה חבור חמים עטלו שמש לריך עוב לכל ועשביע לכל חיר רלון, אהא האלך חורווח השמורה אה אחריון ומלחכיו הפרעים! (צמלה אחריון יתח צככף העלים קען ציצו השמלחם ויצבר חוחו שלח היעין ג' פעמים ויוסף לאמר: אה גרם הלחם, חשבר וחמגר אה אחריון ואה כל המזיקים והמחפלים החמלים והעמלים, כל מלחכיר רעע חללה חעקר ללחם ויאצרו (כחן יעבר צנחם אה הע"ק חשחלח לימין ומינה ימינו על החמה ואומר:) תלש ויגוע הזורר ימח שמו ויכרו לעד! הם האלך חורווח, מר אצכה על כל

עוונותי וחסדליכם ופעל שני נלמה (כאן יחלק פחילי הצינח לטלשה גדילים) אורה הלאה
 כל ונחשה רעה כל ידבר רע וכל פעולה רעה אשר תעשה דבריה ועשילי עינים
 חוללי עד עתה רחם אל חללים על גופי ועל בשותי צעוהו ובעוהו (כאן יקור
 בראשו ויגע צליה על נלמו ויחור:) צרכתי תעלה לראש אורונו ונענד לפני עירתי
 קלה! (לוצם הט"ק על צדו ואוור:) בשובע שמוחה ובגן העדן ינוח הלידי העהור
 קדוש הוא עהור הוא העושה חסד ונשפע ולקחה צדק (אחז) צמחי אכמשה ונחיקן
 לפני עינו ואוור) זה חפץ אורונו בעשות חיש ואיש חסד נשפע ולקחה, והחלים חשפיע
 כל עיו על רחם (כאן קדוש קשר צדק הט"ק) ונחשך בקדושה לפניו הוא חפץ אורונו
 הנולכה את הונחה חוללים והנטיב נשם נעמים (כאן אוור עוד הפעם זה חפץ אורונו
 וגו' וחלל העלוה בעשות חיש וגו' קושר קשר שני לפני הע"ק וחל"ב כופל לאחוריו את
 שתי כנפות הכשרי ואוור:) בשובע שמוחה וגו' (כאן קושר עוד נחמורי הט"ק שני
 קשרים ובעטה שחור ונחבר את ארצעה הקשרים הלה יחור צלחש: ים אלהים הורה
 לנורחקהר אונה, לנורחקהר כדיל אונה הנני נקבל עלי לעשות חך עוב אה"כ יחור
 צקול רס ג' פעונים:) אורונו חושה לערתי בשובע שמוחה וגו' (סדר הצרכות פשה
 ג' וד') וכן לא יגע הפרסי בשום אנה אגומם צבוקר עד שיעול ירין ציונים ונשי רוח
 רעה שטעאה חומו צליה, וזחה צרכה נעולה יים: אורונו אל הכבוד יגדל כל כח
 יורש ונשם הארץ, בחצרתו יק' עלינו, והשכל אל אורונו הגדול החי והטוב, אל
 האש בראש הסוכן בכל וינגון על הכל, אל הרוח העוב העוף המגין עוורום קדשו על
 הארץ, וחליך השכל השוור את העולם וכשנר ירחק על קו, חליך חלק אלה ונעול,
 יור העין צלי ונלרים (צלחש) יפשו כל אורונו ונעשים עובים על כל חפצי הסיבה
 לנשם העושה ששן ייעך, ימי חלקי צלל ונחשה עונה וצבל דבור קדוש אשר צבוע
 הארצות, החיזו לי הארץ ונשעה וים הכקט, השנש חושע על מנחה קלה! (שם
 פ"ה) — וכן נלמה שם הונחה לקדש החודש צנוולר הלצנה, וקדוש הלצנה ג' פעמים
 חודש ציוס חל צליה בשעה רחיה הלצנה: ח' צנוולר הלצנה צ' צנוולה, ג' בכסה
 אל בסקו החודש, וזם נוסח הצרכה: אורונו נלך הכבוד יגדל יורש ייעה נונה
 הלצנה ונר אצכה וגו' (כאן נוסח עיניו אל הלצנה ואוור בכבוד ראש:) וחלי חללים
 אל אורונו אל האושחשקחשם ואל הלצנה השוורה את זרע הכר השכלל אליה בשחח
 עין אל רום ונשם (ג' פעונים) הלצנה ונגן זרע הכר חילי ששן ייעך! בשם שחמולא
 הלצנה כן החוונע, חוקש עשר וינים הגדל והנושה עשר וים חוונע, צדלה השכל
 חלים ונעוונשם השכלל אליה בשם צנוולה חיה הוא חשדקן ונלח חור החחיר ללרץ
 אשר ברה אורונו, בהחם חור הלצנה צנחתי קרכיה ישאו עלים הפוחי זכר וירק דשא
 יכסה את שני כל הארץ, הלצנה חחידושה או צנוילוחה חוליד ותנוחה כל נגד גשם
 ירחים (צקול רס) זה חפץ אורונו וגו' הושיעה לא ירה, הושענה עשהלות ללן, ידגו
 ויפשו צני חרם עשהלות הצנוים הקורחים חליך צבל לצצם העהור כחור נקי, שוורי
 ונחקונונים עלינו, וזכר סייך על חולדות צעלי חיים — אנה ונלח האור, חוקר
 הצריחה, חוון כל חולדות, ועין כל פרים, ועין גדול! (שם פ"ט) — וככלל
 (ע"ד טח"ז) חייך חרם לצרף נחה ברכות: בשובע שמוחה וגו' צנוונה הינים אשר צין
 חשה וצין חירין, וכן יצ צווח צרכות: זה חפץ אורונו וגו' צנוונה הינים אשר צין
 חנה Honuet וצין חנה Veheschtestoesch. — וכן נלמה שם החיזו להשקחים
 לצרף ברכות על הטאה כל צר צחילה ונחיה, וקור הצרכה לפני חכילה ושחיה שלחם
 סיה הונחה חלל העכ"ו לשפוך קודם כל חכילה ושחיה וכל נחשך ונשקה אשר ייעך על השלחן
 ונע וננו לצבד האללים לקרן ולאות חודה אל הנשבע לפני כל ילון, וזחה הצרכה קדוש
 החכילה: צרף חרם נלך אורונו אשר ברא עדרים עהורים, וים וענים עהורים, חרם
 והארץ וכל וינים עובים! בשובע שמוחה וגו' (שם פ"ג) וזחה צרכת חוון אחר
 האללים: זה חפץ אורונו וגו' בשובע שמוחה וגו' חורך ויפיע לעולוני עד! חיה בריח
 חולט לעולמים, ונלח אללה כל נחשדך, צים עובים וקויים, חורך וינים לעולם ונדן
 חרם צלח בשני עולמים, שם חור חורש ושובע שמוחה זרוע לליך, חיה בריח חורך
 לרור רור! (צלחש) יפשו כל אורונו ונעשים עובים וגו' בשובע שמוחה וגו' (שם פ"ג)
 וכן חיה הפרסי חייך לצרף קדוש עשות לרכיו, ואחריה, קודש שועיל חיינו
 עוור חשע ונשעוה רחוק ונחיה הכקט ונלמו: זה חפץ אורונו וגו' ואחרי ששעה לרכיו
 כשפיה ישקט איש צאונה קשה ויבשה וישו כל וקונוו הכחשון ויאור צלחש: בשובע שמוחה

גו' אח"כ ירחץ פניו וידיו וילבש הספדי הוא החלי ה'ל' אשכ עשט ועליו צבסס הפך
לצום הכסא (שם ס' כ"ו). וכן ההפלה כפרקי קודם הטיח ללומר: הושיעני אורומה ונלך
הכבוד ושומרי! השד סחיקורע (Petira) אל יזיקי! משערון (Mithra) חרום הושיעוני!
ירוש אל השכחתי! וגדל ויהיוום שם אורומה אהשערפטיס מעערון וחרום סבל! (שם
כ"ו). וכשקרוץ עשמו אור: צבוע שמוח וגו' אהפלה צעהתה מוקשה הדבור והשפולה
אל חשבו או אצבר או אפעל — חנוך עהור אבי: מר אצבה וגו'. אבי חחתי
צחלתיס ובקרוי ובשמיט שתי סלק — אלות ומעל, צחתיס המוחס יסכר פו השאלו,
ונוחבי אהריין יהו לאון (שם שם). גם קודם השמיט חנוה יחמרו אלוס והאסה השע
פעמיס זה הפך אורומה וגו' (שם ג"ח) וחרת השמיט אורו זה הפך אורומה וגו' (צלחה)
צבוע שמוח וגו' והגבל ווסיק, ואורו: אלה טפ ע ד ע פ ע ג ע ח ע ט ע י ע כ ע ל ע מ ע נ ע ס ע ע
זה (שם שם). ע"י שרחה קרי צלוח יקוס ויאנה הפלה אל אהשערפן שפע אדמה
(Sapandomad) המפרה אל הארץ, יעול מיי רגליס ומשור ויחוק על השמלה,
והנורו שפוך על הארץ, ונעמי מייס חלה יצרה אהשערפן הכוה ילד אשכ יתן אל
אלו השמיט צעמיס, אח"כ יקרא צם הרוח וגון הארץ (שם שם). — צעם העווס
(צלון סרטיס Eteschi ק"ל כמו Atesch צלון הזוח שגורה א"ט, עמי סחחיינו
הפרקיס כי העווס צה צכה הש המוצבר על הנוחלכיס המוקיס ע"ז, עמי שמוי חל
חור ועיין צה שכתבי צעין הפלה וצרכה המתעט אל כל המימיס בוחמרי העווסה"
הנשר חר"ו) היה וצדק הפרקי המתעט עם כל המוחלסיס חללו אז: זה הפך אורומה
וגו' צבוע שמוח וגו', אורס לאלוה אשר שלח לי העווס צעונו וצלוקתו, ככה חשבר
וחוגר צכל וקוס ובכל זמן חת המוקיס אשר יארבו לי, אורומה הגדול נחדרי צכה
להכות אל המהגליס חרס (שם ג"ח). צהדלקת סר לו צדח"ת נר דלוק היה הפרקי
וערך: "אורומה ונלך הכבוד הרימה חת יפעת הצוק כעין השמול צבור אש הנוער צבות.
ער אצבה וגו'. חתי שפתי לרלון אורומה, אקרח אל רוח השש השטור ילד אורומה
האר סנד לעולמיס ורושע הבור קדש. יכסרו נח וגו' צבוע שמוח וגו' (שם ס"ו).
וכן צדק הפרקי צדח"ת כל דבר יקר וגדול: "הווחה הריי אל יחמר: מר אצבה וגו'
אפאר ואצרך כל הר עושי, עוש האור, ילד אורומה הקדוש הטהור והגדול, צבוע
שמוח וגו' (שם כ"ב). הווחה צ"ח הקצרות יחמר: מר אצבה וגו', אהפל אל כמות
הוחסיס, אקרח חתן והטולגוז אהפלה אל המשיס (Ferner's) של הקדוסיס צבוע
שמוח וגו' (שם כ"ג) הווחה עיר גדולה יעווד וילוט פוי צתה ס"יס Penom אשר
יסיס הפרקי על שמו יעשה לצל יעווח צרוח אשו כידוע) ויאמר: מר אצבה וגו'. וחי הפלה אל
המימיס חלה, אל הוקומוח והעריס, מרעה העדריס, צתי צרכה ושוע, מייס ארץ
ועמיס, ארץ הטהורה, הרוח הטהור, הירח הכובז המעי, השמש אור ימי צחלתיס,
כל עם חלמי הכבוד, העס הקדוש הטהור והגדול. צבוע שמוח וגו' (שם כ"ה). וכן
הווחה יס, נחליס או ענינוח צחרות וכל מקוה מייס יצרך: יפרוום כבוד אורומה וישעחו
העלה וחצח חפתי לפני צה ארווחיור, מר אצבה וגו' וחי חפתי לך ועיין קדוש,
צרכה צכה ווקור הטוב והטעי, צבוע שמוח וגו' (שם ס"ז). הפרשה הזוח ושלמעלה
צרכה הריסי הנה עקור המשי: צפרק הווחה. על הריסי על הגזעות על הימיס ועל
הסרות וגו' אומר צרוך עושה ועשה צחלתיס, ר"ח הווחה חת היס הגדול אומר צרוך
שעה חת היס הגדול. ועעס הצרכה צעור קדושה הריסי ומיסי, והאחרוניס החו'
והפוקסיס לח הערו חת ווקור הצרכה הזוח. ע"כ חלקו חס חייב לצרך על כל הגהרות
או רק על ארבעת ראשי הכהר היולח וגון העין ע"ש, גם נלחו להצין ומפי מיה קצע
ר"י על היס הגדול צרכה צפ"ע, וצחוחת גם צפ"ס ק"ז הי"ל צסדר הצרכות של לורוחסטר
חוכר היס צלשון יחיד, כי חין יס חלח חחד (רש"י צחלתיס ח' י') וחלקיו הרביסי
נכלליס צמוות נהרות נחליס ואמניס וכי' שוכר שם, ולפ"ז קצע ר"י רק לקדושה מיסי
צרכה ע"ע שמו חלל הפרקיס כ"ל. וכן היה מלווה הפרקי לצרך צקלי"ת השפרניס
וצחוקן שער הראש. וז"ל צפ"ע חו"ה ס' ר"ס צרמ"ח צםס אהצורתיס כשנועל לפרינו
לח יעול חוחס כקרוץ ויחול צשמחל צקלי"ת וציוני צחלנצב וסיוני לוח דבה"א צשמחל
צדל"ה ציוני ע"כ, וכסדר הזה מוחס חלוור ג"כ צסדר הצרכות ס' חו"ז ח"ל: כשיעול
הלפריסיס יחיל ען הקלי"ת חל"כ חלצצ חל"כ הורה חח"כ חלמנצב וחח"כ חלגודל.
ולריך לחח סכין ויחוד חוקך כל לפורן לפני חלקיסי וצח"א יחמר: זה הפך אורומה
וגו'. השפריסיס הנחחסיס היו נקצריס (ע"ד דח"ל קובץ חקיד) צארץ יצעה אשר לח

עוד צה, או יגוללם בפתח נייר ויניחם על חבן קשה. או ישליכם צהחד החורים.
 ולריך לפנות קץ המפורן שכנגד חלק המפורן הנחתך ללד לפון ויאמר: תפלתו העלה
 לראש אורמו והעצב לפניו עתידתי קלה, בשוגע שמוחו וגו', ואח"כ יחוך צבקינ
 סטולו ותבנה (ע"ד המנהג שלנו לחתוך עדים ומאיה עץ צבקינ אחרי קליית המפרים
 משום שחמרו וחי קץ ביה מידי ליה לן צה) קניצ האבן או החור ששטה מרי"ם רחוקים
 ז'מן חלבוץ ויאמר: זה הפץ אורמו וגו', אהל העוף המצבק חץ עו"ש (Aschozsch)
 ח"ך החפלה ח"ך חקרה ובשנת חקרה ואהלל חוחד קלה, ואח"כ ישלך ג' פעמים
 עפר על המפרים הנקללים, והעפר לריך שיקח אוחו מחוץ המרי"ם אשר הפך ויאמר:
 אהל זרוש העבור הכביר. הליך והנאור מאור אורמו, הניי כח! חכך אוחו ואהללה
 עס כבדו, חבקש רלמו וכדרי אלסס לו, בשוגע שמוחו וגו'. וכן בחתיכת השער נהגו
 כל הדינים והכרכות כנוו בקלון המפרים, כי גם השער כמו המפרים הם חלק צלתי
 עמוד מהגוף (עס עס)

הפרכי החפלה שלש פעמים ציוס: תפלת השחרים בנץ החמה, המוסף בצלות היום,
 ותפלת המנהג בשעה ג' אחר חלות, והכחן החפלה לפני האש, וחתה תפלת השחר:
 חכך ואהלל את גלך אורמו, שופע לדיך, נורח הוד, יודע כל, הפועל הכל, חזון
 האדומים, חלך המלכים, הצורח והמכלכל את כל היורים ויס יום. חלך גדול וגבור,
 רחום מרחש ומקדם, משפיע ורב חסד, אל חסס ועבור, המכלכל והמפרנס כל היקום.
 חלכי לךק מלכותך ומלכות כל עולמים. אורמו אל הכבוד הרב הדר השמש ורוב גדלו
 והמארתו, לכל ימוש לעולם המופיע הוד כבדו לרוח אורח. ער חככה וגו' (כחן פונה
 המחפלה בפניו אל השמש ואומר כבודך ראש: חלכה פניך אורמו (עושה ג' ספיעות
 לפניו ואומר ג' פעמים) נגדה נח לכל היקום (עושה ג' ספיעות לחהריו) אהל חשדירפן
 השמש, אהל כל החשדירפנים, הנפשים השורחות, חורך הזמן הכבד. (ובעלות השחר
 יאמר) הוד חלך לעהר את לבדי, החזיקה ידי לעועים עובים קדושים (ג' פעמים).
 ובחלות היום מוסף: מי יחני כמו האור הזה רם ונשח צמרוס (ג' פעמים) בשוגע
 שמוחו וגו'. ובשעה שלישית אחר חלות היום מוסף להחפלה: אהל שובן שדיר כבודך,
 העלני חלך עס לצ חדש ורוח נכון צבקינ (ג"ס) מהולל חקרה השמש אשר לא ימות
 לעולם המופיע הוד כבדו לרוח אורח (בלחש) אורמו חלך הכבוד, צורח רבדו חשים,
 יהיו נח כלס קדושים ומאורשים חכך! עהרני וחערה, כי כל חוקי הנביאים הקדושים
 והעבורים קדוים בני ובלצני לעשותם צהנה ובלדקה! חלון כן יהי רלון מהיחם והלאה
 (בקול רם) זה הפץ אורמו וגו' (עס ז'). ואסור היה להפרכי לדבר בשעה החפלה
 ובשעה החכילה (Bage) וקראת חכילה החאת הפה בשס, פה צג"ד דיחל ח': ע"ד
 חורים חין משיחין כעבודה, וצברוך בשס מוגוש עפי"ר רב חאי גחון, שחמוגושין בשעה
 כעודתם שוחקין וחין מוליחין דבר צפיהם אהל מוליחין קול שחינו ומחךד צנעיוות והעניעות
 בצלן עכ"ל) ובשעה הרחילה ובניה הכסא רק צרמיה (yadi). וכן העלוה לנהגו ולקרוח
 חויד צפסרי חשעקטה, החיוב להחפלה חויד, להחורות על חחוחותיו ועל חחוחות העס-
 קודים החפלה. וכן חקר לורוחסחר לענות נפשו צלוס. וכן היה נהוג צין הפרכים נחית
 המעשר. וכן צרכה הכהן על שחיעת הצפיה לאמר: יהיה לרלון לפני החשדירפן Bahman
 ואורמו, ברלון חלך העולם אלהי הכבוד אהל העהר חני זוכח חוחד כי כן לויח
 (בקול רם) זה הפץ אורמו וגו'. הכהן שוחע את הצהנה ומניח ידו עליה עד שתלח
 נשעה, אח"כ ירחץ ידיו ומניחם אלל הצהנה את תפלתו זה הפץ אורמו וגו' (עס ס"ג).
 חיהא צחנה דצי חליהו רצה פ"ע: חין לך חשה כפרה צנשים אהל חשה שחיא
 עושה רלון צעלה, וציח העחור הזה החכס כ"י רייפמאן רר"ו ונעצרהו ונשפחהו שחוא
 מחור יקר מפניכים המחשר והמלליה שלות הבית ע"ש. ויחכן כי כונו שוחחר הפפר
 הזה קרא ושהו והנה צפסרי חכניו היונים כמו שחעיר עס כן קבל משי רחיה או שמועה
 גם המחור הזה חוספרי הפרכים הקדמונים, כי כן וודעו לו החברים עובדי האש שהחכרים
 צפ"ח חונן אחר כמו שחעיר עס ח"ל. והנה לוח לורוחסחר את האשה, כי צבוקר
 צבוקר אחרי אשר העלה ידיו וחורה חלזיה צחלי הקדוש חחיוצ חאהה לפני צעלה
 וזרועותיה על החזה והחורר חליו חחפלה חשע פעמים: מה רלוך חיש וחעשה, מה
 הפץ צעלי וחשעל! ואח"כ חקו לו חמן וחמן לעבודה. חחשקרה ע"ו מרשחן חרכ"ז.
 שלמה ראבין.

דברי הברית והשלום. Von Joseph Köny.

אשר נכרתו בין ראש הקראים הישיש וזהו יוסף לעבאנאוויטש חכם עדת צעלי
וקרא צעיר האליץ וזיני ושה יוסף הלוי.

ז"ה, גראסקאישט עש"ק אחני — קדושים ח"כ"ו לנוקסרס. 27. אפריל 1866.

שלום שלום לרחוק ונעוני וקרוז ללצצי, לפכיו יקראו אזי אזי לרנב
ישראל ופרשו, כאוון לעדתו וכל קדושו, ה"ה. החכם השלם זכאונם וזחורה,
נורה דרך לזבי מקרא, כבוד וזה יוסף לעבאנאוויטש כ"ה אז לקהל עדת הקראים
צעיר האליץ הנעוערם יל"ו!

נחוק כותלי ונחבך היקר ון ח' ל' ת"ז ונ"ל הוא 8. אפריל לנוקסרס
— אשר למצונוניו ל' טעונוי — ראיתי בך תמהתי שלא קבלת מחצתי הקטנה

אשכנזית אשר שלחתי לך זה ימים או עשור ע"י השלטן וקראתה צעם
"Festgabe", כי חצתיה לכבוד יום כלולת בתך, וקיימתי לנווא חן צעידך
הזדל; לכן אסוף לטנות לך אותה היום שנית ואם הנאל תנאל זה איה
והדצרים אשר תסכים עמי אז ישנח לזי כי על כן בתצחיה למיודעי הרחוקים
כי ירחק וחס הדרך לצוא אל הנשחה אשר נעשיתי לזתי הכלה ח'; האלף וזקר
אשחט להם והם רחוקים ונמי! אז אונחתי אעשה להם נענעונים מעל חשוים
ונועל ואחן להם ויאכלו ון השלחן אשר לפני ה'. — ועתה אם דל הנשחה
אשר הבינתי לפניהם וכזאי מהול צוים ווי רפס וטיע, אונחתי הלא ארת עקר
ענחתי ואוהצי — ונחוכם הלא חתה אדוני אשר אשיך צראש שלחתי — כלם
אחוצים כלם אורחים לזיקים וישרים אשר ירביעו זהה כאשר יד צעל הצית, ודי
הכהם ונגעת.

חולם אם הנאל תנאל זנחצתי עדות דבר אשר לא כרת של חורה, לא
אל השקלמי זאונת איש כנווך כי רצה היא, אכן צערך פחותי דעת כוונתי, לא
חח חרצך חרצ הנקרת אל חניף עליה ותחללם, כי לא חובל עאת אונחתי.

אכן כאשר קטנה נעשי לדעת דעתך ודעת חכמיכם זאונתיות ונל"פך אשר
הזכרתי זנחצתי הקטנה אצקשך: אל נאל תשים ידך לנוו פה ותחרש כחל
נאלמה וכאלם לא יפתח פיו ונשתנותי נצוכו לאונר: העקר נחלו אצותינו לנו
ולצנינו עד עולם ח"ו זאונרם אונתיות ונל"פך הכפולות נופים אונרם ואינם וסיני
ובנחאונרם (סנהדרין ב"א ז'). ציוני עזרא צררו להם בתצ חשורית ודכתיב וכתב
הכשתוון (עזרא ד' ז') בתצ הרשויה להשתנות, או וסיני הם כנחאונר רב חקדח
(ווגיבה ז' ז') ו"ם וסנ"ך סבלותם צנכ היו עוונקים ותהיינה ח"ב שתי השללות
הנ"ל עולות צקנה אחת ועולות כאשה אל אחותה: אם הלמות חתונות זכתצ
חשורית אז גם האונתיות הכפולות וסיני ווי"ם וסנ"ך סבלותם צנכ היו עוונדים
ואם בתצ הלמות היה זכתצ חשרת אשר חין לה אונתיות ונל"פך כפולות ורק
ציוני עזרא צררו להם בתצ חשורית, אז ונל"פך נופים אונרם ואין זלמות
ונעשה ניסים. (עיין נחור עיינים פ' כ"ח) ונל"פך ח"ב חשורית ונל"פך ח"ב חשורית
אונם יש דעת טלישיה צירושלנוי ואלו הם דצרוי: ונ"ד צננך (היא כתצ
סונורוית) ככתצו הלמות אז עי"ן (אשר זכתצם עבול חלול כזה ס) ונעשה
ניסים, ונ"ד זאשורית ככתצו, הסנ"ך ונעשה ניסים; ונחה ונה שלא זכר
הירושלני גם הנ"ם (ס) ויטבחהו, כראה כנועה לדעת האונרם ונל"פך נופים

הקטנות) ואל תחנה בכל זה כי ככל החליטו הלוותיות הקטנות לא לצד צבוג
 צבלי דעת כי אף צבוגד להורות לצבי ישחלב ונונו דין ונשפט כשטר כהגו
 לכתוב צל החילון וההנחה היצות כו"ו צבובכ"ו בלצ"ו חנוורת יד"ד אלהי"ו
 יד"ד (טור י"ד הל' ונזזה ס' רפ"ח) וכמו שאמרנו אך חלק (פקדים ה' א') א"ך
 בחילוף א"ח"ס צב"ע גי"ף ד"כז הוא ח"ך, יטה יטה בחילוף א"ת צ"ט ונחל ונחל
 (סנהדרין כ"ז א') וכדומה, ולא צידך ונספרינו ותהפש ותחלל.

ועתה אדוני נלכה ונשוחה ביום נתן חרות: אשר צטה הזאת כוונס
 כוונס ונוחרת השנת צראשית קג' ה' לכו ולכס והיכו לעס אחד; וה' אחד יוסף
 לך חיים טובים כיוני נעורים, ונראה פני החושים והאורים. ונוני וויקרך
 ונכצדך.

Boetisches von Simon Bachter.

ביום הולדתו (כ' שבט תרמ"ה יום וולדת לי נ"צ טהה).

למה זה אשאל לי ארץ ימים,
 בעת אראה כי גם רשעים יאריכו;
 בבתיהם שלום, כחמר יפריחו
 ועני וגם חסר במשכן התמים?
 בעשרם יתחילו רודפי האשמים
 אל כל אשר יפנו שם גם יצליחו
 ישבי בשערים בעשרם ושיחו
 ובשפל ישבו חכמים מחכמים?
 אך דומי בפשי! לא בארץ ישלם
 מעשה הצדק ומעשה הרשע;
 לנו תהלוכות שדי נעלמים —
 חיי האדם מצבים כפסלם,
 אשרי מתהלך בם חף מפשע
 נחלתו יירש בעת קץ עולמים.

פ לנו מ פ ו ב ל ו

(טיהה צין הלמודי לנותחמד צריכס יחד ינסיס אחדים לפניי הו הפסח על דצר
 הקווח הננטון צחיס על קיטור.)

החלמודי: הלא תבוא חיים לשער השמים!

מחסיד בזה אלהים ישמרנו —

גם אנחנו נשמור הפסח בהלכתו,

גם אנחנו נעשהו כמשפטו וחקתו

הפסח הוא המזבח
 והוא המזבח

אך פּוֹצֵאת לֹא נִמְצָא כְּבֹל סִפְרֵי מוֹרִינוּ.
 הַחַיִּים שֶׁל אִשׁ נִפְלוּ לָנוּ לַחֲלֹק
 אֲשֶׁר יִשְׁתַּנּוּ הַקָּמַח נֶקַּל לָבֶן כְּשֶׁלֶג
 וְאַתָּה תֹאכַל מִצֹּת שְׁחֹרוֹת כְּפִיחַ
 יֵעַן לֹא תִדַּע, מִי שֵׁם הַמְּשֻׁנִים?

וְזֹאת נִפְלְאָת בְּעֵינֶיךָ — זְכוּתִי מְרַבֵּין;
 אִם יִגְרַם כְּחֻצֵין בֵּין שְׁנֵי הַלְּבִיבָה,
 אִזּוֹ אֲשִׁיר פִּי שְׁנַיִם הַשִּׁירָה הַחֲבִיבָה:
 "הַלִּילָה הַזֶּה פְּלָנוּ מִסְּפִין!"

צֶדֶק דְּבַרְתָּ, אֲךָ גַּם לֹא אֶתְפַּלֵּא
 אִם חֲסִיד הַמְּשֻׁנִים יִשְׁכַּב עַל נִקְלָה
 עִם אַחַת הַשְּׁפָחוֹת אֲשֶׁר בְּבֵית הַרְחִים
 לָקִים מִהַשְּׁנָאִמֵר בִּיצִיאַת מִצְרַיִם;
 "עַד בְּכוֹר הַשְּׁפָחָה אֲשֶׁר אַחֲרֵי הַרְחִים."

דֵּן הָאוֹהֵב וְהַקּוֹל.

(Nach dem Deutschen von Dr. Fall.)

עַל גְּדוֹת הָאֲנָם שֵׁם בְּאָחוּ
 דֵּן יִשָּׁב וְכָל קִרְבֵּיו נֶאֱנָחוּ
 יִצְפְּצְפוּ סִים וְעָגוּר בְּקוֹל קִינָה
 פְּנִינָה! — עֵנִי נָא!
 וְכֵן יַעֲנֶה מִמְּצוּלָה הַקּוֹל.

עַל-גְּדוֹת הָאֲנָם שֵׁם בְּאָחוּ
 דֵּן יִשָּׁב וְעֵינָיו מִהַ כָּבוּ
 מִמְּצוּלָה יִשְׁתַּרַע קוֹל תַּחְנָה:
 פְּנִינָה! — עֵנִי נָא!
 וְכֵן יִשָּׁב בְּרוּחַ סַעַר הַקּוֹל.

עַל גְּדוֹת הָאֲנָם שֵׁם עָלֵי פֶלֶג
 דֵּן יִשָּׁב וְלַחֲוִיו כְּשֶׁלֶג —
 לֹא תִהְיֶה עוֹד עֵינָיו הַעֲדִינָה
 פְּנִינָה! — עֵנִי נָא!
 וְכֵן יִלִּיל מִתַּחַת הַקּוֹל.

* חוּשָׁה וַיְכִי קוּשָׁה וַנּוּ חוּל (כְּמוֹנֵן ק"ב ע"ה) קוּשָׁה, סֶלֶס, סוּבִין, נוּרְסִין, קִיבוּרָה וְהַסְּקוּלָה וְכוּלֵן סוּבִין, קְלִיַע.

הַקְּרָאִי רַעִי, אֲבוֹאָה
 אֲגַרְשׁ מִלְּכָבִי הַמְּשׁוֹאָה
 וְלוֹ אֶהְיֶה בְּתַבֵּל לְשִׁנְיָה
 פְּנִינָה — רַאִי נָא!
 תִּבְעֶרָה בְּעַמּוּתִי כְּשֹׁאֵל. —
 עַל גְּדוֹת הָאֲנָם שֵׁם בּוֹדְדָה
 בַּת נֹעַם בְּצֵל צִלְמוֹן צוֹעֵדָה
 אוֹיָה לִי, אוֹיָה! אֵיךְ חֲמִינָה:

פְּנִינָה! רַעִי נָא!
 דָּן טָמוֹן בְּמַצוּלָה בְּחוּל. —

Poetisches von Dr. Josef Bergel.

ל ח ר פ .

תרום הארץ ועליוה נשאלת
 ידום כל עוף השמים;
 תרום רועה ורעותיה
 והרועה בין המשפטים;
 ובגנת חמד נמעת
 אפס כל שושן ופרח;
 אין כל רק שלג וקרח,
 התבין אם שירי מנעתי?
 אך באמרי פי מאוד נבהלתי
 נמרתני בדבר שפטים;
 הטוב והרע לו שקלתי
 אבל יחד ישאו במאזנים,
 האמה צדק? חלילה!
 גם לחרף אורו וצלו,
 גם לו תפארתו וכלילו,
 גם לו יאתה הוד ותהלה;
 כל ימי קיץ ועת הקציר
 יחיש כל איש מעבודתו,
 גם בעת דודים, עת הנציר,
 לא נחה ושקמה גיעתו,
 פרי מעלליו יאסוף ויעבורו
 דגן וחטה ימלאו אסמיו,
 תירוש ויין כל יקביו,
 עד יבוא הקרח ויגבור.

גם אתה ממני שאלת
 נפלאות מעשיך אשירתה
 שפע וברכה אצלת
 במשל ומליצה אחכירה,
 אהה! נאלמתי, פי לא אפתח;
 טוב ממך לא אוכל ספר,
 והרעות לא אוכל שפר,
 לכן בזמרותי אל תבטח,
 מיום דרכה כף רגליך
 על הררי ועמקי הארץ,
 רק שואה תמשוך אחרוך,
 כוא יבוא עמד הקרץ,
 על צעדיך אמלל כל חייך,
 יבש כל צמח האדמה,
 תסובבך שממה ושממה,
 הלך אתך ואובילה שי,
 רוח אפך סופה וסערה,
 מי יעמוד לפני קרתו?
 כפור ושלג על אברתו,
 מהרונדך יגוס כל גבור,
 איש ואשה זקן ונער,
 בהמות שדה וחיתו יער,
 דמתה הארץ לקבר.

מחונן, הקרח כי יסער
 ניוס האדם לחדריו,
 יסוב התגור, כי יבער,
 יגיל וישמח עם מיודעיו,
 הקיץ יפריד גם אוהבים;
 כל איש יצא לעבודתו,
 אך החרף, בסערת חמתו,
 יחד גם רחוקים גם קרובים.

כמעט יראו פני חרף,
 שדה גן וכרם שאו,
 עמל וכעס פנו ערף,
 ותחתם אכול ושתה גאו,
 פרי עבודתו ישמח גבר
 יאכלהו באחוזות מרעים,
 מוכי לב, שמחים ושבעים,
 ואל ידאג, כי די השבר.

ע ל ח ב ו ס י י ז .

ישכח הוננו גם עישרו,
 כפלים ימצא אשורו,
 אם יולו לשכרו ויינו.

מנו ילמד וכל גבר,
 מני רחוק כל שבר,
 אף כי סחכות שמלתי.

דלים ורעים פנים חתה
 חכליל מייץ עיניו חתה
 ועוד בי רוחו ונשמתי

חבקני גא רעיתי!
 שתי, שתי, גם את יפתי!
 גרוה דודים ויין!

מה לי כל חמדת תכל,
 מה לי כנור ונכל,
 אם דודים ותירוש אין?

מי זה יצחק לדברי?
 מי זה ילעג לאמרי?
 שום אנשים עליו כפי!

אנשים רקים ופוחזים,
 נבערים, כמילים וחוזים!
 כל יקרו לחרות אפי —

ואמנם, האמת — הגדתי,
 אשר בלבי — לא — כחדתי,
 כבד — פה — וערל — שפתיים,

אגביה — עוף, כמני רשף,
 אגביה — עד — כוכבי נשף,
 אגביה — עוף — לשמים —

יוסף בערנעל הרופא.

היין לחכי מה ינעם,
 טוב מכל אכל לי ימעם,
 מה אערוך לו ומה אשוה?

פתי האיש כי יפתח,
 לבבו ורק מים ישתה,
 ממנו צמאו ירוה.

יחי לעד אבינו נתח בזה
 רק דם ענביתן כהה סגור
 יתן לאיש גבורתו, בזה

יין כליהם במעיו, בזה
 נקם גם ישוב לצרות, בזה
 יעזו גם איש בהותו, בזה

בוקר אקום משנתי
 שום כל אישים דברתי,
 אהה! תדבק לחכי לשוני;

אור שמשני עוד לא בוקע,
 ואנוכי עוף ויגע
 אעזוב ביתי ומעוני.

כמעט צמאי רותי,
 יין ושכר שתיתי,
 חיש לאיש אחר נהפכתי.

ברכים כושלות חדלו,
 כחי ועצמי גדלו,
 ורפיון ידי שכחתי,

איש אל ירך לבבו
 אם אבד כספו וחבבו,
 רק בכוס יתן עינו וחסדו

בְּקֶר בְּאַרְצֵן סִיפִסְעֵן בְּאַבִּיב .

Von Jac. G. Löw, Muster-Hauptschullehrer.

(חתימה) וּבִאֲבֹן תִּקְלַע מִחוּדָן בְּחַתְּקֵלַע

תִּזְנַק לִפִּי חִפְצָה יֵעֲלֶה הַסֵּלַע

מִשֵּׁן אֶל שֵׁן עַד רֹאשׁ כֶּסֶם הַסֵּפֶר;

וּבְאֹר מְזֻרִים עָבִי נִשְׁפָּה פֹלַח

תְּאִיר שֵׁם עֵץ הַזָּאֵב כְּאִשֶׁר בּוֹרַח

לִפְנֵי רוּדְפוֹ בְּמַחֲשֵׁךְ סִבְכֵי הַיַּעַר .

פְּלָאִים הַגִּשְׁאִים אֱלֹהֵי יִתְאַחֲדוּ

בְּהָרִים הַנִּבְכֹּהִים אִשֶׁר עָמְדוּ

עַד לֹא יֵשֵׁב פֹּה אִישׁ וְלֹא נִרְאָה חֶרֶב .

בָּהֶם אֱלֹהִים כְּרוֹב גְּדֻלָּה עֲשִׂיתָ

מִזְבַּח אֲבָנִים לְךָ לְהֵם צִוִּיתָ : צִוּוּן

קִפְרוּ לִפְנֵי בּוֹקֵר וְעֶרֶב .

וְעַתָּה לְמִרְאָה נוֹגֶה שֶׁמֶשׁ עֲתָה

הַדְרֵךְ יֵה עַל הַהָרִים נִתְּתָם

הַדְרֵךְ וְנַעֲמִימוֹת מִיָּנֶה בְּקוֹדֶשׁ

מֵאֹר הַשֶּׁמֶשׁ הַהָרִים הַבְּרוּקִי

הוֹדֵם , אֲוִצֵר כֹּל חֲמֻדָה הַחִיקוּ

נִגְהָם נוֹגֶה הַסֵּפֶר בְּחֻצֵי הַחוּדָשׁ .

וְאֵל אֶחָד הַכְּפָרִים עֵינֵי אֲשִׁימָה

הוּי בֵּין הַהָרִים קוֹל בְּכִי אֲרִימָה

כִּי אֲמִי הַתְּמִימָה שֵׁם מַצָּאָה קִבְרִי ;

וְמָה עוֹד נִפְשִׁי ! לְקִבְרִים תְּמוּסִי !

הַפִּיפִי דְּבָרִים , אֵלֵי לְבָנוֹת יוֹסִי !

לְאֲמִי וְאֶחֻזֹּתֵי הַנְּעִימָה יֵלִיל שִׁבְרִי

בְּאַבִּיב חִיִּיכֵן נִקְטַפְתֶּן מִמּוֹת

לְעֹלוֹת לְאַלְהֵיכֵן בְּצִלּוֹ לְשִׁבְתִּי

הוּי נִקְטַפְתֶּן וְעֹבְדֶתֶן אֶת הַחַיִּים .

אֲמִי וְאֶחֻזֹּתֵי אֶתְנֶה בְּנוֹת חֵיל

עוֹד אֲרֹאֲבֵן בְּמִקּוֹם אֵין לֵיל

בְּאֹר שִׁבְעַתִּים בְּשֵׁמי הַשָּׁמַיִם !

מִבֵּין הַקְּבָרִים עֵין שׁוּחֵי עֹבֶרֶת
וְאֵל כְּתֵי הָעָרִים רוּחֵי חוֹדֶרֶת
בֵּין כְּבָאִים פְּנֵי הַנְּבָאִים לֵיד כָּל נְבֵעָה^(א)
בְּצֵל פְּאֹרוֹת קִירֵיהֶם בְּשִׁלֵּג יוֹפִיעוּ
וְעַל קוֹדוֹת גְּגִיהֶם הַלְּבָנִים יִשְׁפִיעוּ
עוֹרְקוּ בַפְּשֵׁי נַחַת עַל אַחַת שֶׁבַע.

עָרִים קַטְנוֹת שְׂאֲנָנוֹת לְמִרְאֵה הַדָּר
הַדָּרִים, נִבְנְנוּ הַכְּפָרִים לְפִי סֶדֶר
נִמְשׁוּשִׁים כְּעֶדֶר בְּהֵר וְכֵר רַחֲב יָדַיִם.
בְּנֵי אֲמוֹנוֹת שׁוֹנוֹת בְּהֵן יִשְׁכּוֹנוּ
בְּכֵר עֲמִיתוֹ, בְּנֵי כְרִיתוֹ יַחֲוֹנוּ
וְכִלְמוּ יִקְרְאוּ לְמוֹ בְּנֵי אֵל חַיִּים.^(א)

שָׁפָה הַעוֹשִׂים בְּמִלְאָכָה יִשְׁכּוֹנוּ
וְזָרַע בְּאֲדָמָה לְבָרְכָה יִצְפוּנוּ^(א)
שׁוֹשְׁנִים בְּנִימֵי יָדָם שׁוֹתְלֹת
וְלֹא פֶעַם אֹהֲבֵי דַעַת שֵׁם יִשְׁכּוּ
בְּטוֹב טַעַם וְשָׁפָה מוֹפֵעַת כְּתָבוֹ
אֲמַרְי שֶׁפֶר עָלַי סֶפֶר לְתוֹעֵלַת.

הַמָּה הַזְּמִמָּה עַל כִּנְיָ שִׁירָה עֲפוּ
כִי מִרְאֵה כְּהִירָה וְאֲדִירָה שִׁזְפוּ
כְּאֲשֶׁר עֵינַי רָאוּ כֵן הַתְּפִלָּאוּ —
לְמִרְאֵה הַתְּפִאָרָה נִפְשָׁם הִרְגִּינוּ
לְשִׁיר שִׁיר שְׁפָרָה רוּחָם וְהִינוּ
עַל הַהֵרָה נִם חֲפָשׁוּ יִצְאוּ.

חֲפָשִׁי חֲפָשִׁי יִצְאוּ מִבֵּית כָּלֵא
מֵעֲמֻקֵי חֵלֶד לְעָרֵי מִקְלַט אֵלֶּה
אֲשֶׁר בָּנָה אֱלֹהִים אֵלֵי רוּחַ גְּבֵר
בְּעֵלָה לְרֹאשׁ הָרִים קְרוֹב לְשָׁמַיִם
קַל גִּשְׁפָּרוֹ לְנִפְשׁוֹ הַנְּחַשְׁתִּים
וְלְשָׁמַי הַחֲרוּת וְעַל יִשָּׂא אֲבָרָה.

חֲרוּת, חֲרוּת — עַל הָהָרִים יוֹשֶׁבֶת
וְאֵל הַעֲמֻקִּים מִבֵּית בְּעֵינָה שְׁלֵהֶבֶת

בַּנְּפֶשֶׁה אִישׁ יְהִי תִקְדּוֹ לְכָל עִיר וְסֻלָּדָהּ
תַּבְּשִׁים וְתִקְשִׁיב וְתֵאבֶה חַיִּשׁ לְדַרְתּוֹ

מִמְרוֹם שְׁבִתָּהּ לְאַרְצָה הַנְּחֻמָּה
שָׁם יוֹשֵׁב לִכְפֹּא פְרֹאנֵץ יוֹסֵף מֶלֶךְ

אִי לְזֹאת אֵין חֲמֵדָה בְּחֻמְדַת אֶרְצֵנוּ
בְּכָל גְּבוּלוֹת וְאַרְצוֹת מִלְּפָנֵינוּ נְשִׂיאָנוּ*

הֵן קִטְנָה אֶרְצֵנוּ וְהִיא כְּלִילַת יוֹפִי!
הִנֵּה פְלִאִיהַ עֵמֶק וְהֵר יִכְתִּירוּ

וְהֵם לְנֶגֶד עֵינַי בְּלִי סִתְרָה הַזְּהִירוּ
נְחֻמָּהִים לְמִרְאָה אֵין בָּהֶם כָּל הוֹפִי

וּמְרוֹב גֵּיל מַחְרִישׁ מִשְׁחָאָה עֲמֻדַתִּי
שְׁבֵת בְּצֵל הַשֶּׁבַע הַלֵּז חֲמֻדַתִּי

עַד אָבוֹא אֶל חֲצֵרוֹת אֱלֹהִים סֵלָה
כִּי פֹה יִשְׁעַם אִישׁ צוּף גְּעִימוֹת לְשׁוֹבַע

לֹא יִרְבֵּץ בֵּין שְׂדֵיָה וּרְאָה רֹבַע
מִמִּסְפַּר פְּלִאִיהַ כְּאוֹר יְהִי יְהִלָּה!

וּפְנֵי הַשֶּׁבַע הִיתָה בִּי שׁוֹדְרַת
רִיחַ הָאֵלֶּה בְּקוֹדֶשׁ נְאֻדַת

רִיחַ שְׁבֵת מְרוֹמִים רוּחַ מְנוּחָה
שְׁבֵת הִיא שְׁבֵת לְאֻדוֹן הַחַיִּים*

תִּשְׂאֵה אוֹתִי רוּחַ הַשָּׁמַיִם
וְאַרְאָה אֱלֹהִים מְהִלֵּל וְרֹב כַּח!

(1) ח'ל' כמו יוחל ח' מ' ל' קינה, ולדעת וידינו הסכם הפולין הגדול מהר"ם טעפון כ"י
גם צחיב ג' כ"ב השומים ח'ל' גיל פרושו כן; ח'דער קלעגליכען פרייע ודפ"ח, רחם
ח'זר ח'על יע 89 לשנה דין. (2) ח'ין זלח העלנה כי ירבו מאלוד הערים צלרן טיפספן, וחם
יעל ח'ש לרלש גבעה כשלה יחלה סלרן מללה ערים כעלר' ללן כפלוח פל פני השיה. (3) גם
ציוניו חלה לא גברה חסנה בן ח'ם לרעשו כ"ב על הדעות הכוזות סהן מורעה מזון קדם
כדי טחסור גם צלרן טיפספן המחלה העפידם בצב יושניה וישכחו להפדיל בן בן צביה לשחיו
בן צריח, לכן יתנו פרד סם עירחל ללחלת וישלחו מיני גדין. (4) יושני חרן טיפספן חכמי הם
ציוני חריש וקלר, החח אשר ציוני קרה וכסור חרטים בעלי חמנות טונות הם, וח'ין סם ציה
אשר ח'ין בן וקציב לו ונחולל סתמים על כל גרוסיו. (5) סן יחשילי הקורח סלל ילחתי משרוי
מלרן מולדתי ונגנולוחתי והללה לא צלתי, אבעיה לו כי רלחתי רוב חלנות מלכבו וגם קלחתי
בקפרי ומחקרי חרן ושגילי עולם, ולח מלחתי זולת עירחל עמחו רב סועי כטיפספן בכל חלנות
הקיסר. (6) למחכה יום השנה כפחתי השיקה חולח.

ה ה ת ו ב ה

Nach d. Deutschen des Herzberg-Bräutels „Heirathen“ v. M. Druffein.

(חתימה) היום יום השישי לעת הלהרים! *שבת*

אל אם הדרך, בראש שני הדרכים המזינים קדומה ולפניה, עומד בית גדול ורחב ידים, ושעריו פתוחים ושני עזריו — הוא מלון אורחים. חשבי הצית יוהרו ויחישו מועיל כפיהם, איש את רעהו יעזרו; זה יעלטה בנטלטה על פני רלפת הצית לנער הגלל עדחומן, זה יפין חול ארנודם אלל הפנות אשר הצאטו נוקו ונסחי ונאות הנשמך עליהן. זה ינרוט ונורת נחושח קלל צח שעת הקנים האחוזה בקמון הצית צרתוק ויורדת ונעה, למען היות לה צדק, זה יעלה כרותיה. זה יבקה השלחנות ציריעות משחים לחורות, וזה הבקאות צבורות ונאדומים. ילדי הצית ירחו מניהם לטוהר, שער ראשם יעשו קולות חלהלים, ויסירו ונעליהם את הכחנות אשר זהונתן זעת צשרם, וילעשו לבנות. ומפוא הוכן לבקר אשר צרפחים, וחלוח לחם יוונים עירך על השלחן למחלל צני חדם. כקק הנמלא צארנו שלחן השתיה [שאקטישע] אשר נקוד חור צדלחו לנעמן ישלכו חל חוכו שקלי כקק אשר ילקחו מיד צני ככה הצאים לשחות יום יום, הוקר וננכו טרם יתקדש יום השעיני, ועל יום השצות נחנה הונשרה על שכס שפחה אשר לה וצני ישראל היא. — אורחת עצרים וכנעניהם העוצרים מעיר לעיר לערוצ מערבס, ינאו חנה, לשבות את יום השצת, וככל רגע ורגע יצוה עוצרי דרך חדשים הונוים הונוים אל הצית הזה, עד כי יהום ונאדם רצ אשר יקצו ויצוהו צו, ובאשר יצרו חדרי ונשכבו ונחילו את המון אנשים אשר יקצו לשבות ולנוח צו, והרלפת כלה תקלר מהשתרע עליהם כל האורחים, אז הרבה אנשים ישכצון צין השפתים החמור והכירים, וגם צחלר החילונה כובח פתח הצית ירפדו קש ותצן לנשככס וישכצון צנחוחה שאננה, עד כי יפנה היום! —

על יד השער, אשר עוצרי דרך יצוהו צו, עומד צעל הצית ואשתו צלי ורגועה, אל הדרך ילאו עיניהם, ולבם כהולם פעם; צחרת נפש ירלו לקראת כל העגלה, אשר תצוה אורחים אל ציהם, ובאשר צפני אנשים הצאים יציעו, ישו צרוח ככאה על משורחם כובח ופתח הצית, ולבם הולך וקוער, לא ישאו פני כל איש ולא יתצון כל גצר הצא לחקות צלל קורותם, אשר צעת אחרת צלצ טוח קדמו מניהם. עגלת צו, ונורכצה מרקדה, התגלגלו כקופה אל החלר החילונה, קוחרים ועטירים צאו הציתה — וצעל הצית ואשתו, על משורחם יעמודו צבמש כנוכה ולבם כנווג והלום; האורחים יפיו כה וכה, איך קורח להם: „שלום צואכם“ ואין משומע אליהם: „צרוכים הצאים.“

על מה זה רוחם קרה והשקט לא יוכלו?
 כל רגע ורגע, כיום חנוים יעצור צעניהם; עוהים ונלפים —
 והיה, עגלה חרובה רחומה לטני סוקים לבנים נעתה מן הדרך לצוה חלרה, צעל הצית ואשתו צגויל והעדה ירלו לקחחתה; ובאשר ציום סופה וקערה, זום עקן וערפל, חזרה השמש חשלח כלפי אורה על פני האדמה חנוכה נגרו עצים יעצרו, ותקום הקערה לדמונה, כן החקרה פרשה עוהה מניהם על פני האוונלים האלה, וקערה לצס קוה לדמונה, פרלדיל וככה גרשון צאו הציתה, ופניהם מלאם זעה ואצק מן הדרך. צעל הצית דחק את אשתו.

היודעת אותה" שאל בקול דמונה — ותאמר: "לא"
 לדבריו כה אלה" חזרה בעל הצית אל השחר, והלך לי ופגיסין. טרם עצרו
 רבנים בעשרה, ספרה מראדלי לבעלת הצית את תולדותיה ואת קורות ימי חייה;
 ואת ציט תעמוד ושתחיה ותייטה לרעה וואין תזון, ואנה תעצור? וכאשר ספרה
 לה מעטת ונסקה ולדקת זכה, קשפי אהבה ירדו חדרי לבנה ובעינים ופיקוח ביל
 וששון הציעה על פני גרשון, צחור כחוד לערסא, העוונה כוכב פנים. —

"היכול ללמוד גמרא?" שאלה את צית
 "ללמוד וללמד בגאון ישראל." השיבה מראדלי בלב ככון בעונה —

בעל הצית זה בזה הרגע הציתה —
 ויאמר: צית יש לי, יפה פיה צרה כחונה, ובחולר זה עלך תוארס, חמנות
 בקפחם ובעד עיניה, וגם כסף יש לה כחורה הצחולות; וגם אכני לא ארחק
 אותה ערוונה וניתי, כי לא דל אכני ונהלביש את צתי לבעים רקונה בלחת
 ונצות ונרום עם הארץ, ולא עונה ידי ונהרצות ונהר וואין לאיש אשר יקח אותה
 לאשה; ראי, ה' ברבני יש לי כל, ארות קוסים, ונכללות לאן, וגם בקר
 צרפתיים, גרני אי נקי, וגם יקני לא רק הוא; ואם אשלה את צתי, לא אשלה
 אותה ריקס, העניק אפניק לה ואלאני, עגריני, מיקצי. צתי לא רלטה עוד להכשא
 לאיש, כי חכמה היא בעיניה [אויסגעקלערטע], אצל אי ואשתי צכינו למניה
 זה טבעים, והטענתו אותה באלתי טוים, ואחנול שתה ענאת צנפטה, ותצחר
 לטווע גרוליו לצוא צנוקות הצרית עם איש. היום טלחתי איש העירה,
 לבקש חתן בעצור צחתי וירלב, ועוד לא צא. "הצרתי להתחתן עמונה לתם את
 צך חתן לצתי?"

מראדלי עלתה על גפי ורועי ההללחה. רבנים אחדים עצרו, ומיריל
 ונרשון יושבים זה לבעות זו; האחד, יש צד דוים, עיינו ישיט לטעות צארץ, ומכליל
 הצות חכמה מנו, והשניה, חשב צמיס אובעים, על ואלה חשכון עגנה, ופגינו
 דענה בשקפות וצין טעורות עיניה, וגם היא לארץ חצוי. —
 היערה הזאת, יפת תואר היא, וחכמות לבנה חזיר פניה; צכמה נולדה
 וגדלה, וצלי נורה וננהל למדה את ידיה לחמוט עט, ואת אלצעותיה למשוך
 צטנת סופר; היא יודעת לקרוא ספר ולשון עם ארלה ונוולתה. כל אבר עובד
 חמנו, אשר לו ריב ונשפט על כל דבר פשע, על כל גניבה או עושק אשר
 נבעה לו בחוק עמו, ולפני טופטי העיר יקריב ונשפטו, צראשונה יצוא אל
 וירילב, והיא תחצו לנענו ונכחצ בקשתו להגישו לפני אלהים. וכי יכלו אברים
 צין איש לרעהו, יגישו את דברי ריבונם לפני וירילב, ותחי כוולץ [אדוואקאט]
 צינוס, את הדבר הקטון חשפוט היא, ואת הדבר הגדול חקריב לפני
 טופטי העיר. חכמות זאת חרע צעירי אציה ואמה, אצל מה יעשו? כי לא
 יכלו לננוע אותה וננה; נורים ונולודים לא חסמו אל ציתם ללמוד את צתם
 לשון וספר, ואת אשר היא יודעת, השוקתה וחפץ לבנה עשו לה כל
 זאת, ונבללה צרך י"ו את צית אציה, כי עיניה על הליכות הצית לופיות,
 אציה ואמה לא ידעו ונאונה מה חסם צצית, כי חס הלחם אשר יאכלו; היא
 תקום צעוד לילה, ותחן ונשפוט לבקר ולאן אשר צרפתיים; היא תעשה סדרים
 צצית אציה ותקחה וכל חלאת ונאוס, על כן יכירו אליו העון סוחרים ובעררים
 חדשים לבקרים לנלוח צו ונרובע ונפוט. וירעל לא חפלה לצוא בצרית הנשואין,

ודעמה, כי צעירה היא עוד ליונים, וציוס חתוכתה תופר ונוכה שנוחת לבנה, כל חופש ודורו יונקבו מנוכה, ותרכץ חמת נוסף הדלגות והתלחות אשר תמלאנה אותה צבית צעלה. יונים רצים מרתה ועלצה את רוח אצותיה על אשר לא שמועה בקולם להנשא לאיש, ובאשר דצרה אליה אונה בלחט לאוויר: עד ונחי תחילתי? הלא ונלאו יוניך חנוט עשרה שנה? צונסחרים בכתה, ולא ענתה על אחריה — אולם פחמים ילא הקלף על יוטצי ערי גאליגיא, כי דצר התלכות הניע: אשר ליונים עוד טעבה, לא יעצור איש ישראל לצוד צבית עם אשה, בלתי אם הפטה נתן לו ומשרי הלצה, אותה כשמועה צחולות גולי ליון, אלל כל פנה נר ייללו, פה אם על צנה צוכיה, כי רחמה טער זקנו החל לנחוח, ועוד לא לקח אשה לראות עונה חיים, פה, אב נר לורח על צחו באת ציונים, ואיש לא ידעה; גם אצות וירעל צקת טער יעוערו, האם, הורידה כחל דמועה לפניה, והאז, פעם החתן אליה, פעם גער צה. בכה עברו יונים אחדים, ומירעל לא עלרה כח לקצול לרת אביה, ולא קונה צה עוד רוח לכלכל חוגת אונה; וחטנ את לבנה ליאט על כל עוולה ויבונה אשר תקרונה אותה צבית אישה — ותצחר לנשות בראון אביה ואמה. העת צאה, ואצותיה לא טאלו את פיה את ווי תצחר? רק הראשון אשר אהם לידם, הוא אישה אשר הוכיח לה יי!! —

היום רד תאוד, והשונט נשקפת אלינו כארוב נחמד כהפנתו שכמו ללכת לדרכו, השונים לבשו צבדי קודט ויעטו צהם החצל ויוטצי צה, הדומיה תשתרר על פני כל הארץ, ורוח לא חרישית יפח ויניע את עלי היער, וישמיעו הד דוונה דקה, בקול עונים: — „לקראת טצח לבו ונלכה!“ ומירעל טעז דוונחה ואצלה לנעונת צן גילה גערטעלי; איש אין עושה צהסחר, כי אטעי הצית ונקטון ועד גדול ינהרו ויעטו חפץ כפיהם, את הנוטעונים והנוטעדיס, אשר יכירו על שנוחת ומירעלי וחופתה, כי טרם יתקדט היום יכרת הצרית צין שניהם. קול תרועת שנוחת נשונע צבית ונקלה ועד קלה, איש איש ונונלכחו אשר הוא עושה ירכן ירועע, ילדי הצית ונשחקים, ונלחקים וירקדון שנוחת עלילות כצלי לאן; והאחרים יקחו גם הם חלק שנוחת אלויהם, יאחרו התיצות, הארונות, ישולו ויצווח את הנובדיות והנוטעונים, כל ירך וכחף, כל נתח טוב, אשר הוכן ליום נחר, יאכלו וייטיצו את לבס. אטעי הצית, חפצקרו לגצרים לראות אם יונלאון טס ונספר בעטרה, לנוען העציר את החתן והכלה צבית כרת נוסף וישראל. צני ככר, יצואו, יולון צעד החלויים יביטון; שלוחים רלו ונזהלים ודחופים העירה, אחד יקנה ונלפת תפארה צעצור גערטעלי, לנוען יכהן החתן פאה מרבית השער [שטריווייל], והטעי יקנה עליה לומר לחר לנוענו. היום פנה וללי ערצ ננו, ויוון ה אל הצית „הולך דרך“ יודע לנוטוך טצנט סופר, ויכתוב את כתב הדת [הכתיבה]. השלוחים ונהרה קל צאו כעל כנפי הכטר דאו והציאו את כל; ה אורחים לבשו צבדי טצח, ואצות ומירעל וגם פראדיל לבשו גם הן צבדיהן החמודות, הללים ושנחוס, פני ומירעל כפו צלעיק לבל תראה החולה; אולם החופה נטוי, החתן והכלה לקחו ונחדרס אליה הוגטון, הכלה תקוצב את החתן, והוא יתן את הטבעת על אצבע אשר תושט לו, את הכוס הזכוכית אשר לרגליו הבה לרקטיס, וילקו בלעטוס ונכוס היין אשר ציד הנצרך, פשתן כתב הדת [הכתיבה] קקרא לפניהם — ואגודתם נוקדס לבנה!!

ככה תרכה והטעונה הזאת, כאחת הנצלות אל נחשתי הצרית הוגעה,

קול חוף וכוכו, קול כצל וחליל, לא נשנוע על חתוכתה, כי קול עגלה כדף יבעת
 אח חציה ואווה, ונגור ונכביז יצהלם. כשודדי לילה יוחרו ויעשו צוחסך
 ונבטיהם — כן החישו והציחו אותה בצרית; והיא, כאלוהי שמונה ואזנה כשה
 לעצמ האזנה, וכלה ונחלה נעשה זה, ולקץ היונים תקלל את יום שנעה
 בקול אצותיה! —
 פרחילי תשוב ללמה ושוחה אל ציחה, ותספר לבעלה ונעשה ארץ אלהים
 ומופחיו, כי כל זכריו הקדושים לא שנו ריקס, וכי על פיו הללית ה' את דרכה,
 וגם צנה גרסון ונאשר הוא צאהץ; הוא ישב שוקט ובוטח צבית חוחטו, כל ונלכח
 עבודה לא יעשה, רק צתלמוד ישים ונעיו כל הימים; ואשמו אשר הוביח לו י',
 תלא השדה לעדר צנעדר את אדווחו להלמיח על תלויה צצר רעבון אל ציחה.
 ואתה קורא יקירי! הצנו נא וראה את העלמה הנאווה והנעננה הזאת, עתה
 כחצלת מורחה, העלמה ננה, לחייה כחולע יאדווחו, חן ונועם ונעמד עיניה
 יכולו, חולם טרם תעצור השנה החכיר ונראיה? — לא! כי כנצל עגלה ונמפן
 כנצל חבול, לחייה יקווחו ולא עת, תלך שחוס, וגם שיצה זרקה זה, טרם ינלחו
 ימיה! — אהה! אנה נבלה האוונללה, נעוו פניה, נפוחו כל ונחודיה, כנז
 עליה הנעשא, ונפלה ולא חוסף קוס צחולת ישראל!!!

לנעלם מעין כל

Von Simon Herz, Rabbinats-Candidat.

כל עת אשר מעיני חקיים יאם
 דמי יזרב כרשפים
 כמרים לארץ אחרת
 ועיני פאיש לפירות
 לשובע נעימות מערני
 עורקי כירודי שרפים
 ולחיי רוח נבחרת
 חשים למחר עתידות
 אזי שעיפי בי מתוחים חסם
 מקומי, מגורו ומעוני
 להגות מזימות אמונים
 כמו מאנשים נבוכים
 בלהט, פקוצים כסוחים
 עם כל בשרי ואוני
 אזי משעיפי שכוחים
 ורוחי בעז פנשרים
 אזי רק הנשמה
 המרחפים חיש בנהרה
 לדרךך שוכן תהלה
 את תעופתו רים
 תכסוף, אל מקורה ברמה
 להגיון נפש יקרה
 תעוק ותספל הפסלה
 לנבעות מחשבות רמים
 ואותך ארון האדונים
 נשנבים כהדר ימיזנם
 אפיה באחרית הדרכים
 ידאה לגלות נעלמים
 ובשרי ונפשי נבונים
 להשכיל ולדעת מכונם
 להריע לחודך לנצחים!
 שטעיל רעין.

Bon Adolf Dornweig. **הַאֲנִיָּה וְאֲנִיָּה**

על חיד אשר קרני צוות עלי חזי הכז המופג הסלם צענלות וצמדות ירל
ד' וקר מרע, ידיים נידה חרבי הסורה וסככותם שלטת סיסס ככד להכז
הגלון הגדול עסזל ספר "סור יקות" וסו"ר אכרהם ואל דארנצווין
עלצו זל צדור חלכיס חסמו צעבי פרלכנעגזלד וסזבל לקצרות לעיר
קעניגסצערג צמדיכט צעכענען כ' ונחסס אז תר"כו לפ"ק.

מפעמקי אבדון ותפתה ארץ נשיה,
ממקום חשכה נוראה שאול תחתיה
שם ישתרעו כמו אפל צללי אמש ועיפתה;
משם המות הלך לפרוץ פרוץ,
לקרוא לפרח לשום שמות בארץ,
להתם חרוץ אפו זעם ואימתה;

אללי ליי! גם אותי השביע מחרות,
מחמד נפשי לקח! הפיל במהמורות,
החשיך אור יקרות עלי אהלי הופיע;

אבי מורו שדד ברוש פח
נושב שושן נעים מני מלקח,
עודנו באפו נקטף למות הגיע

אבי יקירי, הוי ממני פנית,
נשפת בני סגלתך עלימו צפית,
בתחלת ממושכה המה חכו עליך; מימי או
לקראת בואך מחל בלו ענינוהו גביס חזק
איחל — אויה! נקזכה תחלתנו מיצוק סחש
לנצח אצפה עד שוב אשוב אליך

לשמע מותך הו! רוחי נבהלה,
מומותי נתקו אחזתני חלחלה,
כי בא לי חלדי בא לי השמש;
בצהרים חשך אורי בוקר לתעופה;
גם שמש בכנפיה אין מרפא ותרופה;
ובל מאורי אור לי אך שאה ואמש;
שעו מני מנחמים! פורטים על נבל,
מנחמי עמל פלכם תנחומותיכם הבל

וְאֵל־מִי תִדְמִיּוּן כְּאֲבִי גַם שִׁבְרִי? וְאֵיךְ
 אֶפְסֵם בְּלִדְנוֹתֵם אִם אֲבִי אֲבָדְתִּי? אֵיךְ
 שְׂאֵרֵי נַעֲפֹה אֲבָד הוֹדִי הַמִּדְתִּי וְהַמִּשְׁפָּחָה
 אֲבָל אֵרָח שְׂאוּלָה! אֵיךְ תוֹחַלְתִּי וְסִבְרִי?

אֵיךְ תִּנְחַמוּנִי? אִם מֵעֵינֵיכֶם יִזְלוּ מִיָּם
 בְּנִהְרֹת כְּפִלְגִים וְכַמְטֹרֹת שָׁמַיִם? אֵיךְ
 וְאִם אַתֶּם תַּעֲצֹבוּ כְּפִלְגִים לִי הַעֲצַבְתִּי;
 שִׁמְעוּ הַטּוֹב שְׁמַעְתֶּם עֵינֵיכֶם מִרַי יִכְפְּיוּ
 בְּהַמּוֹן הַכִּי גַלִּים מֵעֵינֵיכֶם יִדְמִיּוּנֵם
 וְאֵיךְ אֲדֹם? — הֵן טוֹב לִי הַמָּוֶת! —

אֲלֹכָה לַעֲרִירִי לִוְיָתָן לְבָנוֹת יַעֲנֵה
 כִּי צָרִי גִלְעָד חֲנֻמוֹ לְנַפְשׁ נַעֲנֵה
 זַעֲקַת שִׁבְרִי יַעֲרִרוּ בְכִי וְאַנְקָה
 נִבְכָּה נִתְאוּנָן יַחַד בְּלִי הַפִּינָה
 כִּי גָדַל מִכְּאוֹבִי וְנַפְשִׁי לִי נִוְנָה
 לְבִי נָמוּב וּמְתֵנוּ מְלֹאוֹ מוֹעֵקָה!

אֵיךְ לִנְגַד נִגְעִי אִם יַעֲמֹדוּ
 אִזּוֹ הַרְבוֹת בְּכִי בִל יַחֲמֹדוּ
 לְמִנְחָמִים יִפְרִיחוּ יִפְרִיחוּ לִי נַחֲמָה;
 לְלִבִּי יִדְבְּרוּ לְמַעַן אֲסִיר תּוֹנְתִי
 כִּי אֲשַׁבֵּחַ כְּאֲבִי גַם מִצֹּקֹתִי
 רַחֵם יִרְחַמוּנִי כֹל עוֹד כִּי נִשְׁמָה

מִהַדְנוּרָא אֲפֹנִי מִכְּאוֹב לְבָבִי
 מִה עֵז יִגְוִנִי אִם מֵת אֲבִי
 הַצְדִּיק אֲבָד אֲשַׁפְּכֵה דְמַעוֹת עֵינַי
 הֵן! מִי יִתֵּן מוֹתִי תַחֲסִיחוּ
 כִּי כַמֵּת גִּחְשָׁבְתִּי בִלְעֲדָהוּ —
 בִלְעֲדָהוּ — מִה חַיִּי? כָּאֶפְסֵם וְכִאֲנִי!

אֲרוּרָה אַתְּ תִקְוַת תִּקְוַת אֲבוֹתַי!
 בַּת נַעֲוֹת הַמִּרְדּוֹת מְלֹאֵת דְמִיָּה!
 אַתְּ רַבַּת־דְּאוּנִים! תִּשְׁקִי אֲנוּשׁ רַעַל
 בְּלִבִּי הַרְבִּית אֶת כָּל מַעַלְלֶיךָ

קויתי — התענגתי משד תנחומותיך
ואבי — אבד ותקנתי נשאתה מעל.

במנחם אב אויב הרע בקדש
שבת פל-עולה נספי מועד וחדש
בכשיל וכלפזות הרם מבצרי בת-יהודה;
מדי שנה בשנה עיני בוכיה
אריד בשיחי אבכה רוחי הומיה
יען אויב שדד בת-עמי החמודה.

בו בחדש המות הרע לי מאד
תפארת ראשי סה אבי לא אראה עוד
מעי מעי חמרמרו ארד שאיה!
כלילת יופי מעל ראשי נפלה
אבי חמודי הוי! למרום עלה
החדש הזה יהיה לי לתאניה ואניה.

עלי לבי דוי עמוק באבי
אבי היקר נאסף מחמד לבבי
שמר מצות יי במ עשה חיל;
אברם באמונה בתבונה למדי
יואל הסתופף באהל למנדי שדי
ובתורת אל הגה יומם גם ליל.

אך מדוע אתאבל* מדוע אקונן,
מדוע אעורר נהי מדוע אתאונן,
הן לעדן החיים נשא שם יתלונן
מכון לשבתו שם בשמי רקיע,
זבול קדשו בשחקים שם יופיע,
"פנו דרך" קול בערבות ירונן.

אשרה אבי! זרע צדקה זרעת,
לא לחנם פה עמלת יגעת,
מישרים אותה נפשה ידע נורא עלילות;
שם תקצוד פרנה שתילי כרמה
יש שכר לפעלתה לפי מעלליה
משפרתה שלמה מפעל תגמולות.

נוחי נפש עדינה! שם בשמי מרומים;
הצדק והשלום יחדיו לראשך תאומים,
בסד שרפי קדש שנאני רבותים;
עליה למרום יאסף כבוד אלהים,
ינשאוך לְכִסֵּיהָ מְלֹאכֵי גְבוּהִים,
נִפְשֶׁךָ צְרוּרָה שְׁמָה בְּצִרוּר הַחַיִּים!

אהרן זכרנו ע"ה אברהם ויאל דארנצוווי

משא דבר Von David Brill.

(Nach einer deutschen Predigt.)

וזה נעשה לזכר היו לך. אחי ורעי! לא חוכל לקרוח הדברים האלה וצבלי יהונו יחנורו ונעי מרוב ההרגשות אשר תתעוררנה בקרבי. השאלה: "מה נעשה לזכר היו לך?" כאלהה צקך רעיוני איש ואיש, ונומת פני כלם להחיר חרובותיה, ולדעת על מה אדני חמד הילדות הטבעו, כי צלב נוי לא תשכון החונדה לזנים יקרים אשר נודך הישר לא יסירו רגלם? ונפש נוי לא תחלו לאלהים אשר על עדה החכמה והחורה ינחור ויגדלי? אך צונה חוכל להקני הנוטרה הזאת? לכן סורו נח אלי, ידידי! והגו אזככם אל הדברים אשר חז"ל יורו לכם, ותאצו מנועין החכמה אשר כרו לכם, כי כהקיר ציר מיוויה, כן נוקר נוי חיים, נוקר אשר וישע, הנותן גרפא לנפש ושקוי לעלמות, הוא לכם יציע, ואולר יקר וכל סגולה הוא, אשר השאירו אחריהם לכם לצרכה, ואשר גם עם חוקן ישועת חכמה ודעת צות עם המדשה לא יהיה לנוחור וזאת מדעו כאלנה — צבל ונשפטיכם, אשר על דצריהם, אשר צהדת והאנונה ונקורם, והנשואים חותם חכמית ינוים הקדמונים עליהם — תחדונו, כי אין לדתים וצריח לעין צחיכת הטכל לאחור: עד מה מצוח ולא תוסיק — כי חדרי לצ אכוש עם כל מורטיו ונחשצותיו כקמר היו נגולו לפניהם, וחכונתם ותצונתם עלו לנעלה ציתר שאת — כי לא אך צצתי עקד הספרים צינה ודעת אלרו, כי גם מנוטמונים יקרים אשר צהטצע נקתרו, לעיק העלטה הסירו, וגם צגן עדן נפללות ד' צועטי ידיו, פרי הוודע לקטו, ולא כאלה חכמו לצ הנה, אשר צתוך קירות ציתם סגורים ומסוגרים הנה, וצתהלכות החצל ייוצציה, וחכונת הטצע עורו עיניהם ונלחות, וזרים הנה להם, אך הם ידעו גם את תעלמוותיהם צפלט הכסיון וצנאנאי הטכל שקלו וצחבו חיי אכוש ונוטרת האדם עלי תצל חרלה, התצוננו מרחא הכפללה מהתצל הזועפת וקוערת כהמות ים נגליו, ונחטצע הכעיונה השוררת צהקטע ודעונה, אשר רוח דעיונס העמיד לנגד עין חזיון חכמתם, והיא לקח טווד כתנה להם על חיי וצוני, חיי האדם עלי תצל חרלה, וחיי הכלחי, לנען הגיעם לננתה לדור אחרון אשר יולדו. — והלמודים היקרים האלה צכל ועלניהם ומאחריהם הכצונים תמלאו, הנשצוצים צצצני חן ידיעת חכונת הכנש, וסגולת תצל ויוצציה, אשר כל עוד לא ינושו חקות שונים וחרץ, צצולת הזנון לא תטעמם ונעולס לא יאספו. אף אם השתירו דצריהם תחת נקסה האופל ולתח הערפל, כהטצע הכחונדה מתמתיה

*

הנוקולחות צעלטה חכמה, אך אם כפירה הנופכה הנפוכה על פניהם, ולעוף
החושך והאופל כריונה, אז יתראה לנו יקר תפארת הברז, הנוכח ונבילות האמות,
בוואור החכם וכל אדם: "תפוחי זהב צונטכיות כסף" כי הנה ידעו כאמונה
כי נפש האדם תתארה אך לאלוה פרי זיעת אפים ותגלל צעיינו יוקר הדבר אשר
איך לאל ידו להשיגה אך צעאל ותלאה, וצחצלים ללכת לא יתקו על לוח זכרוננו
נקשרה, כאשר יאמר ראש הנושורים: "עבלאות עדותיך על בן נכרתם נפשי"
בס קבלת וזה ידעה: "דרי חכמים כדרצונות וכמסמרות נטועים דברי צעלי
אסופות וגו'" לכן נחפש גם אמתנו צונטאוי וואוריהם הנצונים, אשר חכונה
ודעת וולאו, וכולי' אחד וזהם לעוקר דצרינו היום, וגה הוא הוואור
צגורא שצת: "אמונה זה סדר זרעים" האמון לזריעת השדה נדמה — הנה!
וה רצו הרעיונות ונה נקבצו העשתונות אשר רוח הווכונה זרר אותם צכנפי
הנולות האלה אשר ככחים לנצין הנה, ולא צערפל תחולתם! ורצ טוב וטפע
צרכה יאמיחו לנו, אם נשנעם ולכדועיננו תמיד. לעצור צוולאכת ונחשצת, חנוך
הילדות, ואלאכת העבודה זריעת השדה, תורינו, והיא לנו לעינים אך זה על
שלשם דצרים עלינו לתצוק: א' ותי נרע, צ' ונה נרע, ג' ונא י' נרע.
ועל זה נעריך ויילין היום, וד' אלוהינו טובן ערצות יריק עלינו בטל השמים
אח צרכותיו ונועל, ובחור קדשו יסל על רוחיו, ויסיר וננו כל סוג ותלאה
כל ונחשצות ורעיונות הרעות, לנענן כל אשר ילא ונפינו נרע צרכה יפלו צצ
השונעים, ויבו שרש צקצם וישאו פרי לנכציר לד' ולאששים אמן
א. יווי האצב עת הזנע הוא, וכל איש אשר ישוור נפשו ויהלכד
צרעת הרעצ, אשר עוון לכבלי עלל ציוני הקיץ והחורף, אז אם אך שמש
האצב ונצותי שני הרקיע צשפעת הודה נקפת, ובקפיר לטוור פליץ קוי
זורה על פני האדמה, יסיר ונעליו ונותרות העללות והרפין, וישדה אדמותו
ויזרע שדהו. אך העלל ורעה ידים אשר צהוים היקרים האלה צשינה
וצחוננה זרועותיו יתק, וצהל וריק יחלופו, אז תקות האוולל הזה לנאז
ונחקה ונחקור ונזרם הרעצ והכפן, כבצת, כי יננות השנה הצאים, לא
יועילו ולא יכנונו, ותועלת איך לו צהם לחכם ונלכת השונים על כסאה
חצו וקוי וזהר תשלח על פני שדה וחור, לטוא ירד גסם כדצות עלי האדמה,
ונוווי השונים ירעיפו פנינו טל על הרים ועוקים, שדה הכרפה, גם אם
קרו צן שנון הוא, יעלה שמי' וסיה וישאר צחה כיטיוון צצרה, צועטת
חור, דבן ולומע עטוף לא יעטוף, ושוננים נחונדים ופחים נעיונים לא יפיקו
רית נחוח: "על שדה עלל עברתי ועל כרם אדם חקר לצ, והנה עלה כלם
קושונים כקו פניו חרולים וגדר אציו כרסם" —
הורים ונורים! ונשפט הראשון לחנוך הילדות תאלפכים זריעת השדה
צהואור הזה: "שנוי אח חודש האצב". שנוי ואל תנצו ינו נעונו צצין
כי צלתי החנוך צדך ישר על פי דרכם ציוני על וויס, לרעת ונחלת
לרעת הסבלות והצערות מדבק צם כל יווי חיים, ודלתי לצצם לנלח הסגרנה
ונצוא צקצם הסרגשות ויקרות והנשצות, והחנדה אל הווי והנשצ, והחנוך
יצי' חנן פתח, אשר עליו ארונות אשר יווי סיים יצו, וכל אדם וישע
וכל ונחשצות היקרות עם כל ווסר תובחת סיים, ויקרת נפש ורית אשר
כל יווי התהלכו צארץ סיים אל וורום פקת עליוות האדם וצילסו, עליו

נוסדו. ואם לא ציוני הילדות הסכנות בקרבנו תטענו, אז לכלל ידיו חסרות
 יהיו ונלפגועו ונאונה לטובת הכלל ולחצרת העוין האנושי. ^{הוא} ^{הוא} ^{הוא}
 "אין העולם ונתקיים חלל זהב פיהם של תנוקות של בית רבן" עמודים
 התבל, יאמרו חז"ל אך על חרני הלימודים היקרים אשר על לב הילדים
 צעודם באדם הטבעי, נכונו. "צוקר זרע את זרעך" יזכירו קבלת צוקר
 השבם המיים פתחו שערי לב צר הילד, אשר רגש חום ויושר עוד יסכון
 בקרבם. ובגודו ונלכחי לצוות, הודות העוונות והיסרות תאספנה ותלקטנה
 בקרבנו, והפילו על תלויי זרע היקר אשר נוננו כל הסקדים והלדקות הנעיונית
 תאונה, כי יום זה כביר גדלו צניכם והיו לאנשים, והתצל שמה על לוח
 לבם שריון צדק האלה והחלאת, אשר כל זרע יקר הנדויות לא יכילו, אז
 לשוא תעוולו להטיב ולהיקיר את רוחם כי זה כביר אחרתם העוועד. וזה
 הסך ותפארת היופי אשר הלקה תשא עליו ראשה, כבול יצול, ולא תשא
 תן צעוניהם ונותרי אהבה והאמונה הקדושה נתקן, וגם התפלה והטיה אשר
 יספכו לאלוהים ורוחם לא תניק להם גשם נדבות, גשם הנחמה, הגשיב נפש ורוח.
 "נסיר אנו ונעווע תורה. גם תפלתו תועבת" ^{הוא} ^{הוא} ^{הוא}
 "צוים הראשון וקרא קודש" עוד צעמרות חיי האדם אל הנקדש יצא
 להפחית פרוי הלקד ולכני תעויה לצבו. ^{הוא} ^{הוא} ^{הוא}
 והנדרש נלצט הרעיונים האלה דצרים כאלה: עם הוון עסיה יורד
 לישראל, היו יורדים להם אנשים טויות ונרגליות, והיו הנדולים עבהם
 באים ולקוטטם אותם וגוים אותם, טאנור: "והם הביאו נדבה צוקר
 צוקר, ובי צוקר הביאו ונלחרים לא הביאו? אלא ונוה עסיה הוון יורד
 להם צוקר וכ"ד הנשיאים הביאו". השחרות, ידידי! צוקר המיים היא העת
 הנאזורה אשר זה הוון, ונחבל ערך לכפש, ונשיי אהבה הנעוועה בלב
 חזותיהם, על ראש צניהם ירד, וצלי עוול ותלחה מעין ונחיתם, הנותן
 שקוי לנעוונותיהם ונעטה להם יציע וצחוק "הוון" גם "אנשים טויות" לנודים
 יקרים ונשלים בעיונים ינאלו, אשר כחם פז ופנינים לא יקלאו, ואם צניך
 יכירו אותם צדרי לבם, הנה אחרם וישעם לכל יוני חייהם יכונו. וכל
 חיש אשר על כפפי רוחו על הגזיה, ונחבונה ודעת ויקרת נפש ורוח גדול
 ונאחי, זה עוד צוקר חייתו, ציוני ילדותו, עוצ את נשכן העללות לאסוף
 על שדי תרונות המדע את פרי נגדים "הנחנודים לכפש וישאו זרכה לנחביר,
 לכך. יאמר הנודת, כתב וננשיאים ואליה העם: שהנה צוקר את נדבותיהם
 הביאו. "ובי צוקר הביאו ונלחרים לא הביאו?" אלא ונוה עסיה הוון יורד
 להם צוקר" ונעוונותים היקרים ונחנודים אשר צוקר חייסם להם סיה לנחמה,
 נדבותיהם הביאו ונעוונותם וקרבן על נעולות הוונת הביאו — ^{הוא} ^{הוא} ^{הוא}
 ולכן כאמר "צוכילתא" לא נתנה תמורה אלא לאוכלי הוון" תמורה
 אך לאיש זה נתנה ותהי לו לזרכה אשר כנוו צוון עוד צוקר יאל לאסוף
 אל חרני לבנו, ובלב זה זרועי קודש חוקותיה ונעשעיים יכנו שרש וישאו
 פרי לנחביר, כי אך עת הצוקר עת מפץ הוול וואשר וזרכה היא צחוקה
 תשא, והאנשים אשר נחתם היקרות האלה זהב וריק יכלו. ועל תלוי הוון
 יעקכו לנעוונותם ויאמרו: "עוד היום גדול" לא עת האסף, ונחנודים
 כחצת ולקטנם רונה. ונרה כלענה יהיה אחריתם, ולשוא זאת נקום ינחונן

כי אם גם אז יצקשו. אך לא ינאלו, כאשר חלה לריק יגעו, אשר צלהים
 לאסוף, הנון יאלו, כי "הם השונע ונוס" אם זה כביר שונע הצלהים ונחתי
 שוני חיותו תופיע, ורוח הנעים הנוסע צוקר ועונג וחדות ישא על כנפיו
 ונלעפות קרניה הצוערים נהדפו כל כחות נפשו ורוחו כחלוס עפר ואינס, —
 וכאשר תקדמו ותעוולו להפיץ זרע היקר ולנעת נטע שעשועים צדקם הילדות
 והשחרות, כן גם תעוולו לבעקור ולשרש כל קוץ וחוס" ולהסיר כל עשב
 רע, וכל נוח נשחת אשר יעלה צקצו, כאשר יאמר צחורתנו: "אך ציוס
 הראשון תציתו שאור וצחיתס" עוד ציוני עלוויס תסירו כל נוח טחאת
 הנחמוץ בטחור ופירוץ צקצו לצ צחיתס, כי "לר לצ האדם רע ונעורוי"
 לצ אהט עוד ציוני ילדותו תנעז ואלת הוא, אם לא שנוי ועצור לוקור עלילות
 נשחתות ותקוות הרעות, לצל קפה יקפה צחיתס, ואל הדנוו צנפחכס כי לא
 יועיל ולא יסכון להגביס על ונעטי הילדים, להשכילס ולהורס צדק זו ילכו,
 אך ציד רלוס לנעזס ויעשו כל אשר ירלו, וידצרו כל אשר יחפלו. —
 כי אך צלצ הילד ההרגל שרשיו יכה, ואך צקצו עונוק ענווק הוה יקצבו.
 ובאשר קרן צן טנון ודנות פוריה היא להלוויס צקצו שוטניס נחווידס ופרחיס
 נעיויס, פרחי לקה וחסד, פרחי תוס ויושר, כן גם העון והרשע אך יגון ולנחה
 יאכפו על לוחרו צחיתס, צו יקוננו, והנוון חנאות צקצו ישרשו אשר שצנות
 יקראו: התחור הקבלה וקטי עורף, החמדה לריצ ונלה, הפחזות, הכצדת הלצ,
 הכצו, והחנופה, ונלצד לצל הנוון תאות ונדות נשחתות העורקיס כרמה ותולעה
 צחצלי חיי הילר, ולשאל תחתיה אותו יורידו, ואם זה כביר ידידי! הנוש לצל
 הפרח קק ונלח ציה, עוד לא יתפתחו עליה להיות שוטניה. — ונתה ידידי!
 צוקר עת לזרוע, וצוקר עת לבעקור ולשרש, הוא כלל הראשון לחנוך הילדות,
 אך צטרס רוחס אהק חיל ואון, זרע היקר צל תשחיתו אלהס להפילו צקצו לצצס,
 כן אם לא תדעו לטוס ועצור לנוו רוחכס, ואך ונאין הפורה, לענווס עליו
 לנודיס רציס אין ונפטר, אשר אך רוח אהט יכלכלס, תאילו כל הכשרונות אשר
 צקצו לצצס יטבונו, צטרס ינחור יצולו, וכל איץ נעים אשר עליו קוה קויו
 להיות שוטנה, צעורו צלצו לא יקטף וייצט. לכן עד צל העפת תחילו, וגצול
 הנעב צל תעצורו, וכאשר צעת הסחיו ונחרי עדן השקט והדנוונה צווחה
 נפשה תרוס האדנה, וצדטן וטנון צענה תחללה להפיקס ליוטציה ציוני הקיץ,
 כן גם ציוני ילדות האדם, כל ההכנות והכשרונות החלו לננוח ולרוצ צקצו.
 ואז רוחו אל קולס הטלמות יקרב, לנלות על ונעלותיה, לכן הניחו לו ואל
 תולילו אותו ונסוכת שלום הילדות, והנער נער" יהיה וצלמודיס כפלאיס ונונו
 כנפי רוחו צל תאקרו. אך אם זה כביר העיר ונחדנות הסבלות, וקרני כוגה
 השכל והצניח חדרי לצו החיר, אז צל ירפו ידיכס, תנו לו עזר ויויככס, והסקו
 את פרה הנעים צנויס חייס פלב אלהיס, פלב האוונה והדת, לנעץ עליה צהוד
 והדר יתפתחו כי "חיותי קורין שונע צשחרית וסיכיר צין תכלת ללצן" (צרכות)
 אם ונצין עצי הצערות לפירת הדעת ונשוני לצ הילר תופיע, וקרני זוהר שונע
 השכונה טפעת אור צקצו ירעיפו וידע להצחין צין כוגה זך וצהיר תוס וצין
 וקרות לצעים דרכי החצל, אז צל העת לקרוח "שונע" ולכוף את ערפו תחת
 עול ונכות שניס וחת עול האוונה, אשר רפאות תעלה תהיה לפלעי רוחו,
 ולחרות חוקיתיה כצעט צדל על לוח לצצו, לנעץ לא ינושו ונונו לנלח, ואז לא

לריק תעמולו ופרי עמולכם כנזר תפארה יכתיר יביעחכם, וקוף הכבוד לצוא
ותחילים צבית ד' צחלות אלהינו יפריחו, עוד ינוצן צביה דשלים ורעננים
יהיו. (הקונטרץ צוהצרת הצלה).

אסיפת הרבנים בק"ק von Ignaz Breßburger

ראש המדרשים: הנה זקנתי צאתי ציונים לעת ערב והנה צלחה, עשהותי שוטי האצבי
דדו רחוקי ומי, כמו שצולל חום הלך יוני אנוס נאכו החל וכלה, ואלם כעשב השדה
יצא יונו ועטבו יש, ובכל זאת חלי הזמן נחתו צי אצרתי גם נעשי אים יוקו וער
לאזו ע"כ שנוע נח חכמי לצ האקספס פה ילדי אצרתי כי הקשתי לשאל: אשמי ליצי
לצ הזילו ונכספם להקיס ציון אפואר צעדה פ' וצח חפלה יקרא לשפוך שימינו שונה
וצוחח לח אחד כבודי עם רבני זונרינו, כותמים רשות זה לזה צערי הפצרים לעשות עזרת
נשים צלי ונחילה גבוהה, וישת חואר ציפיה תראה, צאונרם לח חלונן ישראל, כל עם
ה' כולם קדושים, והנשים אף כי חיות, לטועות הנה, ולמה תגרענה ונקתפתם צנחלת העבודה,
צבאלעריע סגורה ונאוקרחה, לשנוע אדון לא השוענה? ועיניתן לא תחזינה? האווננס כן
כאחד ונעמי הארץ דוצרים, יראו ולא יצינו, והשפה להם נאקסוס, כצודם צקלון אונור,
חועי לצב הנה, לא ידעו דרכי תלמידי חכמים, שילרם תקפה עליהם ונתענואים ונאוררם או
צאקט הוצ חקידים הרבנים צבית המדרש לדרוש צעוקי התלמוד, משום יתירה נוספה צאפס
ונקל להם להכפל צעון העריות? וזאת גיורי דאין י"ה שולע אלה צמה שענינו רחוא.
דוד הונך ע"ה לא עמד צנקיון וזה ישאו חלושי כח כווננו? לפתח תעלה רוצץ וצעד
האשכנז שקפסה, רב הספר בכל אקוס השליך הם, אך קללה אלהים היא, עונא עונא יקרא,
לכו ונכחה, השמיעוני דעתכם הרונה לנען יחקו לדור אחריו כי זה דרכינו ככל לנו, והצאים
אחרינו צביהם ילו. —

ד' חוצפית: ופתח שפתי חללה כי הגדלת עשות לסקל כרם האמונה ונאצני נגן
ולח כגובה הארצים או חנושים אונה כגובה העץ אשר הכין הונו אצביה היגיע למשכן הנשים
נווך היתה, אולם לנען לא תכבד העבודה וילפת אורחות דרכה, וגם לחוס על אונון ישראל
הים ונדה י"ד עמחים וזה אהה לה כעשור הקובה שגבהה אין פחות יא"ד או כעצוי
צבנת שאם יש צבונה יו"ד שנקצ כרשות היחיד וצוחה תחנה נפש הלידי. וצבונה
ר' יעקב: אל לא עשיר, העוררו ריב ונלה רק צבחהנד עם צרכה ה' תורה, יערב
נח שיחי ענינים לונה נהיה צעוי העם כותאוננים. אל תגביהו גבוה ועל גבוה, כאשר
כבוד הגאון איש אלהים לפיכך יעץ, תחה הקשר נעשה פשר, ולזאת אקשוק על קוונכוס שאונר
ונעון הוועל צאקס סולקין וציון היגיע ונתחל דהליח צבצבאל נח יחלון תחה יו"ד היתה
ה' עמחים צבנהה, וכאצן אים יתחצאו הנשים צקוונתן תתחצלה. וצבונה
ר' דונתן: קלוח נעשה תבור ועצירה גוררת עצירה, משולצות הנה אשה אל אחוהה
ועפה לונה צאקס ונוון לתחלוזי הזון הלא גם צעוי גיטין שלחו יום ותריתין אשה איש
לעלוא צאקס כחוב ונעל, צי הקירה דרשישה צית דין לדעה אס כנים דצרו, כי ונלא
צב ערות דצר, רק כשפחה חרפת יוכל לשלחה כחזה נפשו כל יניו, כאלו צונתנה
ותחין צשהן, ועפה לעת ונאור צאקס העון צאפרו קודש? שמהינו אהנו ללשונינו נציר
וי אדון לנו? הנה צבחהתא יעורו עיני העם ואחנהו צשונעתא, די לנו והוחר הדשים נאקרו
צאו צמוקתוס לח נלך, צונרת נעים שיר על אדנות וכר, נשי העוללים הנקרא קאר
לא נחעת, הנה כרעו ונפלו צתפלהם ואחנהו קענו ונתעודד. — וכאשר דש רבא,
נשי ו"ה נענס דוד ונשי שקרא לדצרי חורה זנירות שנאור צויתות היו לי הקך. —
ר' חיים: גם אכני אפתח שפתי צדעתי התלושה, אוננס כנים דצריכם, וננה ישראל
לחורה ישש, אולם כנתן גם אכנהו? חכמים וכנוני חורה כותמים תרצות לעמים, ולא
רק על ציכס ישעור, יפתח צדורו כשנאול צדורו, ועפה אס קרצן רעיונינו צאקס עורף
קרבי, הנה העלה וזיה הדין לעולה? אס לפני ראשי העדה נשרוש השונלה אשר צלחה
וכאונר: שוננים יהי הים אף כי לא נעלחו צו פקוליס, כסם הכפתור וירעשו הקסים אשר הציח
נשען עליו, לשחוק מהולל יאמר, ועל פנינו יצרכונו לאונור, לא נופלים אכנהו ונאצוטינו,
יחק עחר כנוכח אשור, זה עונד צויה זו ונתפלל וזו עוונת צויה זו ונתפללת, מרים

הלכה צדוק העתה, והחלטה כל הגשים אחרים, לשיר שירת הים, דבורה אשת למדוח שפעה את ישראל ושיקפה שיר הפלחה היא בכתובים. — חנה שפכה לבנה בקשת רופה על מזוזה התיכיל ועלי ישב שם על כסאו, וגם דבר על לבנה לכהונה, האין לאל ידכם בירחאכם את אלהים שלשוע צרוכסם, ולונה העליה, אם לא להתעצב? זו? אונם כי כן הוא כח להתיכיל עדיף, עושה חלטה צדוק רשואות, בעל נחמהו זרע עקרות, ובעיני הגוים אך לבנה נהיה, כי יאונרו האין קץ לדברי רוח אשר אין להם שחר, יבנה הבית כמות הדברים, כי לדברי לבנה הנה.

ה' גימפוך: לבנה נהיה לשונלה בקווינו לא נופלים אהנו ונחם, בחוק יד נלך נגדם כי היא מינו צדוק יונינו וזהם נהגה יונם ולילה להחיות צמינו, וני לי פה ונח לי פה? נקוונה יחידו לבית דינא ולמכותא והסופט בשלום יהיה לנו לנלין, כל הפלו ישלים, כי כל דרכיו נשפט, הוא יבין לשפוך צו על הנדיבים להימין ולשמאל, אחת היא לו, וולדה ציה או וולדה חוק, הוא האוש אשר יקום קערה לדוונה בקרב התיכיל יקום הנחמה לקרוב בשפר תורה הכתובה — והילוע השפלה יבניה עד לנעלה.

ה' יוסף: האונם חלם לרק תדברו שפטו ושירים את בני אדם ורבע צאפסם רק היים צרוכסם. ידעתי גם ידעתי כי לקלים הנורון ולא נחשבותינו ונחשבותיכם ובשם אלהינו נגביר, חולם אחר הרעש קול דוונה דקה שמוע, שם ילידי הדור יקונו נגדינו, והרפת העם נחא מושיצי עטם, עונם תחיה הקפונה חן שנון לשונם רק רוח עושים התעה אחת, ע"כ נחשבותים צמחה בשטן הארץ: סנה בקודש, יולרים עולל עלי חוק, וצבוע לשון חחצא, כולם אהובים, העם שטים לשווע נעיונה וליהם יקולו צמכותם ויקדשנו צם — נעמה ארץ נעמוד צושפט עומה ניקם כבוד ישראל כעיו חלונה, הלא שם שמים נחלל — קרתי וגם סיחיה דברי הכניצ'ם ז"ל: יש דברים שמהם נכלל חלול השם, והוא שיעשה אדם גדול בחורה ומפורסם בחסידות, דברים שהצרות ונרכים אחריו אע"פ שאין עבירה הכי זה חלול השם, ונה יחיל עוד? את דברי חז"ל שנעור לעשות, סקר המלמח והרם העברה, זאת לא זאת השפלה הגבה, והגבה השפל נסתלקה ונלמח אוראש כהן גדול, נסתלקה ונלמח אוראש כל אדם, ודונוי דכהן גדול צמרח — ועמה לבנה הרלדו?

ה' גמליא: ער עמה החשתי ונרחוק שועתי קול פחדים יולא מניח הלל בעותי יאז ותנוק שול נגד עיניו, אש אחד כי יחטא ואשם את שופטים מנחם ונחא עתה — זאת כל הדור וני יסופח צעו מינו לאמר, לא אונן זו? — אנכי הייתי ציית הכנסת החדשה העווריה על חלה לתפלת העדה צק"ק — שומה נפשי לרחות אנשים כנשים איש איש על עשוריהו בתינה וצירחה לשאת תפלה, ואין פולה פה ונלמף שיה בעלה אין אחד קורץ עין ליתן בעלת כי כל וננחה עבוד את ה' צמנחה נפש חוזרת נעיוונה כשירי הלום ומי העוללים, כהתיח זה חלי ואמרו, חתנה לפניו צמנות, אעשה לפניו סוכה נחה וכו' ואצרכנו בשיר נעים, רק צמנחה צמנחתיים שלעה החטאה, וינס נגודים ינחקו, נא כבוד ועלמסם אל חליו ואל העוררו, הצוקר אור הולך ונחקר כל היום להאיר על הארץ כי וולחא דעה מניס לים ונכסים ונרגן ונפריה אלוף.

ה' ראש הגדרים: שועתי שנועם דעתכם הרונה ונלחא ירחת ה', ונכלל זאת תכליתי חכמים סלקא להם שועתי אליבא דהילכתא חקרו ולא ונלחא וקור ללעקתינו ע"כ נהפסם להעות אחרי רבים ובל פריש ורובא פריש — לערבה הנשדה שלום עד אין קץ אפרח כשונתה, חלק לב העם, אך בנו העון, ונקי על הפך העורר, נלינו ארסינו ועם שליו ישב לבנת — כעטן לעינים וכמונץ לשנים, ונשפטים כאלה וכאלה בעיני השופט ודבר קטן לדבר גדול, לא יחשב, לבנה חקק לזר כפינו ויד לישל א יקום — נלכה לך, והשאר יהיה מונח עד שיבוא חליו גואל לך! אונן: איש איש צמנחתיים ונלחא ירחת ה'.

הענין

למה בין תקבוצ עלי רוב אמרים
 לבאזן למפורסם ולתפארת, שמי תרים?
 אם לישום מך ערפי בלפך עולך
 כתוב רק: רבן של כל בני הגולה

קול יליל למות המאור הגדול. החכם הכולל.

מעוז ומגדול, צדיק יסוד עולם מודה אברהם שאג צוועבענער
ז"ל אבד"ק קאבערסדארף.

Von David Grünfeld.

אודם ויהלום, לקח ונעלם, מעיני כלם
בתי נכאות, וגנזי חמודות, ירדו כלם
ראשי עדתו, הדרו שיבתו, מורם המרוזם,
המה צעקו, המה זעקו, לילה ויוזם
"מרא עלמא, הבה חלמא, לרבינו אברהם" —

אעצים עיני, מדמעות יגוני, כפלגים עולים
ברכה נסתרה, והנה גערה, במות שר העם,
רבה המהומה, בירדו דומה, במחנה הגולים
השם במועצתו, שם קץ לחיתו, ושם לז משעולים
ממנו נסע, ואלהים נשא את אברהם —

אליך אבי, דופק לבבי, גדולם פעם
בשרי יכאב, ורוחי ישאף, לאשר הוא שם
רחם עלי, אתה אלהי! כעל בן אוני
הבא תרופה, לנדרף מסופה, יתום כמוני
משתוקק לשלומי, פתאם למקומי, שב אברהם.

אתה באורים, ונחנו במרורים, עשרת מונים
באהל ישבת, ותורת חיים אהבת, כמו איש התם
רוחך המהורה, שבה לאורה, בהוג העליונים
הנך חפשי, מעול האנושי, וחיי המונים
מחץ יומם, נצל אברהם, הוא אברהם. —

אעורר אבל, ותמור קול נבל, אבמה לתמים
כפרוע פרעות, נאור לי דמעות, לשפוך כים
רבי ומורי, שמשו ואורי, חשכו ברמים
הורדת לקבר, והרימות האבר לחיי עולמים
מרומים תנחת, ושם חיי רוח, צפונים לאברהם.
דוד ברינפעלד.

מנחת תודה. Von Salomon Grauberg.

לכבוד הנזר יסא אזר לשנוי ערנות במליטותיו הנטבחות, שנו ופאחרים צשיריו
הנהדרים, צין ונחזקי הככל, צראש יקח חצל, וצעדת חכמים ישכון רמים,
אז לנחשורים ונוליסים שרי הגיון מפיליס, כנורה אצרהס אלי עזר וצעמים
יכונה לנדוויג אויגוסט פראנקל לרו יאיר צקדש, כסקר צחלי חדש.
וכאור כונה יסל, צקרב אחיו ישראל.

עוד בימי נעורי בעתות ילדותי,
בין תלמי המליצה שושנים אריתי,
קטפתי פרחים, פגני אותם שתלתי;
אך אם בשפת קדש המה כתובים,
הלא מרוח קדש לכלמו נבובים,
ומה לי מפל עמלי במו עמלתי?
ימים רבים הלכתי קודר שוחח,
על גורל שירי נפשי תתיפח,
כי בשקר יסודתם בתרו וחקל;
הגדל שם יהודה במו חשבתי,
להרפות הפארחה בעמים יאבתי,
ומפל אלה בשוא לקחתי חבל.
כאיש נודד תועה במדבר שממה,
נפשו רעבה לשונו צחה צמא
כמעט נואש לעזר ותשועה יביע;
ופתאום יגיע אל ארץ נושבת,
על אדמה פוריה רגלו נצבת,
אז על פנפי רננות עוף ינבית!
לאיש נודד הזה לפנים דמיתי
גם אנכי במדבר ציה תעיתי
מפלי מצוא לרגלי שרעפי מטרה;
רוחי חומיה גם נפשי נואשת,
צללתי במים, תרתי ארץ יבשת,
ומרגעה אל ילדי עשתנותי נעדרה.
אז הגיע לידי ספרך יסדת,
"לבנון" החר עליו לשבת חמדת.

והנה האח! שאחבה נפשי ראיתי
או מרתי בלבבי הבה אנסה!
אולי אאזור חיל ועשה אעשה
ולהבין מטעמים כמוד דמיתו.

או פתבתי שירים גם העתקתי
ומרוח יהודה לבת לא הרחקתי
וגם אנכי קטפתי "פרחי לבנון"
ואם להר עליה לא העפלתי
אם כמעשיך מעשי לא הגדלתי
ראשיתי מצער ואחריתי יהי מנון!

על נטעיה הנעמנים בנתי כינה
לקחתי אותם לי לתבנית ותמונה
ואחדים מנם בבגד קדש עטפתי
מעל "תמונות אבות" לקמתי אורות
מפרחיה נטעם על פלמי הקורות
שושנים נעימים אל ברמי אספתי.

לכן קח נא מידי זאת התשורה!
קח נא השושנה לימים צעירה
כי בכל אלה רק אתה הסבות
ביערך הלבנון עת הלכתי לשות
גם אנכי עפתי על פנפי רוח
אל הרי ציון שמה נצבת!

אולם אתה אל הר ציון עלית
אך נהפפה לשמה ושאיה חזית
ואנכי ראיתיה אך — בהגיון
רנליה נשאת אל ארץ הקדושה
במדינות רבתי, אכן הראשה
ואנכי חזיתיה — בגיא החזיון!

הקשבת משק ירדן קול משברו
אנקת יהודה כי הכוהו צריו
ואנכי כל אלה בנפשי שמעתי
ערכת תפלה על קברות האבות

*

שפכת דמעותיך כגשם נדבות חרח
 ואני - הרהק הלאה באנחת יבעתי
 אלי קיר מקדש עליית בדומיה
 ונפשך בקרבך סוערה בוכיה
 ואני - אעלה אבכה אך ברוח
 גם ארזי לבנון הגדולים ואדירים
 חזית משכנם בין קוצים וסירסו
 וממני נעלמו ולבו עלי ישוח
 אך על שיריך השפמתי הערבותי
 וחדשים לפקרים אותם אהבתי
 כי רוח יהודה אך מנם למדת
 את קולם הקשבתי ממנם האיתות
 את טובם בנחתי כמותם עשיתי
 ועל פיהם כל עבודתי עבדתי
 לכן אליך אדוני שירתי שרתי
 ומנחת תודה על בנורי הערתי
 מפרחי עשיתי לך כתרם ונורם
 רצני אלופי נעים זמירות ישראל
 ועשרתי הקטנה על ראשך תחלם
 קבלנו ברצון אבדכם אלעזר!

תאנית הדוראים. (Nach Bulwer.)

Von Jacob Vibring, hecidedem. Gerichts-Translator.

בירבתי הגבע ערש המנוחה
 בתנומה נעימה מצאנו ארוכה
 והניסן אתא באהבה סמורה
 ועורר אותנו בריח קטורה
 והנה למקום שפל משכנו
 בקלמו חשו לרוח גרבו
 גם הדבורה פנתה כנפיה
 מאחזתנה ואלינו המו מעיה

גַּם הַיָּרֵחַ אִימָה בְּזוּז פְּנֵיהֶם חֲזוּ

הַתְּאֵרֶת עִמָּנוּ בַּהֲדָר אֹרְחָנוּ

אֶדְךָ בְּרִבְעַת נִשְׁפָּה רִיחוֹ בֵּין עַלְיָנוּ

הָהָה, חֲלָפָה נְעִימַת רִיחַ נִרְדְּנָנוּ.

שֵׁם חֲקִיץ יִשְׁוֹרר בְּשִׁדּוֹת וְכִרְמִים

בְּאֹר יִקְרוֹת פַּחַת מַפְלְשֵׁי עֲנָנִים

יָבִיא לְאַחֲוֵיתֵינוּ חַיִּים וְרִים

בְּנוּ בְּגֵד, אֹתָנוּ זֹנֶנָה.

בַּחַיִּים נַחְנוּ וְאַשְׁרֵינוּ לְזֹרָא

מַתַּנַּת שָׁמַיִם חֲלָפָה וְסִרְהָ

שִׁדְיָ! תֵּן לַחַיִּים נַחֲוֹחַ

אוּ לְשַׁעֲרֵי מוֹתָה נִרְדַּ שְׁחֹחַ.

וְהַחַת לַמַּעֲנֶה לְסִיר הַנּוֹלֵץ:

הֵה יִזְנָקִים רַבִּים עַתִּיקֵי שְׁדִים

צְעִירִים נְעִימִים בְּאִכִּיב הַחַיִּים

הַכִּינּוּ אֲמָנָם בְּהַשְׁבֵּל וְדַעַת

כִּי חַיִּי תִבֵּל מִכְּאוֹיב וְכַעַס.

מִר עֹבֵר יָמֵי נֶעַר בְּאֲדָמָה

הַמֵּית הַשִּׁירִים יָקוּם לְדַמָּמָה

בְּעֲנַפֵּי הַחַיִּים יִבַּת שְׁאִיָּה

וְכָל פָּרַח יִבּוֹל בַּתִּבֵּל עֲנִיָּה.

מִשְׁאֹת שׂוֹא לָנוּ וּמִדּוֹחִים

בְּהִגָּה יָמֵינוּ לְפָנֵינוּ עֲרוּכִים

בְּשֵׁם הַחַיִּים יִבְלַע לְרִגְעִים

חַיִּן עֲרַבּוּ נֹז בְּיָמִים הַבָּאִים.

אֶדְךָ הַצְּדָקָה הַעֲנֶנָּה פּוֹרַחַת

הַכִּיָּא לְנַפְשׁ מִרְפָּא וְנַחַת

לָהּ הָאֲשֶׁר גַּם רִיחַ נַחֲוֹחַ

וְכָל פְּרַחֶיהָ יִחְלִיפוּ בָּח.

טוֹבוּ דוֹדֶיהָ וְרִים שְׁמִנֶיהָ

וּמִר וְאַחֲלִים רֵאשֵׁי בְשִׁמִּיָּה

הַנָּחַם וְלֶדְךָ לְאֹרְחָה גֵר חֲלָד

מִסְכָּן וְשׁוֹעַ, גַּם שֵׁב וְיִלְדוּ

וְיִלְדוּ וְיִלְדוּ וְיִלְדוּ

לוח זכרון. Bon Edmund Gisler.

לכבוד אזני זקני הכבוד ונטול פנים כ"ה ויכול יוסף אייזנבער, כ"ע נאסף אל עניו זר"ח חסון תרכ"צ לפ"ק, בן חרצעה ותשעים שנה.

מוות מות על פני אדמה	מעליך הישרים חרותים על לוח
ידך לא תנוח, תמיד הזרמה	לבינו, אם גם נוך בקבר ינוח,
לך משרה על יושבי חלד,	לדלים לעניים המית אזנים,
ללכוד גם ישיש גם ילד,	לאלמנה ויתום, פרשת כפים
חמתך לא תשא פני גבר	אמרת: יושב שמים נתן לי הוני,
תרבה מדי יום קבר על קבר.	לכן חציו לביתי, חציו לעוני.

גם עתה קשתך דרכת,	לילדי עניים יסדת בית תלמוד תורה.
כלי מות בזרועך לקחת,	להשקות רוחם מכאר דעת המחורה.
אבי זקני הצבת למטרה,	בזאת זכר עולם כלבם לך בנית,
כבית להבת חייו הברה	שם ותפארת לעד לך קנית,
ענף קטפת מעץ החיים	בשערי בת רבים תהלתך יספורו,
עשה פרי לחמדת עינים.	ובין שוחדי טוב שמך יפארו.

יוסף! גדולות פה פעלת:	עתה בצל אל, מכון שבתך שמים
במעשים טובים תמיד עמלת,	שם מחזה שדי תחזינה עינים
את בניך בתורה ד' גדלת,	משכנך מקום שובע שמחות
ולמו זאת למורשה הנחלת,	מאין באר צרה ומעין אנחות
שעשועי הבל היו לך לזרא	לין פה בהישקט עדי שופר התרועה
נפשך רק שמחת שמים כחרה.	יעיר נרדמים לבוקר התשועה!

מנחם ב"בוי הניאלי אייזלער.

מכתב. Bon Israel Hall.

לרעי אהובי שלום! ונדעתי כי אחת חפצת ואך אחת אחת אהב ונבקש, וכי לא יחד כבודך בקהל הוותקדים והמטקרים העוטים כנעיל קנאה על כל אשר דעותיו טובות ונדעות המפוכסנות בין הסוון הרב, אחרתי אהב לי גליון ואכתוב עליו צהרט אנוש את דעתי צענין קצר שיר העיריים אשר כבר כתובחנו שנינו על אודותיו פ"פ, ולסרמיב וועט הדבור הזה כי לו יאחה.

הן שוועה אזני ותצן לה שהנך ונחזיק בתוועתך הספר הזה לנוליכה חדות אשר כל סוד טווען ללמוניה, וכי כלו ונשל ומכסה עתיק לרזים בזהים ורזים, וכל מי נעלנוים, כווקים לקץ היונים, אשרי חלקך! לדיק אהב ונחמונתך תחיה! אך אודה ולא אנוש שלא כן אנכי עמדי, ומה

אעשה שצבאל יגיעי לא ילאתי און לי לפחות את נפשי לטעות אחרי הדעה
 הזאת, ולדמות צדתי ידים הרעיון: שהספר הזה תוכו כצרו, ואיכנו דבר
 אחר זולת אידילינג כחונדה ונלאה חן ויופי אשר תכליתה ללייר לנו וזה גדול
 כח האהבה בצפנות טהורות וזכות אשר גודלו על צרכי הטוב ולא כנצטעו
 ביון מולדת הנותרות והתענוגים (לוקסוס) אשר ונאלו קן לנו צבאל קבוץ
 גדול וציחוד צערי הנותלכה, ואשר מנפש ועד צער יוכלו. — ואליע לפניך
 הסעות הנוכריות אותי להחזיק צונעו הדעה הזו ולנאך דעה הנותנגדת
 לה, שונען וחתה דע לך אם דקתי או לא.

ואומר: שצבאל עת וצבאל וקום שכלה להוליא ונשפט לך על כונת
 איזה ספר או ונאמר ונערת תעודתו, חוצה עלינו לחקור ולדרוש אתה תכונת
 הנוצר אשר הספר המודבר מיוחס אליו, צדום לצ אל ונעשו ופעולותיו
 וקורות ימי חייו וצדקין צפירים אחרים אשר השאיר אחריו צרבה, ואחרי
 אשר שקלנו צנאזני שכלנו כל הדעות האפשריות אז נחרץ משפטנו ומוכל
 להחליע על כל אחת מהן אם לקרצ או לרחק. — כשפעה איופוא ונחקרה
 אחרי חיי הונלך שלמה ע"ה הנודע למחצר השיר הנעלה ההוא ונשום בין
 צוחנת גם על יתר דבריו אשר אור עם הספר ונשלי וקהלת. ואחשוב שלא
 למוותר יהיה לערוך צונעבה ליר הונלך שלמה ע"ה ונול ליר חוד אציו
 ולראות וזה בין שני העניקים האלה העבודים לא לצד לנכ עמוס, אך גם
 גויס אליהם ידרשון. והנה השקפה קלה תספיק לנו לדעת שברחוק ונזרח
 ונוערב רחקו זה וזה, כן צחכות נפסם כן צפעולותיהם צחבל ארלה.
 האז צנוצ טבעו החם וצרחת דונו היה איש ריב וגבור ונלחנה, לא ידע
 ונאונה ויהתעבג ונורך. אהצת אלהים (רעליגיאזיעטע) אשר היתה כאש
 צוערת צעלנותיו, ואהצת האוונה (נאטיאנאליעצט) צצחית היתה עם
 קגולה לה' וחלקו וחבל נחלתו, שתי אלה ההרגשות היו חוצרות אשה אל
 אקתה צקצ לצו הטור עד שפסעו שנתהו נעים ונזירות ישראל (נאטיאנאל)
 דיכטער) ונאין כוונה. צענינו כל הגויס כשחק ונאזים נחצו וכל העולם
 איכנו כי אם צצביל ישראל. — לא כן דרך הון, הוא היה ער שלום
 (פריעדענקספירטע) ונפאר צהדר ונלכות ונחעדן צצענוגות צני אדם, לא
 היה צו לכל אדם אף אשר לא ונצי ישראל, ואנו רואים שהתפלל צתפלתו
 הנעיונה: "וגם הנכרי וכו'", והאידיפערענטימוס שלו גדל כל כך עד
 שלא נונע ונלהסתחן ציתר גויי הארץ, ונליקח נשים ונאציות לידניות חמיות,
 ולא זאת צלצד אך גם שלאהצת נסיו צנה צנות לאלהיהן, ולא יעלה על
 דעת שום אדם שיש לו מוח צקקדו שהאיש שנאמר צו ויתכס וכל אדם,
 נטה צחם לצצו אחרי עבודות שקריות כאלה וילך אחרי הכבל והצל — אך
 צאונת כל זה לא היה כי אם צצעור הלטונות נפשו (גלייכגילטיקייט) צעניני
 הונעשים החזניים (לערענאניאלגעצרייכע), וקדווניו ז"ל דרשו צזה וזה
 שדרשו צרלום הטוב להליל כצוד איש רם ונשא כזה לצל ונולל צעניני
 העם. — הוא איכנו ונצי דבריו ליעקב לצד, כי אם כל ונאוריו ונשלו
 יקצו על ליר ענינים נוגעים ליון האדם צכלל. צספר ונשלי ונלוד כללים
 נאוחים להלוך גד החיים (וועלטאוונגאנג) ולפענעים חוקי ההנהגה (פאליטיק).
 קהלת יצר ונענינים פילוסופיים העוודים צרונו של עולם (העהערע

על הדרך אשר צהרתי לי צעוניים כאלה, ואומר: טעוית בחסדך שהכני
 נזירה לקבל דעות החדשים צעוניים עלמות כאלו נתנו ומיני, אבל צלחת
 לא כן הוא, אך בלמותי לחקור על איה ענין נרש הכני ומחונן בכל
 כחי להשתדך ונגד כל דעה הנוקרה לי ומחורים, יהיו קדמונים או חדשים
 ונקרוב צל, ואם צעלי קריטיק החדשים ומחלונים להוכיח אישור כתיבת
 רוב ספרי הקדש ומשנים ומשבצים גם ככל העולה על רוח השערותיהם,
 אני לא חוצה ולא אשונע אליהם ולא ופיהם אני חי, וכל זה לא צענור
 שנושכתי יותר ונדחי אחרי המפורסם והמוקובל כי אם צענור שנפשי יודעת
 ומלך שאין רוח נצוהם שורה על הקריטיק, פעם תראה אור זהיר ופעם
 תושש כעור בלהים, הנה זאת חקרתיה כן הוא: שערי החפוש והדרישה
 לא נעלנו צפני שום אדם, וכמו שהגדול שבגדולים הוא עולבו השגיאה כן
 גם קטן הקטנים יוכל להוליא לאור העלוונה אם צתם לצבו ידרוש האמת
 לטובה לא לבקשת הכבוד המדומה ולומען חכים ורצי יתקרי.

הדעקסטא צדש יסמן תרי"ח. י"ח סוף הנה יודיק י"ט ראש ר"ל.

מנחת פורים. Von Jacob Fijcher.

להבצר העובלה בצורה ומלפונים, ברוחו הסדה בחלים סגונים, צחמות שונות
 לו עשר ידות, לךה וואנונה זו כלמדות, ה"ם הרב הגאון הרסיף המפוראר
 צמחנה העצרים, הדרטן הנפלא כס"ח וו"ה יעקב לצי פלייסיג, אב"ד צעדת
 יסרוון פרייטשטאדטל יע"א.

נְלָפֶד בְּמַחְשְׁבֵתִי	אוֹתֵי זְנֻחֹתַי	מַעֲי נִכְמָרוּ,
דוֹמַם יִשְׁבֵּתִי	אוֹתֵי יִשְׁכַּחַתַי	רַעֲיוֹנַי עָרוּ
בְּיַדְפֹתַי מְעֹנֵתִי	יָמַם פְּבִירִים	מַקּוֹל עֹנֵגְבִי
קוֹל דֶּק יִשְׁמַעֲתִי	רוּחַךְ גִּרְדָּמָה	אָבֵל יָדֵי רַפָּה
אַךְ מַעַט יִבְעֲתִי	לְשׁוֹנְךָ נִאֲלַמֶּה	וְאֲנִי עֵרֵל שֵׁפֶה
מַקּוֹמוֹ מַצֵּאתִי	מְדוֹצֵאָה יְשִׁירִים	מִנְּלוֹת לִבִּי
שֵׁם בְּסֵתֶר נוֹי	שְׁפֹתֶיךָ פִּתְחָה	מִיל פְּבוֹרֶךָ אֲדוֹנִי
תְּלוֹי עֹנֵגְבִי	מִיָּתְרוֹ מִתְּחַה	אֵת פֶּחַ לְשׁוֹנִי
לְשׁוֹנוֹ הַנִּיעַ	רוּחַךְ אֵל תִּלָּא	הַפֶּעַם אָנֹסֶה
בְּמַאֲד מַאֲד בָּכָה	אֲמֵרוֹת הַיְלָה	מִיָּה שִׁנְיָאוֹתֵי
דְּבַרֵי תוֹכַחָה	בְּנִגְיַת גִּילָה	בְּמוֹצֵא שְׁמֹתוֹתֵי
אוֹתֵי הַשְּׁמִיעַ	בְּיָוִם יִשְׁעֵת פִּלָּא	עַל חֲטָאֵי פִּסְהַ

יובלו לרכבות	את קולי ארים:	את כוס הברכה
היום לאדוני!	עד מאה שנים	בתשוקה אקחה.
אמעם כוס שבעי	יברכה בקנינים	אקרא ברננה:
שמני ותשיעי	רבים ויקרים!	אדוני נכיר חכמים
לאל אתפללה:	כוס רביעי אביא	יחי לאורף ימים
ישביעה שמחות	להרוות את לבבי	בשלוה נאמנה!
במבחר הברכות	ואוביל לך ברכות:	כוס שני אמלא
עד עולם סלה.	אורף יגיה.	את יסודו אנלה.
אבלע כוס עשירי	כסאף יגביה	אוציא מאמרי!
אכלה את שירי	אל המערכות!	הנזטה שחקים
רוחי נסתמה.	אשתה כוס חמישי	את אדוני יקים
כי אפס ייני	ואחריו כוס ששי	שלם ובריא!
משוש לבי ועיני	ואקרא בששונני:	אשא כוס שלישי
האזמר בצמא?	שקלי הנרכות	אל אלהי ישעי

במלאות לי ארבעים וארבע שנה.
 שנות י"ד שנותי עברו רוב ימי.
 עתה לשנת א"ד ארים פעמי.

אל המוציא לאור ס' כ"י. כהוציאו מחברת ל"ד:
 ירד הנטייה אותנו הראית.
 ט"ז ט"ז הפעם אלינו הבית.

יעקב טישער

השכל והאמונה. Bon Leopold Winkler.

(המשך) לבער כל מאמיני בזאת לא התפאר
 כי דבוקים הם בי כְּאִזֹּר על מתנים
 אולי תפתה את האחד, והיה לבער
 כי אתי יאכלו האנשים לחם שמים.

שא נא עיניך והביטה במכוני
 אם תשמע שפה קול נבאה או צוחה

כִּי בַמְקוֹם אֲשֶׁר אֲשַׁבֵּן מִשָּׁם יִבְרַח עוֹנֵי
בְּאֱלֹהִים יַעֲשׂוּ חֵיל וְגַם יִגְזֹן וְאֲנַחָה .

כָּל הַמַּחְלָה וְכָל הַנִּגַּע כִּי יָבֹא עֲלֵיהֶם
יִבְטְחוּ בְּאֱלֹהִים וְאֵלֵיוּ יִשְׁאוּ עֵינֵיהֶם
יִבְטְחוּ כִּי בִכְנָפָיו יִסָּד עַל אֲהֲלֵיהֶם
וְיִשְׁלַח עֲזָרָם מִקִּדְשׁ מִן הַשָּׁמַיִם .

שְׁנַת בְּצֻרָה (6) כִּי תִהְיֶה וּבִטְלוּ הַרִיחִים
לֹא יִירָאוּ כִּי מִזֵּי רָעַב יִרְדּוּ שַׁחַת
יֵאֱמִינוּ כִּי הָאֱלֹהִים הַנּוֹתֵן לָעַם רוּחַ חַיִּים
גַּם צִידָה יִשְׁלַח לָהֶם בְּשׂוֹבָה וְנַחַת .

מִדְבַר בְּאֶפֶל לֹא יִרְגְּזוּ עִם יְיָ אֱלֹהֵי
יִבְטְחוּ כִּי בְתַפְלָתָם יוֹשְׁעוּ מִכָּל צָרָה
כָּמוֹ לַפְּנִחָס נִגְדַּת אֲבוֹתָם עֲשֵׂה פֶלֶא
וַיַּעֲמֵד וַיִּפְלַל — וְחַמְּסָה נַעֲצָרָה .

חָרַב כִּי תַעֲבֹר עַל פְּנֵי אֲדָמָה
יִקְוּ אֶל אֱלֹהִים כִּי אַתְּ אוֹיְבֵם יוֹרִישׁוּ
יֵאֱמִינוּ כִּי יְיָ הוּא אִישׁ מִלְחָמָה
הוּא יִלָּחֵם לָהֶם וְהֵם יִחְרִישׁוּ .

כֹּה עֲשׂוּ אֲבוֹתֵיכֶם כָּל אֲשֶׁר עָבַר עֲלֵיהֶם
הֵאֱמִינוּ כִּי לֹא מַעֲפָר קָמוּ
אוֹ כִּי בָאוּ יְמֵי הַשְּׁלֹמִים לְפִי־פַעֲלֵיהֶם
אוֹ כִּי לֹא יִבְיִנוּ דְרָכָיו וַיִּדְמוּ .

אַתְּ הַטּוֹב יִקְבְּלוּ מֵאַתְּ אֱלֹהִים וַיִּשְׁבְּחוּהוּ
וְאַתְּ הָרַע יִשְׁאוּ וַיִּסְבְּלוּ וְלֹא יִלְיִנוּ
בְּטוֹב יוֹדֵי לְאֱלֹהִים חֶסֶדוֹ וְלֹא יִשְׁבְּחוּהוּ
וּבַקְעַת צָרָה יַעֲמְדוּ כָמוֹ נֹד וַיֵּאֱמִינוּ .

יֵאֱמִינוּ כִּי עֵינֵי אֱלֹהִים בְּאֶרֶץ יִשׂוֹמְטוּ
וְהִמָּה יִרְאוּ כָּל נַעֲלָם וְכָל טְמוּנָה .

יֵאֱמִינוּ כִּי כָל הַמַּעֲשִׂים בְּצִדְקַת יִשְׁפֹּטוּ
וְהַכֹּל יִשְׁקַל בְּשִׁקְלֵי הַקֹּדֶשׁ בְּאַמוּנָה.

גַּם מָמוֹת לֹא יִרְגְּזוּ בְּבֹא קִץ חַיֵּיהֶם
יֵאֱמִינוּ כִּי רוּחָם וּבִשְׂרָם לֹא יָמוּתוּ יַחַד,
יֵאֱמִינוּ כִּי שֵׁם יְהוָה מִחְדָּשׁ יְמֵיהֶם
וְיִלְכוּ גַם אֵלֵי קַבְרֵם בְּלִי אֵימָתָה וַפְּחַד.

אִתָּה תִּרְאֶה בִּי מִכְבְּדִי לֹא יִנְחָמוּ
עַל הִרְכִּיקָם אֲשֶׁר הִלְכוּ אִתִּי בְיָמַי מְגוּרֵיהֶם
בִּי אִם כֹּל כְּלִי זַעַם אִתָּם יִלְחָמוּ
לֹא יִבְנֶע לְבַבְכֶם לֹא יִפְלוּ פְּנֵיהֶם.

וְאִתָּה וּבְנִיךָ אִתְּךָ תִּשְׂאוּ אֶת עוֹן חַכְמַתְכֶם
אֲשֶׁר בְּנִאָּה וּבִזּוֹ מַעְלֵי סֶרֶה,
בִּי אִם אֵינְךָ פְּנֵי הוֹלְכִים אִתְּכֶם עַל אַדְמַתְכֶם
מִי יִדְבֵר עַל לִבְכֶם בְּעַת צָרָה?

וְאִם לֹא תֵאֱמִינוּ בְּשׁוֹבְכֶם מֵאַדְמַתְכֶם,
בִּי מֵרְאוֹת אֱלֹהִים תִּרְאוּ עֵץ בְּעֵינַי
מִה יִתְרוֹן לָכֶם בְּחַכְמַתְכֶם וּבְבִינַתְכֶם?
וּמִזֹּתֵר רִיחְכֶם מִן הַבְּהֵמָה אֵינְךָ.

וְעַתָּה עַל מַה תִּתְנַאֵחַ עַל מַה פִּה תִּרִים מִצַּח
אֶף בִּי הִרְבִּיתָ לָה עִם רַב וּמִשְׁפָּחָה
אִתָּה תִּרְאֶה בִּי כָל אֱלֹהִים לֹא יַעֲמֵדוּ אִתְּךָ נֹצֵחַ
לְקִץ יְמֵיהֶם יִשְׁוּעוּ בִּי רוּחַ עוֹשִׂים בָּם גִּפְחָה.

לָכֵן יִדְעֵתִי בִּי יְבוֹאוּ הַיָּמִים וְיִרְדּוּ כָל עַבְדֶּיךָ
אֵלַי וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לִי לֵאמֹר: תִּשְׁאֲנוּ!
אֶת אֱלֹהֵיהֶם אֲשֶׁר אָבְדוּ יִבְקְשׁוּ מִיָּדֶיךָ
יֵאֱמְרוּ עֲשֵׂה לָנוּ אֱלֹהִים אֲשֶׁר גִּנְבַתְּ מֵאֲתָנוּ.

הַשְׂכַּל: הִרְפִּי וְדַעִי בִּי גַם לִי לֵב וּשְׂפָתַיִם
אֵל תִּדְמִי בְּנִפְשֶׁךָ בִּי דַבֵּר לֹא יִדְעֵתִי

דָּעִי כִּי יֵשׁ לְאֵל יְדִי לְהָשִׁיב לִּי מֵאֲתִים
אֲךָ לְמַעַן תּוֹצִיאֵי כָּל רוּחַ הַחַיִּיתִי וְשָׁמַעְתִּי .

הֵן אָמַת דִּבְרַתְךָ כִּי דוֹרְשֶׁיךָ לְעוֹלָם יַצְלִיחוּ
בְּתַקְוָתָם הַתְּקוּעָה בְּיַתֵּד בְּרַקְתָּמוֹ
כִּי גַם אִם יִרְעִבוּ מֵרִיחַ אֲפֶיךָ שֶׁמֶן טוֹב יִרְיחוּ
וְעַל צְמוּקֵי שְׂדֵיךָ בְּרִנָּה יִפְיחוּ נְשָׁמָתָמוֹ .

אֲךָ אֲנָשֵׁי עַל רוּחַ לֹא יִבְטְחוּ
וְלֹא יִקְווּ לַחֲמֵם מְאֹרְבוֹת הַשָּׁמַיִם
לֹא יִרְעִבוּ עַד כִּי לְעֹפֵר יִשְׁחִי
כִּי אִם יוֹצִיאוּ לַחֲמֵם בְּזִיעַת אִפִּים .

אֲךָ תִּקְוַתְךָ תְּהוֹלֵל גִּבּוֹר יִבְטַח בְּהַבֵּל
יֵאֱמִין כִּי לַחֲמוֹ יִרְדּוּ לוֹ מִן הַשָּׁמַיִם
יֵאֱמִין כִּי יִלְדוּ בְּטָרֵם יָבֵא לוֹ חֶבֶל
וְהַבֵּל יָבֵא לוֹ כְּלֵי עֵמֶל כַּפַּיִם .

עוֹד רָעָה אַחַת עֲשִׂיתִי לְאֵלֶּהָ הָאֲנָשִׁים
מִיּוֹם אָבְדוּ בִּינְתָם בֵּין טוֹב לְרַע יִדְעַת
פְּתִית אֵת רוּחָם וְהָיוּ לְנָשִׁים
וּבְכַנְי תְּמוֹתָהּ כְּמוֹתָם יֵאֱמִינוּ בְּכָלֵי דַעַת .

יֵאֱמִינוּ כִּי מוֹרִיָּהֶם יַעֲלוּ בְּרוּחָם הַשָּׁמַיִם
וְשֵׁם יִרְאוּ מְרֹאוֹת אֱלֹהִים בְּמַעוֹנֵנוּ
יֵאֱמִינוּ כִּי מִפִּיהֶם יֵצְאוּ מַיִם חַיִּים
וְכָל צָמָא לְדַבֵּר יִשֵּׁם יְרוּחַ צְמָאוֹנוֹ .

וְאֵלֶּה לְמַעַן כַּחַשׁ יִלְבְּשׁוּ אֲדָרַת
שֵׁשֶׁר בְּד קֹדֶשׁ יַעֲלוּ עַל גְּבוּיֹתָמוֹ
יֵאֱמְרוּ כִּי יַעֲבֹדוּ לְאֱלֹהֵיהֶם עֲמֶרֶת
בְּתַפְלָתָם אֲשֶׁר יוֹצִיאוּ מִשְׁפֹּתָתָמוֹ .

יִשְׁקְרוּ כְּאִין מְכָלִים לְעוֹבְדֵיהֶם
כִּי כָּל הָאָרֶץ בְּיָדָם וְדַרְכָּם נִסְתָּר מִכָּל עֵין

וַיֹּאמְרוּ כִּי נָם אֱלֹהֵי שָׁמַיִם גָּתָן בְּיַדֵּיהֶם
הוּא יִגְדֹר אִמְרֵי וְהֵם יִשְׁכַּחוּהוּ לְאֵין (ג).

נָם כָּל חָלִי וְכָל מַכָּה אֲשֶׁר יִקְרָה לְדֹרְשֵׁיהֶם
לֹא יִלְכוּ לִבְקֹשׁ אֶת אֱלֹהֵיהֶם בְּתַפְלָתָם
אֲדָּ וְהֵנוּ פֶּפֶר נַפְשָׁם לְקֹדְשֵׁיהֶם
וַיִּצְפּוּ כִּי הֵם יִרְפְּאוּ כָּל מַחְלָתָם.

אֲדָּ לְאֹנְשֵׁים אֲשֶׁר בָּאוּ בְּצֵל קֹדְמֵי
לְאֵלֶּהָ הָאֹנְשֵׁים לֹא תַעֲשֵׂי דְבָר
כִּי הֵם לֹא יִרְעוּ אֱלֹהִים זִוְלָתֵי
לֹא יֵאֱמִינוּ בְּקֹדְשֵׁים כִּי אִם בְּלֵב גִּבֹּר.

(הסתיים בנחמכת השלם.)

- (ב) בַּצֵּרָה וּבַצֵּרָת לַחַיִּים הֵם : מֵאֲנַעַל מְהִייעֵרוֹנֵג . חֹלֵ"ט שׁוֹרֵשׁ בַּצֵּר .
- (ג) הַקֶּבֶ"ט נִזְוֵר וְלִדִּיק מֵנַעַל .

קול אבל . Bon Moses. J. Landau.

(* על מות הרב החריף החכם הגדול החוקר הזלטן כליל השלמות והמדות הגבוהה הנעלה כלל ונמצא היחס, ח"ס חמודות יועץ ונשיא פני ערמו : מסדית מדובר בו צין רוזנים וטרי המדינה נולד תורה לוחצ מישרים כבוד טמו הנודע לתהלה מו"ה מאיר מינץ נסוחו כלל שדי חתלונן . בנו של כבוד הרב החריף ירא ושלם חסין ככד צעמו, גביר אדיר טוע וכדיצ המפורסם מו"ה אלכסנדר זיסקינד מינץ ז"ל מוצרלדי .

שְׂאֵי קִנְיָ עִיר לַעֲמֻקֵּי עֵרָג ! הֲרִימֵי קוֹל תְּאֲנִידָּ !
אֲבָל יְחִיד עֲשֵׂי לָךְ ! הִילִילֵי זַעֲקֵי מָרָה !
כִּי שִׁדְד שָׁחַם גִּזְרָךְ , אֲבָדְתָּ אֲבָן שְׁתִּיָּה
מַעַל רֵאשׁ עֲדַתְךָ הָהָ ! הַסִּרְתָּ הַעֲטָרָה ! (ב)
פֶּסַם מְלִיץ מִשְׁעַר , אֵין עוֹד דּוֹכֵב תּוֹשִׁיָּה
לְסִבּוֹר פִּי שׁוֹמְנִים , הַדּוֹבְרִים בִּישְׁרוֹן סָרָה (ג)
אֲחָד הָיָה מְאִיר רִוְדָף צְדָקָה וְחֶסֶד
לְחִזָּק חֹמַת עֲזֵרְתָּ מִגּוֹ פְּנֵה מִגּוֹ יִתָּד .

(* נולד ציוס הו"ר שנים תקע"ד לפ"ק והלך לחיי עול ציוס כ"ד אייר שנת תרכ"ו לפ"ק .

עֲתָה כָּבֵד נֵר אֱלֹהִים פֹּה בְּאֶרֶץ מִטָּה,
שָׁמַשׁ צִדְקָה חֲשֵׁכָה, בָּאָה בְּצַהֲרִים;
פִּתְלַת אֲשֵׁרֶת לְבִשָּׁה קָדְרוֹת וְעֵלְטָה,
אֵף אֹזֶר הַחֲכֵמָה יוֹעַם בֶּל יַפְיִץ עוֹד קַרְנָיִם (ג)
הוּי גֵאֶסֶף כּוֹכַב מֵאִיר צְעִיף שְׁחִרְחַר עֲטָה
הוֹד נֹזֵה זָרְחוּ אֶבֶד נִצְחוּ בֵּין חַיִּים!
חֲלַף הַלֶּךְ מֵאִיר עֹזֵב בֵּית הוֹמֵר
בָּא הוֹפֵעַ בְּשִׁחְקִים! "יֵן נָתַן אֹמֵר.
אֲשֶׁרִיד מֵאִיר! אֲשֶׁרִיד כִּי הַשְׁפֵּלְתָּ!
כִּי שָׁמַתְּ לִבְךָ לְדָרוֹשׁ תּוֹרַת שְׁמַיִם; (ד)
לְקַחַת מוֹסֵר אֵל בְּרוּךְ חֲדוּהַ הוֹאֵלְתָּ
בְּחֶרֶף הַסְתּוֹפֵף בְּצֵל עֵץ חַיִּים;
יוֹמָם גַּם לַיִל עֲשׂוֹת תּוֹשִׁיָה עֲמַלְתָּ
וּבִשְׂדֵה הַחֲכֵמָה מִצְאָת בְּפִלִּים;
לֹא פָנִיתְ אֶל רְהֻבִים, לְעִנְתָּ לְהִמָּה; (ה)
אֲשֶׁרִיד מֵאִיר! מִשְׁכַּרְתֶּךָ שְׁלֵמָה!
אִם גַּם הִלְמוּ מִחֲצוֹ לִבְךָ שֶׁכֶר וְצוֹקָה,
לֹא נָתַתְּ לַחֲטָא חֶבֶד, רַע בֶּל יִזְמַת;
מוֹל שֶׁבֶט זֶדוֹן הָאָסוֹן חָרַב הַמְּצוֹקָה,
יָדִיד מְלֵאוֹ קָרַב בְּעֵז לְחֻמָּתְ;
הַמֶּזֶן מִשְׁבְּרֵי זַעַף דְּבִי צָרָה עֲמוּקָה
סָבִיב לִבְךָ שְׁתוּ עַד כִּי נִפְעַמְתָּ; (ו)
אֵת קִבְעַת כּוֹס הַחֲרוֹן שְׁתִּיתְ לְמַדִּי
וְאֵךְ דוּמָם נִשְׂאֵת כּוֹבֵד עוֹל חֲמַת שְׂדֵי!
כִּבְעַת בְּמָרוֹם תְּהֵל בְּמַעוֹן אֲרָאֵלִי מַעַל!
כִּי כְמוֹתָם גַּם אַתָּה זָךְ בְּלִי פֶשַׁע;
כְּמוֹתָם שִׁנְאָת תְּרַמִּית רַחֲקָת מִמַּעַל
וּבְכַח אֵלִים יִגְעַת לְהַפְרוֹת יִשְׁע;

בְּנוֹעַם נֹפֶת שְׁפִתֶיךָ הִמְתַּקְתָּ כּוֹס רַעַל, וְהָיָה
 בּוֹ לְשִׁבְרַת עֵמֶךָ יִזְמוּ אֶחָבִי רָשָׁע;
 הַתְּנַעַר מֵעֲפֹרֹת חֵלֶד! עֲזוֹב מְקוֹם הָאָמֶשׁ!
 וְזָכְרוֹן צִדְקָתְךָ יִנּוֹן לִפְנֵי שָׁמֶשׁ!

הכותב בדומה משה ישכר לאגדא ונבצבז .

(ח) גבר מלפני הנהו היה ראש שבטי ישראל, גדול ונרצח נבוכים אשר עדה לצבא מלכה אחת. ואם עוד רבים עתה גם גברו חיל בלמודים, יש אשר חסד חספיו חרס רבתי לא אחד. וכן ח"ל לא חלמן ישראל צעיר לבוב ומחמיו לצבא אחשי סס גם בשאר פנות המדעים, אשר קנו להם שנות לא מעט; אולם הכבד הסכם נענה על כלו, ולו לאף עערת הספואה חספיה שח, כי צו נקצלו יחד חורה והעודה, ורחה נודות ישראל, כלנה צאו כשמן בעלמותיו, ובקרב לצו העהור שכנו בשלום ורעות, לא דקקה אשה רעותה, ולא אחרה לר לי המוקוס גשי הלאה ואשבה.

(צ) כמו נודע למכביר בשער עמו, זו כחו להטיף ומליכותו בקהל עם. ודי קמו אחשי מודן ומגויי הארלות וישימו לכנינה יעקב ויהודה לבדופים, הוא דרך קסחו צעיס רוחו לערוך בני עולתה ורוע חף קדקוד, ושמונה לשונות עמי נכר אשר היו- נכורות על דל שפתיו הקדיש להגין זהנה על ונשפעי ציה יעקב, ויגד אל לחושים ירח עמו, לתפארת ישראל הוליל לאור האמונה! הוא חסדי את אחיו וגם הם הכירוהו כי נולד לפעול לרקוח ולכחא הרשע תחה רגליו, לזחא אפוח ונשחיה שמן שטון ומחבריו, ועל ראשו שמו נכר הכבוד להיות פ"ונו בקרב עדהו.

(ג) הכמחו ונדירות לבו החירו פניו; כל מחירין וכל יודעיו שבנו כעיונה מדי דברו צם, ובעונה לך שפיק נפשו לדורשיו. חף כי גדל על צרכי הורים גדולי ארץ אשר חועפות עשר להם והמי ההלכה לו לאמונה, והוא גם הוא ה' איש חפוש כסף ומכניי חולרות ודי זה; בכל זאת לא גצה לצו באשרו, לא רמה קרן בחותו ובדי הונו לא אומר! האח! כי הסורה החכמה וירחא ד' היו יקרות צעיינו וכל ומחמדי חבל, ומכבד את צעליהן בכל עמו, ומוקיר חכמים ושלמים כלל ונפש.

(ד) שמונה שנים צלי חשך אשר תקונתו לקח תורה נשי חל'ונו הכס הס"ג וכו' ונ"ה יורה לאכחא נ"י אצ"ד גראציוויץ. וגם נחא והלאה לא השליך אתר ציוו למוד התלמוד וכל לצאתיו החומים לדגלו, וחילו היה גדול וחמוץ עוד בלמודים האלה עד כי שפועים רבות דלה דלה פנימי הכונה והדושים יקרים הסתרים בנבכי ועמקים הסונה. את ח"א ונרי אהצ אהצה צלי עולרים, כי צעה הקשיב לקח משיחו נקשרו נפשותיהם יחד צענותה אחיה חזקה כלל המוע נלה. והמי ציונות עלוניה ודקקה ומחבת את, אשר עד יונו האחרון לא שנתה את עעמה ועוזה. וגם לי הכותי נודעה החנה היחרה, ופעמיים רבות ההעגתי על לוף שיחיה העהורה שעות רלוטה אשר יהיו לי לזכרון חדה כל ימי חי.

(ה) אם כי רבה צעעה לה נפשו מחקר ומחמות חלוות, לא נעה ומדך הסורה והעולה שהורו לנו אבותינו הקדושים ובאשורים אחזה רגלו; לא צו ליקחת את, ואת פושעים לא נשך יד, נצה צעיי שונני כרם הדת נחאם גם צעיינו, ואת ללני הדור שנה חכליה שנה עד כי היו לו לחויצים. ונה- לקרן דברי חל'ונו הארון האומיית רשכ"צה וקרן יוסף שחול' הלוי ל"ו נ"י אצ"ד דקהלתנו תיע"א. צעה קרף לצכמי ולנאסד צשער זה רבים על מוח האדם הנעלה הזה, אז פחה ואומר: "משנת ר"מ צעלו מושלי נשלים" ו"מ רמון מלא חוכו חכל קליפתו זרק!" —

(ו) בקר ר"ו נצחה בשלום קסף עליו רגזו של שנק! וכמועט החל להתענג על רצ צו הלפון לו צבצבת עשר וגדולה אשר השחירו לו אבותיו הכדיצים; גגדה צו צח ההלכה הסובבה כמו נחל, והזמן היף עליו שבע עברתו צעזו יימה ובקלף גדול, גם האסון ללוה עומ, יחד קדשו עליו מלחמה, ויציבורו מטרה לחייהם השנויים-לצו נשכר צקרב צו נכרוב אהנה וכעס, וני ראש ולענה סללו שעמו צקרב מעיו פנימה, עד כי כסף יחרו צו יימה כלל יומו. ח. כ. ל. ג. ה.

Bon M. S. Cusfer. הכל הבל

תחוויות חלק יצאנו נפש כאיכה כי שורה הדרתה, הפלרת עלמות,
צתי הצחלה החוויה והיטה וי' רחל צעירים לשני חייה, ציוס השני לר"ח
אשר יקוט כסלו ונסכת ה"ה ע"ל שצ"י לפ"ק, טז רוחה אל אל ונפשה צלל
שדי תחלוק, עדי יקלו וירכנו יטני עפר לקץ היוץ כצ"ת — והשיר הזה
העפתה ונספתי זרע קודש.

או יצאתי מפתן אמי בכיתי
ותשתפך עלי גפשי וזה חזיתי
ימי עניי ומרודי פה בתבל
מלדה ומפתן אד עמל הריתי
וילדתי שקר בגחי מרחם יצאתי
עמה בצפיתי צפיתי לעזרתי הבל

עודני עלם בעול הבאתי את-צוארי
וענתה בי צדקתי כי אבא על שקרי
לא שמחתי לקול עונב כנור ונבל.
הקשבתני מוסר קצתי בתפנוקי מעדנים
אהבתי מתק שפתים שנאתי לעג שאננים
ומה הבאתי בידי אד תהו והבל!

גם אלה הילדים טפחתי ורבית
הרה והגה מלב ברוח מבינתי;
לזר יחשבוני, מנת ציר וחבל.
אם סגרו על-מסגור לא תשורם עין,
אם שיבה זרקה בהם הן פעלי מאין
רוח העת נשף בו, יקחהו הבל.

מקצותם שלחתי חוצה לתור מנוחה
אחרי אשר ימצאו חן להעלות ארוכה
לקרא להם דרור להסיר הפבל.
מפקרת רעה הן יפקדו לבקרים
מקלי חכמה ירפום עד השברים
אד מחזה שוא חזיתי הבל הבל!

Don J. D. Holzappel, Hörer d. Med. העוררים

שְׁנֵי עוֹרִים וְנֶעַר וַיְחַדְּיוּ הַלְכוּ
וּבְמִדְרָךְ בָּף רִגְלָיו הִמָּה דָּרְכוּ
וַיֹּאמֶר הַנֶּעַר נַחַר גְּרוֹנִי כַצֵּמָא
חֲבוּ נָא לִי אִפּוּא כְּזֶה הַסִּלְעַ
חִישׁ אֲשׁוּב אֵלֵיכֶם בְּחֵץ מִבֶּף קִלְעַ
כִּי בְּאֵר מַיִם לִנְגַדְנוּ אֲלֵכֶה נָא שְׁמָה .

הַנֶּעַר הִלָּךְ לַשְׁתוֹת וְלֵץ אֶחָד עֵבֶר
רָאָה שְׁנֵי עוֹרִים אֵלֶּה וְאֵל לִבּוֹ הוּא דָּבַר
שְׁנֵי עוֹרִים לְבָדָם אֵין מְנַהֵל אִתְמוּ ;
אֵעֲשֶׂה צְחוק בֵּין שְׁנֵי הָאֵלֶּה
אֲשֶׁר כָּל שׁוֹמְעוֹ יַצְחַק עַד יֵלֵא
וּבְקוֹל נְדִיב : הֵא לָךְ זָהָב ! קְרָא לְמוּ .

וּבְאֲשֶׁר פִּתְחוּ בֵן רַק קִפְצוּ יְדֵיהֶם
וַיְהִי רִיב גְּדוֹל וּמְדוּן בֵּינֵיהֶם
אִישׁ אֵל אָחִיו לָךְ הַזָּהָב קְרָאוּ
וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ אֲרֻצָּה הַפִּילוּ
וּבְקוֹל שְׂאוֹנֵם כָּל אֲנָשֵׁי הָעִיר הִקְהִילוּ
וְהִלְיָן אֶת אֲשֶׁר אָהַב עֵינָיו רָאוּ .

בֵּן אָדָם יִדְמָה כִּי הַטּוֹב לְרַעְהוּ
וְלוֹ הִרְעַ וְלַהַפְדֵּי הַשְּׁנֵי יַחֲשִׁבְהוּ
אִוְלָם הַטּוֹב אֵין לַשְּׁנֵינֵיהֶם בְּחִלָּד
אֲשֶׁרֵי אָדָם אֲשֶׁר בְּחִלְקוֹ שְׂמַחַ
רַק זֶה בְּטוֹב יַחִיהַ רַק זֶה צֶלַח :
לְכֵן יִשְׁמַע לְדַבְרֵי בִשְׁבַ כְּפִילָד .

יחזקאל דוד האלצאנפעל

Fabeln nach Pfefferl. Von Salomo Bundi.

השועל והכלב.

מטעם המלך האריה ופקדת דתו
 שועל פריץ חיות הורד מכבוד עמדתו
 מהיות משנה למלך, ומה פשעו? שאלו
 שומר המלך, כלב רובץ לפתח היכלו
 הן זה ימים נשבעת לאמונה בשער
 הפרה ישע כל בן ציה ותושב יער?
 "נשבעתי" ענה הערום כי מראש החלותי
 בלי עשות בנפשי שקר, הקם שכנעתי
 והוא היתה בעברי וזה פרי הטאתי.
 רבים עמה רוזני ארץ עיר ומדינה
 במלאת ידם לטוב העם נשבעו לאמונה
 ולכל הגרע מאחד העם ידם פראשונה
 מלך במשפט ועמיד ארץ ואיש תרומות יהרסנה.

הכרש.

בכשה המימה משדי אם נרדמה
 באכזריות חמה, לקח טבח;
 אכזר מרצח — האם תתיפח —
 כום חמתך ספח בכרך חרףך
 גם אל לבי, קום פגע בי
 פלח קרבי, כבדי בצור לכך
 ועם שליטי תחד גויתי
 גם במותי אם רחם בחךך;
 לא — ענה האיש — בלב חלמיש —
 אותך לא אמיש מרבץ מושךך
 עדי אף עבית שמנת כשית
 ופדר עמית יהי משכך;
 הה מאוד שגית אם כה דמית
 וחלב נדשן קוית מלב אמלל מרפך

וְכַתְּתִימָה מְלָה אָכֹל וְשָׂתָה הַדְּלָה
 וְתִהְיֶה הַלֹּחַד וְדָלָה כְּחֹדֶק בְּסִבְבָּךְ
 לְיָמִים שְׁלוֹשָׁה וְהִיא רִזָּה כְּחֹשֶׁשׁ
 דָּקָה וְחֹלְשָׁה כְּכֹלֵב נִבְחָה
 וַיֹּאמֶר, אִם אֶתְבַּשְׁשָׁה תִּהְיֶה פֶגֶר בְּאִשָּׁה
 טוֹב כִּי אֲנִישָׁה סְכִינִי אֶל קֶרְפֶּךָ
 וַתַּעַן: עֲרִיץ הָרְאִיתָ לְדַעַת נַפְשׁ תָּם טוֹב לֵב גֹּעֵת
 בָּעַז וְגִיל לְטִבְחָה בְּרַעַת, שְׂמָה שֶׁבֶר זְדוּנָךְ וְרִהְבָּךְ
 שֶׁה פְּזוּרָה יִשְׂרָאֵל בְּבֵין חָמֶם שׂוֹד וְרִצָּח
 מִפְּנֵי קִשְׁט דְּתָךְ הִדְשָׁתָּ כְּהִדְשָׁתָּ קִצָּח
 גִּוֶּךְ נִתְּתָ לַמַּפְּיִם כְּנִחְלִים הַזֵּית נִצָּח
 וְאַלֹהִיךָ נְעוּרָךְ לֹא נִטְשָׁתָ, לֹא יִשְׁטַךְ נִצָּח

הַדְּבֹרָה וְהַיֶּלֶק

אֶל יֶלֶק פֶּשֶׁט וַיַּעַף מֵאַלֹן לְאַלָּה
 דְּבֹרָה חֲרוּצָה בְּנַפְשׁ עֲמָלָה
 הָרְאִיתָהּ בֵּית נִכְאֲתָה שִׁפְעַת אֶסְמִיָּה
 מְלֵאֵי דְבִשׁ וְדַגַּג פְּרִי מַעֲשֵׂיָהּ
 טוֹבוֹ אֲדֹלֶיךָ אַף נִחְמַד וְנַעִים
 — עָנָה לְבוֹשׁ הַמַּעֲוִל שֶׁלֵּל צְבָעִים —
 "וּבְכָל זֹאת מִנֵּת חֲבִלִי מִחֲבִלְךָ אוֹקִירָה
 "וְנִחַלְתָּ שְׁפָרָה עָלַי עֲמֹךְ בַּל אֲמִירָה
 "רַמָּה אֲתָךְ? לָכֵה וְנִנְכַּחְהָ! חוֹן רְבוּשְׁךָ פָּרִשׁ!
 "שׂוֹר מְזוּי מְלֵאִים" — "וְלִי אֵין כָּל מְאוּם מִהַרְשֵׁי!" —

עֲשִׂיר וָרֶשׁ נִפְגְּשׁוּ יַחַד
 שׂוֹעַ עִם שׂוֹכֵן בֵּית חֲמֹר
 וְהַתְּפַקְחָנָה עֵינֵי שְׁנֵיהֶם וְאִישׁ אֶל יוֹתֵיר;
 זֶה לֹא יִישָׁן לְחֹזְנוֹ יְדָג יַפְחָד
 וְלָרֶשׁ אֵין כָּל וְאֶךְ שְׂמֵחַ; וַיִּמְדוּ בְעֵמֶר
 וְלֹא הִעֲדִיף הַמְרַבָּה וְהַמְמַעִיט לֹא הַחֲסִיר

Bon M. Kohler, Oberlehrer. * מלקט שבלים *

(המשך) בראשית י"ד ו' חלון עורה. רש"י ור"ב המוציא ז"ל הלכו בדרכיהם צבירות שתי נזלה האלה. ונראה לעיני שומלה, מורה"י יורה שלחן זה היה גדול ונאה, והיה עורה דרך לכל חובלי נחיצות, כמו שנאלצו גם צעה שללו עץ גדול צעדה להורות לנו הדרך אשר נלך בה ומכפר לכפר. כמו *zum Wegweiser dienete*. כי החורה צאה ד' וניעצ שדחו וניעצו כרעו ושם. וכן הפלוגתא דגורא וניא רש"י ז"ל דעת י"ח שדחו של מוזיק. והמתרגם הלך בפעמוניהו לתרגומו: **„So muß er den Schaben bezahlen mit seinem besten Felde oder Weinberge.** והיא כרצ חזי בר חזין (צ"ב ק"ד י' ע"ג) שיש לפרש שדחו של יזק, כי החורה צאה להורות לנו מה על המזיק שלם. והא רק לפי השדה של יזק, שיש להעריך בוניעצ שדחו, אם גם יתקוט המזיק חלצנו וכן הנועצ. כי איך צוכל לוור שדחו של מוזיק, אם המזיק אין לו שדה? או אם יש לו שדה, ואין לו עליו וכן התצנחה אשר כמות המזיק? לכן יש לתרגם הפסוק הזה: **Wie das Beste seines Feldes (des Beschäftigten) und wie das Beste seines Weinberges soll er bezahlen.** ומצד הוא. במדבר ח' כ"ד וכן חוש ועשרים שנה וכו' ולמעלה אמר וכן שלשים שנה. אין צדינו וגם לא צדנונו לריב על דברי רש"י ומש"ס ז"ל, כי יוכל להיות שדבריהם נכונים הנה. חולס לא חוכל לשם יד על פי להקריש דעתי. כי לפענ"ד יש לפרש שני הפסוקים האלה על נכון, אם נאמר שהפסוק הראשון אשר לזה וכן שלשים שנה בני הלוים יעמדו לקצה בקדש, הוא רק במדבר שכולם בקצבים צמחנה אחת ודי צהם אם יעמדו לשרת וכן שלשים. והפסוק השני אשר לזה לעמוד לשרת בקדש וכן כ"ה שנה הוא בארץ ישראל, כי שם הם מופזרים בין י"ב שבטים, וכולם אינם יכולים יחדו לעבוד בעצרתה הושכן כל השנה. כמו שנאלצו צדוד הנוקד ע"ה שהחליקם לכ"ד מושורות. על כן אמר הכתוב שיכולין גם וכן כ"ה שנים לצוא אל הקדש לשרת. דברים י"ע י"ז והנה עד שקר העד. אמר ר"ב המוציא ח"ל: העד כמות שהוא הדימו עד שקר ע"כ. הנה לפי דבריו ונלה "העד" פעל הוא ולא שם. ור"ה לזה פירושו על שקר ענה באחיו שאמר: "לא די שהעדי שקר אלא שהעדי שקר באחיו" וגם תרגום אשכנזי לפי זה הוא שחרום: **„Wenn der Zeuge falsch ausgesagt und wider seinen Bruder falsches Zeugniß gegeben.“** הנווה תנחתי על זה הפירוש. כי לפי דבריו ונלה שקר חוחר הפעל היא לנלה העד, וזה איננו נכון, כי ונלה שקר ומוצרה צנקה לנלה עד שלפניה וגם יש לה נגינה ומסקת. וגם קשה, אם ונלה "העד" פעל הוא צנכין הפעיל למה חקר ה' הידיעה וכן השם "עד" כי הוא עדי-חונם המוכר לעיל. ועוד למה כתוב העד ולא העיד כמו חסרי, אם הוא עבר נקטר צנכין הפעיל ונע"ו. ונראה לפענ"ד שנלה "העד" שם היא עם ה' הידיעה ונלה שקר חוחר השם לנלה עד שלפניה המוצרה לה צנקה, והוא כח"ל ו נכתב להיטך; והנה העד עדי-שקר. ועוד נראה לומר: ודרשו השומעים היעצ צמקו ה"ל יש לפרש ציו"ו הקצור ולא ציו"ו המהפך. ובאשכנזי ית' לתרגום הפסוק הזה: **„Und die Richter haben genau nachgeforscht, und siehe: der Zeuge ist ein falscher Zeuge; er hat falsch ausgesagt wider seinen Bruder.“**

משה ציו קאבלעב

Bon Jacob Zoch. Korn. אנחת דל משכיל

נְפִישֵׁי הוֹמִיָּה	לְמַח הוֹרְרֹתַי	עֲבָרָה וְצָרָה
בְּאַנְחַת רַעַם	פֹּה בְּשִׁפְטֶיךָ	מִבְּמַן קְרֵאוֹנַי
סוֹעֲרָה עֲנִיָּה	עַל־מֹת חַמְדֹּתַי	לְחַבֵּל הַנְּעִבְרָה
”הוֹי!” בְּזַעַם.	לְשִׁבּוֹן בְּעַרְפֶּל	לְחַבְרָה יִשְׁחַרוֹנֵי

* Heft 83, S. 83, Z. 20, sind die Worte חוחר שדחו הנה nach dem. zu lesen.

לְאָסִיר בְּכֹלֵא	לְמַעַן תְּשִׁימֵי	עַמֵּם אֶלְכֶה
בְּאֹפֶל מַחְשָׁפִים	כְּלִי-יָקָר לְבַעֲלֵיהֶם	קֹדֶר וְשֹׁחַח
לְצִיץ לְפֹלֵא	לְבַעֲבוֹר הָרַעִימֵי	דָּפֵא חֵלְכֶה
מִבֵּין הַחֲרָפִים ?	לֹא לְמַעֲנֵהֶם .	מָט וּרְפַח-לֶכֶה
שׁוֹכֵן חֲרִים	כְּל־סְגוּלָה יִקְרֶה	כָּכֶח אֲרֻדֹפֶה
עֵנִי וְגֹעַ	אֲךָ לְמִרְאֵה עֵינֵי	בֵּין לְהַקֵּת זְדוּנִים
עוֹד יִכֶּה בְּסַנּוּרִים	לְמוֹ לִזְרֶה	עַד-כְּלֵי אַחֲלוּפֶה
שׁוֹלֵל מִתַּעֲתַע ?	לְאִשֶׁר תִּתְּנֵי .	עַצְמָה וְאוּנִים .
וְאוֹלִים תַּעֲלוּלִים	כִּי בְמִלֵּאת סַפְקֻמוֹ	בֵּין זֹאכֵי עֵרִם
יְבִיטוּ בְּמִכּוּזֵי	עֲדָן לֹא יִרְגְעוּ	הַמּוֹנִים הַמּוֹנִים
עַמֵּם הַתּוֹלִים	יִצַּר גַּם לְמוֹ	לְטוֹרֶף מְרָף
לְמַחְסוֹר וְעוּנֵי :	בְּאִשֶׁר מִצְאוּ .	הַבּוֹז לְגֵאֵינִים .
"לֹא לְחַכְמִים לֶחֶם"	וּכְבֹּא שִׁאֲלֹתֶם	אֲשַׁבַּע גְּדוּדִים
"הֲלֹא שְׂמַעְתֶּם שְׂמוֹעַ"	לֹא יִמְצְאוּ נַחַת	צַפְּסָה לְבְנֵי-שִׁחַן
"אֲרוּר מַרְחֵם	תִּרְבֶּה תְּשׁוּקָתֶם	לְלֶחֶם נִקְוִים
"אִישׁ הַשֶּׁכֶּל וְיֹדֹעַ .	אֶלֶף עַל אַחַת .	וּמִים לַחֵץ .
"נִקְוִין שְׁנַיִם	כְּאֹסִיר בְּכֹלֵא	אוֹמְלֵל אֲנִי
"לְרִבִּים יִחַבְּמוּ	יֹשֵׁב מַחְשָׁפִים	עַמִּי בּוֹגֵדִת
"יִמְקוּ בַעֲצֻלָּתִים	אֲצִיץ לְפֹלֵא	תִּקְוֹתֵי דַמְתֵּנִי
"בְּנַפְשָׁם יֵאָשְׁמוּ ."	מִבֵּץ הַחֲרָפִים .	מִיּוֹם הַיּוֹלֵדֶת .
אָחַח ! עֲצֹב !	חֲשַׁמֵּל בְּמַחְצָבוֹ	לְפָרוֹת עֵינַיִם
אֲךָ לְאִישׁ כְּמוֹנֵי	כָּהָר הַחַוִּילִי	אֲחֻזָּה בְּכָל-פִּיֶּאֶה
הָרַבִּית הַקָּצָף	מִכְּמֵן זֶהְבוֹ	כֵּל חֲמֻדַת-הַחַיִּים
בְּמַחְסוֹר וְעוּנֵי .	אֲשׁוֹר לְמוֹלֵי .	בְּפּוֹזְבֶה מְלֵאָה .
בְּכֹל תִּתֵּן מְנַרְעַת	וְנוֹנָה הֶהָרִם	לְסַפּוֹת יוֹנֵי
לְכָל דְּאָגָה כְּחֹבֵל	מִיַּדֶּה קֶרְנִים	לְנַפְשֵׁי הַצְּמֵאָה
הוֹסַפְתִּי אֲךָ לְדַעַת	עַל יַפְעַת הֶהָרִם	לְרַבּוֹת עֲצוּבוֹנֵי
כִּי יִתְרוֹן — הֵכֵל .	מִזְחֵב פְּרוּיִם .	לְרוּחֵי הַנִּבְאָה .
אֲבַקֵּשׁ לְחַמֵּי	שִׁדִּי ! לְמַח	שְׁעֵה עֲצֹב !
לֹא מַעֲדִיקָךְ	נִתַּף אוֹר	הֶרֶף נוֹנָה !
לְכַסּוֹת מַעֲרוּמֵי	לְנִדְכָה שְׁמָה	עֲבוֹר קָצָף !
וְאִסְתֵּר מִפְּנֵיךְ .	מִבֵּישׁ מִן הַחוּר ;	עַד אֲבִלֵינָה !

עַרְוֹת הָאָרֶץ	פְּנֵי הַלּוֹט הַלּוֹט	לְמַצָּא מְנוּחָ
"לְרֵאוֹת בֵּי כַּתָּ	עַל רִשְׁעֵי וְזִדּוֹן	עָרוֹם עֲרַמְתִּי
מִשְׁפָּטָךְ יִהְרֶץ	כָּל חָמֶם וְיִשׁוּר	מִפְּנֵיךְ לְבָרוּחַ
חֲטָאתְךָ נִגְלָתָהּ.	מִשְׁמַמָּה וּמְדוֹן.	יְדַעְתִּי, וְאַשְׁמַתִּי (2)!

עַל אֱלֹהֵי הַבֵּיתִי	וּלְנִגְדָהּ בְּבִיאוֹהָ	לְכֵן עָשׂוֹ הַשְׁכַּלְתָּ
חַפְזָה וּפְצוּעָה	כָּל עֲזוֹרֵי רֶחֶב	וּמִכָּל הַבְּרָכָה
מִתְבַּל שְׁנֵאתִי	מִתַּחַת לִירֵעָה	לִי לֹא אֶצְלָתָ
יְנִידוֹנִי נֹעַ.	הַמְצַפָּה זָהָב.	אֶפֶס מֵאַנְחָה.

זְלוֹת פְּרִימָה	אוֹרְנָה בְרִמְיָה	בְּאַנְחַת רַעַם
מִדְרֹךְ כָּל־נֶעַל	בְּלֵי עַמְלִידִים	נִפְלִישֵׁי הוֹמְיָה
יְדֹרוֹךְ בְּמִזְמָה	תִּאֲחֹז בְּצַדִּיהָ	"הוֹי" בְּזַעַם
לֵץ וּבִלְעֵל.	חֵישׁ רֵאוֹת־עֵינַיִם.	סוֹעֲרָה עֵנְיָהּ.

אֶצְעַק וְאַשְׁוֹעַ	נִתְפַּשְׁתִּי בַפֶּךָ	עֵנְיָה נִרְדַּפְתָּ
בְּמַר רוּחִי	כִּי מַעֲלַתִּי מֵעַל	עַד־בְּלֵי חֲשָׁךְ
מִן יָמַי לִי שׁוֹמֵעַ	לֹא אָבֹו סְלוּחַ	כִּי חֲשַׁף חֲשָׁפָהּ
כְּעַסִּי וְשִׁיחִי.	הַשְׁקוּנִי רַעַל.	פְּרוּכַת הַמַּסָּךְ.

אָזַרְעֵי הַמַּעֲוִתִּי	כָּל לִילּוֹתִי	כָּל לִילּוֹתִי
כָּל הַיָּמִים	אֶמְרָר בְּבִכִּי	אֶמְרָר בְּבִכִּי
עַד־קֶץ אַרְחֹותִי	תַּחְתִּי יַצְעוֹתִי	תַּחְתִּי יַצְעוֹתִי
לְמִנוּחַת עוֹלָמִים.	מָאוֹס וְסָחִי	מָאוֹס וְסָחִי

ד ו ד א י ס

Von Moses Reizeß, Hörer der Rechte und der Philosophie.

הנה נאלץ שנענו דבת רבים: אשר ישראל עם לצדד ישכון, סגר צו כל דלה ונצח צאהלו אף נוסף ספיר והלום ונענים אחרים: כי רוחו כהה נגד כל יוסי ונשא, להציא בגן כהה אשר לא כנעה יויין, אף אס היא נעע טעשועים, אולם חדשים ונקרוב צאו אשר יאונרו: כי רק זמורה זל חורע הנה יהודה בגנה, זה יעציע ויעצב כרונה צטוע הוין, — וזה יאונר כי חוקי תורכנו הקדושה העצבו על אלני דמי המלירות אשר חיות היו צטרם צל המולד אה העצביות, אך לא כן אצכי ענודי, תורכנו הקדושה היא, גן עין אשר צו המנויה ד' כל עין נחמד לנרחא ועוב לנאכל המוסק. גם עין המיים צחוק הגן האמונה, אף עין הדעת עוב ורע הנשפע, נוקדם לו השכין את להט הסרצ המהפכה הרוח העצבי סקובצ שלש אלה הקשורים צקשר אוניץ! לשמור את דרך עין המיים, כל עין אשר ידע כי לא עין מנאכל הוא לישראל המדיל וננו, אשר על כן דמנו הקדושה היא גן נעול ונעעני אדונה נכר לא יעשו צו פרי תצואה, כי כבודה הנה מולך הזאת פנימה, וכל מולדה סוף חורה כמו דזה כי קדשה, אולם כל עין נכר אשר אינו עושה

מספר יתום. Bon Sof. Mayer.

קָדַד אֶלֶף דְּרָבִי בְּדַמְמָה. כִּי הָמָּה אַף אֲנֹשִׁי קִשְׁי לֵב. הַכֵּל לְפָנַי מְדַבֵּר שְׂמֵמָה. שְׂמֵנִי וַיִּנְעֹו רַק בְּעֵד הַגּוֹי הַזֶּה וְעַל רוֹחַב פְּנֵי תֵבֵל כֹּל פֶּאֶה חֲנָפִים דְּבָרוּ אֶתִּי קִשּׁוֹת וְחֵסֶה אֵין לִי עוֹד לְנוֹחַ מְרַגְעָה. וְהֵם הִרְוּ בְּבִתִּי מְשׁוֹשׁ.

בְּלָבִי מוֹשֵׁב יַגּוֹן וְאֶבֶל. צוּרֵי הַנּוֹחַן בִּי נִשְׁמָה — יָצִיחַ חַיִּיתִי לִי אַף לְעוֹל וְסָבֵל. לְהַתְּהַלֵּךְ עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה. אֵינְנִי בּוֹקֵעַ שָׁחַר אֲרִי אֲשֶׁר אֶתָּה עֲזָרִי וַיִּשְׁעֵתִי קִהַלְתָּם וַיְהִי לְאֶבֶל בְּנוֹרִים. לֵךְ אַעֲרֹף קוֹלִי וְתִקְוֹתֵי אֲבוֹתַי לִקְבֵר הוֹכְלוּ. אֲשֶׁר יָתוּם וְאַלְמָנָה תַעֲוֹדֶה. הֲלֹא הָמָּה בְּעֵבֻרֵי עַמְלוֹתָי הָיָה עִמָּדִי! לֹא אֶהְיֶה בּוֹדֵד וְעֵתָה מִה־דַּפְחֵי כִי אֲחִיל? כִּי אָבִי וְאִמִּי עֲזוּבוֹנִי וְגוֹרְלִי נִלְאַתִּי הַכֵּיל! חֲסִדֶיךָ הָמָּה יִנְחַמוּנִי.

וְאִמְרַתִּי בְּלָבִי נוֹאֵשׁ. לֵךְ מִכְּאוּבֵי נַפְשִׁי אֲמַתְּחָ. יָחַד חָלוּ נַמֵּס חֲפָצֵי וְחֲמוּדֵי כְעֵשׁ! בְּבֶן־אָדָם וּבְבְדִיבִים כֹּל אֲבַטְחָ. לְנוֹד לִי קָרָאתִי לְמֵאֲתָבִי אֵל וְדַבְּרוּ עֲלַי עוֹד גְּבוּרָה! חֵסֶה הֵם רַמּוֹנֵי, אוֹי לְבִי דָּוִי. וְלִכְלִילִי כֹל אֲמַר עוֹד שׁוֹעַ.

הצלת אמונה. (המשך) Bon Moritz Strauß.

כעב קמנה בטוהר הרקיע והולגו. תלך ותגדל מעבי שחקים, תחולל רוח, בשחק תרקיע, מחשכת מום תקלע ברקים, תפיל היכל, מגדל גבוה, בהמון גשם כביר תרוע, תשחית יכול בהרים ועמקים, כן קם עליך, הוי בליעל! איש שבע ימים, גופו שחוח; אמנם חזקת רוחו בלי מעל,

כצור חלמיש, וכלו מנוח, עבר בארץ, הצביא צבא, במחנה האויב הרבה דאבה, בגדתי ישראל הגביה כח, מתתיה כהן בן יוחנן, גלית ממקדש אהבת, אך זכרת עת עמוד איש וענן, ותקות ישועה לא עזבת, ואם רוחך כמו על עפר נחת, כמחריש כרית לאויב שחת.

כבפשתים וצמר כסערה,
 נצוץ מבעיר יהי ללהבה;
 כן הפחת אומץ וגבורה,
 בלב נדחים ושונאי תועבה;
 כמעוטי עמך, השרידים,
 אבד אבדת המאבידים,
 רוחך מלאה בחור ואיש ושיבה,
 בבניך ערכת מלחמת,
 המסיתים ומורדים סלית
 וכמו שבלול הלכו תמסו,
 והצורר המכלה כלית,
 זרקת שקוצי צרינו,
 מהלאה למקדש, מעון אלהינו,
 אף שבט מושל לך כרית,
 יהודה מכ"בי המתנוסס,
 אבן נזר ראשון לפרזוני, (")
 ככפיר אריות סביביו ממותת,
 עבר ומרף ורמס בזדוני,
 נשא נסו אל כל השערים,
 כתוב עליו אלה הדברים:
 "מי כמוך באלים ה'!"
 (ההסגן בנחצרת הצלה).

לפדות עמך, חייך ערכת,
 אם גם אש במערכה כבה,
 בלבך עודנה מתלקחת,
 להציתך בעיר אלהים הגוה,
 כרצון אלהיך לו לנחת,
 להכרית הנעבד ועובד בעל,
 ממזבח — פריו ממעל,
 מארץ — שרשיו מתחת,
 בעיר מודיעין ישבת דומם,
 בתפלתך קודר שחוח;
 לכרוע ברך לשקוץ משומם,
 בקש הצר אותך לנדוח,
 אם עמים כלם אלהים כסל,
 ימירו ברצון פסל בפסל,
 אני לא אמיר בשוא גדל-כח,
 בענותך ואת לשרי צדיך,
 והנה יהודי בא בעזות מצח!
 זבח חזיר לאליל על פניך!
 חרף אל, כעצמותיך רצח!
 כחרב הצר, מנו חטפת,
 הרגת שניהם, חיים אספת,
 הקדשת אל כישראל נצח.

תְּנַחֲמוּת אֵל . Von M. OrNSTEIN.

א איש זקן וכשוף פנים גר צירכתי כפר קטן, אשר על יד נהר פרת,
 עס האיש ההוא דן ונשה הכהן וגבולי ספרד, בית ונעונו היה שחול צבוח
 על יד הנהר, וסביב לנעונו גן נחמד נטוע צעלים עוסיס פרי ונגדים
 למיניהם, ושני אוהבים לעגרים ליונים היו לדן ונשה הזקן, עס האחד דן
 הצרעם חכמוולי, ועס השני דן חציב בן אפרים; ויועדו האוהבים האלה
 יסדו לצוח צבל לילה לשמוע את חכמת דן ונשה הכהן, כי כהקיר ציר וייונים,
 כן סקירה חכמתו עגינים רמים ונשגבים לכל השוקדים על דלתותיו. גם
 סאוהבים האלה אהבו תמיד לשמוע סמוני טומוני תולדות הכהן הזקן, כי

(*) Nach Gef.: Anführer.

תלחות רצוח אפפוהו ציני חלדו, וכל יקר רחמה עינו על פני סחבל. —
יהי היום ויצוהו האלהים אליו לנעם ערצ, ויוליך אותם דן משה אל בני
הבשקק על פני הנער, ויושיבם על ערובת מטעיו, לזעזען ימענגו על הדרת
תצל ונולוה לנעם זוא השמש אולהה. —

היום רד מאוד, והחרטה נטתה ללון מעבר לנהר פרת, ואך את
קרניה האחרונים תשלח על כל נצעה נצוהה ועל למרות כל עץ רעקן
ויזהירו כזהב מאופז, והאזהבים האלה יושבים שלשמה, והדומים שזררת
ציניהם, מתצוננים ומתענגים על יקרת הארץ ונולוה, אשר הופיעה בהדרת
קדשה; ובאשר לצם נאלץ רבטי כועס, פתח דן אצרהם את פיו, ויאמר:
חי אלהים! מה נקל לאיש להיות מאושר בארץ! אם אך על הארץ ונולוה
יתענג נעמ לאתם בהדרם, הלא נחמה שדי יחם צשמים ונמעל ועל הארץ
נחמה, בהציעו בכל מוצאי צוקר וערצ על יפעה לאלהים; כל תלוות
זרות ומקות כנצות כעב העופנה, כל נודה ועלזון לא יפריעו מוחתו,
ויהי אך שמה!

עוזים דצריך רעי יקירי, ענה דן חצי, כי נקל לאיש להיות מאושר.
הצל אושר כזה, אשר תדמה בלצדך, לא יעמוד רק רבעים אחדים; כי חנה
כמו אם יעשך איש ציין את צשרו, או ישמעעב צמיים ועובז, או יתעלב
צאהבים, לא יאריכו ימי אשרו, כן אם כתענג על הדרת הארץ ונולוה,
רבטי אשרנו לא יושכו, כי תלוה נהים תערצ לכפעש עדי רבע. ודע יקירי,
אך כי נחוק לי דצריך ונפשי קטורה בנפשך, בכל זאת דצריך אלה, כנמעל
משלים ודובר לחות אתה צעיני, לצך יהנה נשבות, ושמחתיך תעננה
מליזה חירות לי. אדמה, כי רק תצל ונולוה, אשר האירה פניה ציפעתה
היום, לקחה את לצך במחמדי טעשועיה, ותפזר לביניך פרחי אושר וטעון
צבל פנה ועבר, ובטוב לצך עליך תראה גם את יושביה מאושרים לפיך.
אולם היארכו הרבעים האלה? הלנלח יעב לצך? או התקח צבל עמ מטעמיו
תצל באשר תלוה נפשך? נער אתה, והשנה צתענבויה מלאה קן בלצדך
על כן תראה צדמיונק פרחי אושר יאזו צטל ילדותיך גם לימים יבואו,
אולם הימים בחייון לילה יעופו, והארץ ונולוה, אשר כגן עדן תימה לפיך,
תצל ותנלל כחליר יצט, ימי הזקנה והשיבה יבואו, וכצול עלה מבפן,
כן טושני נעורי אנוש יבולון, טעך ראשו כשלב ילציו, ישנה פניו וילך!
הצל רעי יקירי, שאל דן אצרהם, הגידה נא לי מה תקרא אתה
צטם אושר, ואיזה הנצר מאושר?

הלנחה וסלוה צה אושר חכנה, ענה דן חצי, והאיט, אשר האושר
הפיל חבלו צנעיונים, מאושר צוקרת אקראנו: כי המאושר או המלניח הוא
רק על ידי חקרים הוטליונים מפזו ואשרו, כמו העני, אשר יתעטר צוקרת
על ידי נחלת אבותיו צנוותם, האכר ע"י צרכת יבול אדמתו, הרודף אשר
הכבוד והתהלה על ידי מהללי קרובים, והאווה על ידי אהבתו — הצל
כלם חקרים הם, הרבעים יחלופו, והמאושר יהיה קשה יוס!
ויען דן אצרהם ויאמר: גם חכני ידעתי כי אשרנו לא ימשך, ונחה
לא דצרתי עד כה. אך אמרתי, כי נקל לבצר, אשר ישרה נפשו צו, להיות

מאשר בקרן, ויעצ לבו תמיד אם טוב ואם רע יקראנו. — כשמוע דן
 קצוב את הדברים האלה יולאים ופני רעו, החצונו צו פעמים, ואחרי בן
 פתח את פיו ויאמר; הנה, אין צתבל זו לא חושר כלחי, ולא רעה כלמת,
 כי חליפותי ולבא לזקרה צני אדם חדשים לצקרים. חולם חושר אחד אכי
 נקיר צתבל ובקרב אים ולב עמוק משכנו; צעותי הצתבל לא ירגזוהו, כי
 הוא לכל פגעי הזון ישחק, ועל לבא חליפותיו ילעג, צועדני מלכים יתקלם
 ותענוגי רוחים משחק לו; אין חושר צתבל, אשר יגדילהו, ואין רע אשר
 ישפילהו, אך נפש האדם הוא תכוננו, תרוננו, ותשפילנו, ולזרים אין חלק
 צו, והוא שלות השקט כי תהיה צר צנוט, וצתקטו כי תהיה בקרב חנוט,
 וצתקטו וצצעהה תחת השמש אם נצצט ואם לחקד. אולי אל חושר כזה
 תשא עיניך רעי אחיצי ?

כן דצרת צחירי רלחה נפשי, ענה דן אצרהם הכרונולי, אל חושר
 כזה טעתי פני, והלדקה נקורו. הלדקה תציח תרפא צכנסיה לכל עמל חנוט
 ועלצונו, היא תרונם את נפש דכא על כל ווקרה הצתבל וחליפותיה להיות
 וחלושר צעברי פי פתח כמו על גמי תרונני הללחתו. לא כל חושר צתבל
 הוא צירי חנוט לכוננתו, כי התקרה מוטל בצצורתו על כל הנעשה תחת
 השמש, אל חושר פרי הלדקה צלצצו וצרונו לעשותו, כי צלצ כל צני חנוט
 זרע לדקה זרוע, אם אך מוטל השמים ועל ישקנו, נטעי נעומים ישבטנו,
 פרינו יהיו לנחבל ועליהם לתרופה. (המשך צמתרת הנחל)

אבל יחוד. Bon Ahron Doruzweig.

על צחירי צענו, יחיד צעדתו, ה"ם הרב החכם החוקר הגדול ומנהולל, צל
 דונם תהלה כס"ח מו"ה שלמה מונק ז"ל, כבוד חללים אסמו צ' דר"ח
 אחר ראשון תר"כז לפ"ק צקרית ונלך רב פארז. —

מה חשד השמש בא בצדקרים,
 ערפל התולתו כל יבירק קרנים,
 זותר פרק הספר יאהיל קפאון,
 גם מזרות רקיע נגהם אסמו,
 מאורי אור לא יהלו קום חלפו,
 כל-הבריאה לוטה במעטה משאון.

שלמה מונק אויה. הן חטף המות,
 בתגרת-אפו הזרידו גיא-צלמות,
 עיר פארזי הה נבוכה ביליל שבר;
 ראש לנבונים נזר לחכמים בדרו,
 הפיץ תושיה רבים הלכו לארו,
 הנה שורף — הגיע לימקי קבר.

לכן פני שמש וירח העמו
 גם נגה-כוכבי-שמים נעלמו
 כי איש יקר מפז הלך ועין
 דגול מרובה בתכונה ודעה
 האיר עבי הפסל בלי מגרעת
 אמרו נעמו אף טובים מיין

שנאני שחקים תאניה ירבינו
 עם שזכני הארץ נחד יבבינו
 על שלמה מונק ירבו מספד תמרורים —
 צבי תפארת ישראל הובל שאולה
 מכל עבר ישמע זעקה גדולה
 כל-איש יורד בכי זקנים בחורים

פשדה חכמת-ישרון הפיץ אור נעים
 מדברותיו נעימים הנמו נפלאים
 שונאי ישראל הלביש חרפה כלמה
 בשבט פיו הכה גוים רבים עצומים
 צדקת-ישראל הזכה לעיני לאומים
 ועתה-הוא ברות לתולעה ורמה —

אך נפש שלמה לא ירדה צלמות!
 נות-בית! לא לכד ברשתו חמנות
 בצל עדן ברמה היא מעוספת;
 גו ירד קבר לארץ תחתיה
 הנלקח מעפר שב למקום שאיה
 והיא — בסוד קדושים ברום מסתפפת —

נוחי נפש יקרה! זכה ונעימה!
 נוחי בצל-אל-שדי עדינה ותמימה!
 שם מלך ביסיו תחוינה עיניך;
 ביד אדני הנך עטרת תפארת —
 ובנו נשאר שמך נצח מזכרת
 עד שום נשום את-פעמנו אליך —

אהרן דארינעווייג

מהללי איש מהולל. Von Ahron Adlerstein.

אדוני היקר! יען ידעתי, כי מ"ע ב"י הוא אור יקר מלא חכמה לדעת אמת
 ודק וכל המכתבים אשר ירילו אליו וכל קאי ארץ יסקול צפלק ונאזני הבינה,
 וכל נגמת חפלו הוא רק לתת לחיט כמעללו וכל מעשי איש יקר אשר יפעל ויעש
 לצני דוכו יחרוט צקפרו לזכרון עולם, אמרתי אצוא גם אנכי צעתי הדלם והחום,
 לסקר מופעלות איש יקר צר לצד, תמים דעים, הנודע לפועל טוב צעירנו מתמול
 שלשום ה"ה הרצ המליץ צע"הו ס' אזהל יוסף (הספר הזה נדפס, בשנת
 העצום ע"י עוזר והוועד ה"ה הרצ המריף ושנון, בצר נדיב ושוע מום מרדכי
 אריה רעבעליש נ"י, אשר לולא עזרו לא הולילו מחצרו לאור עולם —
 י"י שמו מצודק!) וגם אחד מסופרי מ"ע ב"י מחצרת צ' ונ"א — כ"ס מו"ה
 בעריש נאלדענבערג נ"י לזכנן יקאר צרכה אשר זרע צדועטה.

אנא עמי! אל תרב אמרים
 כי תרבה הבל ברוב דברים,
 רעיוני! לכו נא אורח סלולה,
 מנעו עקלקל, לבל תפלו במצולה
 בבקשכם רמות ולכת תשגבו,
 צוררי אקראכם, חרפתי תאהבו,
 אך אם רעיוני ישמעו לפקודתי
 גם נפשי תתעורר לשיר שירתי
 עורה נפשי! לרוץ שיר תהלה,
 כי דלה מליצתי, בפי אין מלה
 לכבוד מורי יקירי, מהולל בתשבחות
 תיטב דל שירתי כנסכים ומנחות.
 נאלדענבערג, מה גדלו מעשיך
 למכביר חלקת פניני תורותיך,
 לאכר אדמה ואשוח מעלליך,
 אתה הזורע — והנערות שלחך,
 וכאדמה מחיקה הזרע תצמיח
 וכל תפלת האכר: כי זרעו יצליח —
 ובקציר, עת תעש מאה שערים,
 אז בגיל יקצור עמרים לחמרים,
 כן עצי תבונתך, כמו ינעת,
 פרחי תורתך, בלבם זרעת,
 בשמן תורק אם ריח יתנו,
 כלם זמרת תודה לד ירננו;

ובל יבושו לדבר בשערים
 מחסד חנם גמלת לנערים;
 כי לצעירי עירנו מאוד הישבת. (**)
 דוב! כדוב את הסכלות טרפת,
 בתבונתך את הבערות בערת,
 מלא יועיל להועיל ברוחך המרת.
 לכן שרי דעת ימנוך בין חכמים.
 תצדק בלמודיך — והפתאים נכלמים,
 וגילך יגדל מגיל האכרים,
 ושבלי תודה תקצור ברנה בשערים!
 חלונות אשר שם יוניו ונחאזק צעפר רגליו.

אחרן אדלערשטיין.

לְמַנְצֵחַ לַמּוֹת לְוִיצְאָטוּ. Böhm. Weißmann Chajes.

שנה אבוי! שמואל דוד לְוִיצְאָטוּ נָאִין! לכך

לִכְוּ לְסִפּוּד לְצָרָה,	לְכַד, לְתוֹרָה לְאִמוּנָה.
לְעוֹרֵר לְיוֹתֵן לְשׂוֹד,	לִזְ לְבָב לְבִיא לְיֵשׁ —
לְקַדֵּשׁ לְלְאוֹת לְבוֹשׁ;	לְכַד לְהַקֵּת לְזַחְמִים,
לְמָה? לַמּוֹת לְוִיצְאָטוּ,	לְזַחְמִים לְפִידִים לְהַבּוֹת,
לְנַבּוֹן לְחַשׁ לְזָה! —	לְהַפִּילִם לְפָנָיו לְהַבּוֹתֵם לְחַי.
לְדַתּוֹ לְצָבִי לְאִמְהוּ,	לְוִיצְאָטוּ לְמַרְזִמִּים לְקַח,
לְבַעֲבוֹר לְמַד לְהוֹעִיל,	לְמַקּוֹם לְשִׁבְתָּ לְאֵ לְיִלְהָ!
לְכִוּוֹת לְשׂוֹד לְשׁוֹנוּ,	לְכֵן לְכֵם לְקְרוֹא לְבְכִי,
לְעִשׂוֹת לְכִיבוֹת לְקַח,	לְשִׁבְרוֹן לְחַוֹת לְטְרוֹר
לְכַלֵּעַ לְזֹט לְלַבֵּן לְצַרְפָּה!	לְאֲבָלִים — לְאֵ לְאֲבָדָה! —
לְסִבּוֹל לְאֵ לְאָה,	לְזִו לְקַטְתֵּם לְמַאֲמְרֵי,
לְאֲכּוֹל לְחֵם לְחֵן,	לְהוֹצִיאֵם לְאוֹר לְאֵט לְאֵט
לְהַלְעִיט לְזַעַזְעוּ לְעִנְהָ,	לְאִשְׁתּוֹ לְבְנָיו לְמִשְׁפַּחַת,
לְשִׁבּוֹעַ לְעַג לְנִאִיוֹנִים,	לְשִׁמּוֹ לְשִׁמְעוּ לְמוֹפְרָת,
לְזוֹת לְהַג לְוִצְאָטוּ;	לְמַדְרֵי לְהוֹרוֹת לְדוֹרוֹת! מו"ס.

(*) גם קננים שזיכרתי ונרועים ונעשים טובים בפרנסה ונחמה עין רש"י ש"ס.
 (***) לכן מוצאנו צו"ר בראשית י"ג: ונחל הללית ארעא.
 (****) כי לנערים אשר אין יד אציהם טענה לשלם שכר קמורם פתח שערי נדבוסו לשמוע בלמודיו חסד אין כסף.

עצמת היופי . Hon Jos. J. Choczner, Rabb.-Candidat.

ובגזעם קולה שזררת
מבחר ישידיה
למדה מפנה רננים
ומפי אוהביה .

הלילה פרש כנפיו
על גאות שדה ונבע
הפחר עם גדודי צבאיו
הזחירו מחמד השבע .

ושמה בשבולת הפנים
היג ישוט באניה
רק מעלה תביט עינו
לעלמה יפהפיה .

ושם על פסנת החר
נגד גחר עקלתון
עלמה נעימה יושבת
מלאה גיל ויששון .

בל יראה שאול מפתח
יפתח גרזנו לבלעהו
פתאום יפול בפנים
והעלמה סבת מותהו .

שערותיה פלפלי זהב
ובמלקחה תישב אותהו
יפו לחייה שושנים
יחפירו זוחר הלבנה .

Inhalts-Verzeichniß.

	Seite		Seite
M. E. Stern אל זולנר	2	Jg Preßburger חסיסה	71
— — S. Munk.	3	D. Grünfeld קול יליל	73
Dr. A. Jellinek גנוי הנלך	7	S. Granberg מנחת חודה	74
Rab. Porowitz Gegefe	18	S. Bibring חגיית	76
Dr. M. Gudemann Gegefe	20	E. Eisler לוח זכרון	78
Dr. L. Placzek מנחת	26	S. Mall מנחת	78
Rab. Y. Eisler על חרום	27	S. Fischer מנחת פורים	81
Dr. S. J. Unger שירים	30	L. Winkler הסכל	82
Rab. S. M. Bat שיר	32	M. J. Landau קול חבל	86
A. Keller ספר וחרז	32	M. S. Enßler הסכל	89
M. D. Balaban מזמור	33	S. D. Holzappel ספורים	90
M. E. Stern אל סר טענעסחה	34	S. Pundi משלים	91
Dr. L. A. Frankl Legetthoff	35	M. Kobler חלקט	93
A. S. Bodansky נתי	40	S. Korn מנחת דל	93
Sal. Rubin סבת ויחודה	40	M. Reizes דודאים	95
Jos. Löwy דברי סגרים	51	Jos. Mayer נוסד יחוס	97
S. Bacher גזים כלנו	53	M. Strauß הלל	97
Dr. J. Bergel על כוס	55	M. Drunstein הנחומות אל	98
J. S. Löw צוקר צהרן	57	A. Dornzweig חבל יחיד	100
M. Drunstein הסחונה	60	A. Adlerstein מכללי	102
S. Herz לנעלם מעין כל	63	M. Weißmann חגים	103
A. Dornzweig חגיית	64	Jos. J. Choczner עצמת היופי	104
David Brill משא	67		

מליצו עו

ajenigen, welcher
7 einlandet, kostet
t der Badenpreis
e Auflage bestim-

auer

1:

r ä chen Kultusgemeinde
Zief., enthaltend 27
(gegen.)

Salomon M
trag im Wiene
halten. Lex.-8.

Das Weib in Is
= 50 kr., kart.
geb. 1 Rthlr. =

Immanuel ben Salome
Divina Commedia.
zur 600jährigen Jub
herausgegeben von M
16 Sgr. = 80 kr.

(In e f

Ket